

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljim, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasedljivi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI SPED. IN ASS. POST. GR. 1/50%

SREDA, 2. OKTOBRA 1996

Strma pot v Evropo

BOJAN BREZIGAR

In sedaj smo že na robu diplomatskega incidenta. Včerajšnja dogajanja so nam s torkovo predigro pokazala, kako težka bo pot Italije v Evropo.

Trditve španskega premiera Aznarja in francoskega predsednika Chiraca pravzaprav ne presenecajo poznavalcev; kvečjemu so nad njimi presenečeni tisti, ki so verjeli, da bo italijanska pot v Evropo enostavna in da bosta zadostovala samo strožja proračunska politika in finančni zakon za pridružitve evropskemu monetarnemu vlaku. Očitno ni tako in začel se je vrtiljak interesov kot verjetno v Evropi že dolgo ne.

Na tem vrtiljaku ima Italija dvojno vlogo: vlogo protisila, torej države, ki zeli pristopiti k skupni evropski denarni enoti skupno z ostalimi partnerji, ceprav - povejmo si odkrito - za to nima vseh pogojev in jih tudi čez tri leta se ne bo imela, obenem pa tudi vlogo pomembnega člana Evropske unije, ki lahko pogojuje izbire ostalih ter odločilno vpliva na njihove izbire tako na evropski kot na svetovni ravni. Primerov je tu na pretek, od pogojevanja pridružitvenega članstva Slovenije v EU pa vse do ovi-ranja imenovanja Nemčije za stalno članico Združenih narodov.

Včeraj je prišlo samo do enega izmed ostrih soocanj, ki jim bomo priča v prihodnjih dneh. Nekateri celo ocenjujejo, da ima zadeva notranjepolitični prizvok, saj sta tako Aznar kot Chirac v evropskem merilu partnerja italijanske opozicije; to oceno korektno navajamo, ceprav ne razpolagamo z elementi, da jo ali potrjujemo ali demantiramo. Drugi menijo, da je finančni zakon neustrezen in da Prodijska vlada na ta način ne bo premostila strukturalnih problemov, ki bremenijo italijanski državni proračun. Na tem mestu tudi te izjave ne bomo komentirali, ceprav se je italijanski tisk o finančnem zakonu že razpisal in ceprav v nekaterih ukrepih («una tantum», podrazitev bencina, davke na stanovanja...), pogrešamo novosti, ki jih je Prodi napovedoval v volilni kampanji.

Dogodki zadnjih dni pa jasno kažejo na dejstvo, da bo italijanska pot v Evropo zelo strma in da druge članice EU ne bodo pristale na polovične izbire in na megle proračune, ki so značilni za italijansko politiko. To pa tudi pomeni, da Prodi ne bo zadostovala računovodska operacija, kakršne se je z vso vnemo lotil, ampak bo moral tudi politično udariti po sektorjih, ki predstavljajo vodnjak brez dna v italijanskem proračunu. Pot v Evropo torej terja predvsem pogumne izbire, na katere zaenkrat se čakamo.

F-JK: preverjanje zavezništva

TRST - Medtem ko je deželni svet odobril zakon za bencin po znižani ceni po vsej Furlaniji-Juljski krajini, so stranke vladne večine preverile sodelovanje potem, ko so se predstavniki Severne lige udeležili Bossijeve secesijske manifestacije v Benetkah. Kaže, da so zastopniki Lige potrdili programski dogovor, ki se zavzema za federalistični preustroj države, in da zato ne bo krize deželnega zavezništva.

Na 3. strani

Sindikata SUNIA za socialni pakt

TRST - Na včerajšnjem kongresu sindikata SUNIA so se zavzeli za socialni pakt med državo, stanovanjskimi lastniki in najemniki, po katerem naj bi se stanarine določale s kolektivnim pogajanjem in ne bi bile več sredstvo za izkoriščanje. Hkrati so pozvali vlado, naj v okviru stanovanjske politike uvede posebne davčne olajšave, kajti brez teh ne bo mogoče poživiti nepremičninskega trga.

Na 5. strani

Vlak do smrti povozil Tržačana

TRST - Na železniški postaji Vizovlje - Sestlan je včeraj izgubil življenje 29-letni Tržačan, ki ga je povozil tovorni vlak. Kaže, da ni šlo za nesrečo, temveč za usodno odločitev mladega moškega, ki naj bi se zdravil zaradi depresije. Medtem se nadaljuje preiskava v zvezi s smrtjo sele 24-letnega dekleta, ki so jo predsinocnjim našli brez življenja pod balkonom njenega stanovanja v Rojanu.

Na 5. strani

RIM / FRANCOSKI AMBASADOR ZAGOTOVIL PRODIJU, DA FRANCIJA »VISOKO CENI« VLADE NAPORE

Po novih Chiracovih kritikah na robu diplomatskega incidenta

ZDA / ZAČEL SE JE IZRAELSKO-PALESTINSKI VRH »NEZAUPANJA«

Kako pomiriti sprte?

Zaradi ameriških predsedniških volitev ima Clinton precej vezane roke

RIM - Francija visoko ceni napore italijanske vlade, da bi Italija lahko med prvimi pristopila k evropski enotni valuti, je včeraj francoski ambasador v Rimu Merimee zagotovil Romanu Prodiu. Diplomata je vlada sklicala v Palačo Chigi, potem ko so razne tiskovne agencije objavile vsebino novega napada francoskega predsednika Jacquesa Chiraca na vlado in njen finančni zakon. Po teh agencijah - francoski diplomat pa je pozneje trdil, da »so bila dejstva izkrivljena« - naj bi Chirac izrazil prepričanje, da Italija ne bo sposobna, da bi se že leta 1999 vključila v evropsko monetarno unijo. Francoski predsednik naj bi celo namignil na nujnost kontrole nad nihanjem lire, da ne bi njena domnevna šibkost povzročila prevelike konkurence francoskim izdelkom.

V Rimu so takšne kritike zelo ostro zavrnil in jih ocenili kot nedovoljeno vmesavanje v italijanske notranje zadeve: sam Prodi je sicer diplomatsko izrazil mnenje, da so kritike iz Francije in Spanije posledica strahu pred trdnostjo italijanskega gospodarstva. Opozicija Prodijski vladi pa se je Chiracovih kritik veselila, čes da potrjujejo, da je vladni finančni manever nezadosten in krivičen in da ne vodi v Evropo.

Sicer pa so kritike na račun finančnega zakona včeraj prisle tudi iz vrst industrijev: predsednik Fiata Cesare Romiti je obzaloval, da novi davki prevladujejo nad rezanjem stroškov.

Na 2. strani

WASHINGTON - Ameriški predsednik Clinton je včeraj odprl dvodnevno vrhunsko srečanje med palestinskim voditeljem Arafatom in predsednikom izraelske vlade Netanjahujem. »Vrh nezaupanja« kot so ga prekrstili bliznjevzhodni analitiki bo podoben tistemu v Daytonu, ko so reševali krizo v BiH. Pogovori med Clintonom, Arafatom, Netanjahujem in Huseinom bodo namreč potekali za zaprtimi vrati, tako da se bo o morebitnih rezultatih izvedelo šele na koncu srečanja. Izgledi pa niso najboljši, ker ima Clinton zaradi predsedniških volitev vezane roke, saj ne more pritisniti na Netanjahuja, ker bi si naprtil srd vplivnega ameriškega zidovskega lobija. Predsednik izraelske vlade, ki bolje pozna ameriško kot bliznjevzhodno stvarnost, se tega dobro zaveda in noče pupustiti. Prav zato se egiptovski predsednik Mubarak ne udeležuje vrha in je v Washington poslal le kot »opazovalca« zunanjega ministra.

Izrael, kjer se vedno štejejo mrtve po krvavih spopadih zaradi predora pod Tempeljskim gričem (83 zrtev), pa ze ugotavlja, da je tokrat popolnoma osamljen, da Netanjahujevo politiko nespostovanja sprejetih obvez do Palestincev ne obsojajo samo arabske in muslimanske države, temveč tudi Evropska unija in skoraj ves svet. Izraelska desnica se torej boji, da bi Clinton lahko ocenil, da bi bil neuspeh sedanjega vrha bolj nevaren od zamere zidovskega lobija.

Na 13. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Danes bodo zaslišali Neccija

Bivši izvršni direktor Državnih železnic bo moral tožilcu v Aosti pojasniti, zakaj je zamolcal podrobnosti o odnosih z Enzom de Chiaro.

Stran 3

Bomb v sodni palači ni bilo

V tržaski sodni palači je bilo včeraj zjutraj bolj živo kot običajno: po anonimnem telefonskem klicu, da sta v poslopju dva peklenska stroja, ga je moralo zapustiti vse osebe.

Stran 5

Zasedanji občinskih svetov

Predsinocnjim sta se sestala zgonski in dolinski občinski svet in pozitivno ocenila dejavnost zadnjega razdobja.

Stran 6.

G. Ciotti o mamilih in mafiji

Znani pobudnik skupnosti za narkomane Abele in združenja proti mafiji Libera g. Luigi Ciotti je bil včeraj v Trstu na dveh srečanjih z mladino.

Stran 6

Tridnevni simpozij v Gorici

V Gorici je potekal tridnevni simpozij o Cerkv in družbi na Goriskem ter njunem odnosu do vojne in osvobodilnih gibanj.

Stran 10

Nacistični izpad v Celovcu

CELOVEC - V Celovcu je prišlo včeraj opoldne do hudega incidenta: dva neonacistična aktivista sta s silo vdrla v potujočo razstavo »Unicevalna vojna - Zločini nemškega Wehrmachta od 1941 do 1945« in zahtevala, naj se poslopje, v katerem si je razstavo pravkar ogledovalo sko-

raj 200 solarjev, takoj izprazni. V nasprotnem primeru bosta prostore zastupila, sta zagrozila skrajneža. Lastniku hise je uspelo obvestiti policijo, ki je tudi takoj posredovala in aretirala oba moska.

Pri zaslišanju se je pokazalo, da gre za desničarska aktivi-

sta, ki sta avstrijskim varnostnim organom znana že nekaj let. Zadnji incident sta izvedla na Gradiscanskem in bila zaradi oživljanja nacistične miselnosti obsojena na več mesecev zapora. Celovska policija je sporočila, da ju bo znova obtožila poskusa oživljanja nacizma. (I.L.)

RIM / POTEM KO JE CHIRAC PONOVI, DA ITALIJI NE BO USPELO MED PRVIMI PRISTOPITI K MONETARNI UNIJI

Francija prisiljena umakniti kritične ocene na račun Italije

Prodi: Tudi drugi bodo morali tanko piskati

RIM - »Ce bomo enotni, bodo morali tudi drugi tanko piskati«, tako nekako bi lahko prevedli besede, s katerimi je predsednik vlade Romano Prodi komentiral polemike o možnosti vstopa Italije v Evropsko monetarno unijo. Prodi je odgovarjal novinarjem ob robu zasedanja WWF, še preden se je francoski predsednik Jacques Chirac včeraj spet oglašil z napovedjo, da Italiji ne bo uspelo med prvimi državami pristopiti k skupni evropski valuti. Italijanski premier je polemike s Francijo označil kot nesporazum, češ da je osebnost seznanil tako Chiraca kot Kohla, da je vlada pripravila takšen finančni zakon, ki bo pripeljal Italijo v Evropo, »prav zato pa ne bi smelo biti nesporazumov«, je dodal. Vsekakor bo o tem vprašanjih govoril s Chiracom na italijansko-francoskem vrhu, ki

bo že jutri v Neaplju, in s Kohlom na evropskem vrhu v Dublinu.

»Če je bilo nekaj problemov v zvezi z evropsko vlogo Italije, je razložil Prodi, so to razlagali kot našo slabost. Toda ti problemi nastajajo tudi iz naše moči, od konkurenčne sposobnosti naših podjetij. Nekatere opazke na račun naše valute izhajajo zato iz velikega strahu nekaterih pred italijansko industrijo, je brez ovinkov povedal Prodi. Nismo samo mi tisti, ki se bojimo nemške in francoske konkurence, je dodal, pač pa se tudi drugi nas bojijo. Po Prodijevem mnenju »evropski duh obstaja«, po drugi strani pa obstaja bitka za evropsko liderstvo.

Na sliki (telefoto AP) premier Prodi in podpredsednik vlade Veltroni sta se včeraj udeležila otvoritve novega sedeža gibanja Odborov za Oljko.

RIM - Italija in Francija sta bila včeraj na robu pravčatega diplomatskega incidenta, in to samo 48 ur pred napovedanim italijansko-francoskim vrhom v Neaplju. Tiskovne agencije so namreč zjutraj objavile nove izjave francoskega predsednika Jacquesa Chiraca, po katerem naj bi Italija kljub finančnemu manevru in kljub krepitvi lire ne bila sposobna, da bo že leta 1999 pristopila k enotni evropski valuti.

Mimo izjav predsednika italijanske vlade Romana Prodi (o čemer poročamo tu zraven), je vlada reagirala tudi po diplomatski poti in sklicala v Palazzo Chigi francoskega veleposlanika v Rimu Jean-Bernarda Merimeja in od njega zahtevala pojasnila glede Chiracovih besed. Iz tiskovnega poročila predsedstva vlade pa izvemo, da je diplomat takole oznanil francosko politiko do Italije: Francija smatra Italijo kot večjega evropskega partnerja, želi, da bi bila Italija v prvi skupini držav, ki bodo pristopile k valutni uniji ter visoko ceni napore italijanske vlade v tej smeri.

Nekaj več kot skopo poročilo palace Chigi pa je povedal sam Merimee, ki se je kmalu po srečanju s Prodiem udeležil nekega javnega posveta. Diplomati in stedi s priznanji Prodijevi vladi in njenim »pogumnim naporom« in napovedal, da bo tudi sam Chirac na skorajšnjem neapeljskem vrhu osebno izrazil Prodiu podporo in željo, da

bi Italija med prvimi pristopila k enotni evropski valuti.

Odkod torej Chiracove tako kritične ocene finančnega zakona? Po mnenju francoskega ambasadorja gre samo za nesporazum, ker da »so bila dejstva nekoliko izkrivljena«. Merimee je tudi trdil, da Chirac sploh ni omenil Italije med državami, ki ne bodo kos enotni valuti.

Vprašanje je, ali bodo zapoznala priznanja zadostovala za premostitev diplomatskega incidenta. Sicer so bile reakcije večinskih sil po objavi novega Chiracovega napada na vlado zelo previdne, pa čeprav tudi zelo ostre. Vsi - od D'Alema do Veltroni in Bianca - so obsodili francosko vmešavanje v italijanske zadeve, pri tem pa dodali, »če bo potrjeno, da je Chirac res tako rekel.«

Opozicija ostro proti finančnemu zakonu

RIM - Opozicija je spretno izkoristila izjave francoskega predsednika Chiraca in predsednika spanske vlade Aznara o nezadovoljivem italijanskem finančnem zakonu, in ostro napadla Prodijevo vlado. Med vsemi je bil se najbolj glasen vodja desničarskega Kartela svoboscin Silvio Berlusconi, ki je v izjavi za tisk poudaril, da je Evropa »v dveh dneh odpihnila vladne lazi.« Dejal je, da Italija s sedanjim finančnim zakonom resno tvega, da ji bodo ostala leta 1999 evropska vrata zaprta, to pa zato, ker finančni manever temelji izključno na novih dajatvah, medtem ko se javni stroški niso bistveno skrcili. Po mnenju cloveka, ki je pred poltretjim letom svecano obljubil Italijanom milijon novih delovnih mest, naj bi tak finančni zakon vodil v recesijo, zaustavil bi gospodarski razvoj, povečal število brezposelnih in privedel italijansko gospodarstvo v stečaj.

Tako Forza Italia kot Nacionalno zavezništvo sta vložila v parlament interpelaciji. NZ zahteva, naj se Prodi pojavi na televiziji, in naj Italijanom pojasni, kaj pravzaprav predvideva finančni zakon, FI pa želi izvedeti, kako bodo »druge evropske države tanko piskale«, kot se je bil izrazil Prodi včeraj, ko je kometiral Chiracovo nasprotovanje finančnemu zakonu.

Kritike Romiti in gluha ušesa Fazia za znižanje cene denarja

RIM, WASHINGTON - Ce se bodo znižale obrestne stopnje, bo manever Prodijeve vlade zadostoval, da bo lahko Italija med prvo skupino držav v monetarni uniji, je prepričan državni računovodja Andrea Monorchio, za katerega bi bila Italija brez težkega bremena obresti na svoj javni dolg (200 tisoč milijard lir na leto) med državami z najboljšo javno bilanco v Evropi. Toda za znižanje cene denarja je pristojna Banka Italije in guverner Fazio tudi včeraj v Washingtonu, kjer so mu podelili nagrado za guvernerja leta, ni pokazal nobene naglice za tak ukrep. Kredibilnost je nagrada, ki jo ekonomski sistem le težko osvoji, saj je za to potrebno veliko časa, medtem ko je za

izgubo zaupanja dovolj že trenutek, je dejal. Restriktivna monetarna politika mora dokončno izkoreniniti inflacijsko mentaliteto, ki je prevladala v osemdesetih letih, je dodal guverner in s tem odgovoril tudi tistim, ki v Italiji terjajo takojšnje znižanje obrestnih mer. Stari nobelovec Franco Modigliani, ki je sicer velik prijatelj Prodi, a ga njegov finančni zakon ne navdušuje, meni, da ima vlada v parlamentu se vsa možnost, da pragmatično izboljša finančni zakon ne da bi popacil njegova načela. Najostrejši napad pa je finančnemu zakonu včeraj namenil predsednik Fiata Cesare Romiti, ki vladi zameri predvsem pretiran poseg po davčnih vzvodi.

NOVICE

Padanija: ustanovili prvih šest »odsekov narodne garde«

MILAN - Včeraj so ustanovili prvih šest tako imenovanih »pokrajinskih odsekov padanske narodne garde«. Novico je sporočila takojmenovana »časna vlada federativne republike Padanije«. Prvemu operativnemu sestanku, na katerem so razpravljali o organizacijskih vidikih skupin, je prisostvoval »minister« Roberto Maroni. Svoj »odsek padanske narodne garde« imajo tako odslej v Alessandrii, Imperii, Modeni, Monzi, Trentu in Trevisu. V tiskovnem sporočilu piše, da bodo ti odseki pod neposrednim nadzorstvom »časne padanske vlade«, druge tovrstne skupine pa naj bi ustanovili do konca oktobra.

Pobožala kolegovo zadnjico in bila ob delovno mesto

RIM - Trikrat se je dotaknila zadnjice maroskega delovnega kolega, kar pa je bil že dovoljen razlog za njeno odpustitev z dela zaradi spolnega nadlegovanja. Dogodilo se je v rimski postaji arabske radiotelevizijske družbe Orbit communications company. 35-letna Marina M., ki je bila tajnica RTV postaje, naj bi decembra lani v enem tednu trikrat »pobožala« Maročana muslimanske veroizpovedi po zadnji plati, zaradi tega pa so jo odslovili z dela. Ko so jo odpustili, je bila noseča, bila je tudi sindikalna predstavnica, a vse to ji ni pomagalo. Prav nasprotno. Po njenem mnenju naj bi tako ukrepali prav zato, ker je bila sindikalistka in so se je hoteli znebiti. Prvostopenjski sodniki so julija zapisali, da naj bi s svojim početjem »ponizala« moskega kolego, ker naj bi to storila v družbi drugih žensk in ker je bil »predmet njenega poželenja« islamske veroizpovedi. Sindikat CGIL je že najavil priziv.

Sestanek Gasparija s Ciampijem

WASHINGTON - Italijanski zakladni minister Carlo Azeglio Ciampi in slovenski finančni minister Mitja Gaspari sta včeraj obravnavala približevanje Slovenije k Evropski uniji in odškodnino za nacionalizirano premoženje italijanskih optantov. Gaspari je opozoril, da je 100 milijonov dolarjev odškodnine (62% v breme Hrvaske in 38% v breme Slovenije) nakazano v banki, da pa jih Italija se ni dignila. Ciampi je pojasnil, da zato ne, ker Italija razmišlja, da bi zahtevala vrnitev premoženja, in dodal, da bi morala Slovenija omogočiti italijanskim podjetjem globlji prodor na svoj trg.

SODIŠČE / PREISKAVA

Podkupovanje: arhivirali postopek proti Berlusconi

MILAN - Sodišče za ministre je včeraj arhiviralo sodni postopek proti nekdanjemu predsedniku vlade Silviu Berlusconi, nekdanjemu socialističnemu finančnemu ministru Rinu Formici in milanskemu podjetniku Luigiju Koellikerju, ki so bili obtoženi podkupovanja v okviru preiskave o davku IVA na luksuzne predmete. Preiskava se nanaša na nekatere dogodke iz leta 1991, ki jih je sodstvu prijavila podjetnica Marina Salamon. Izjavila je, da naj bi uvoznik luksuznih avtomobilov Koelliker prosil Berlusconi, naj poseže pri Formici, da ne bi vlada povisala davka IVA na luksuzne avtomobile. Do tega ni prišlo, a ne zato, ker bi Formica ustregel Berlusconi, ki je Koellikerju; italijanska vlada je bila primorana znižati davek IVA, ker so jo tako obvezovale norme Evropske skupnosti.

Na milanskem sodišču se je medtem včeraj nadaljeval proces zaradi podkupovanja finančnih straznikov, na katerem se je med obtoženci znal tudi Berlusconi. Sodišče je zaslislalo maresala finančnih straznikov Giovannija Arcesa, ki je med preiskovalnim postopkom priznal, da je prejel 10 milijonov lir med pregledom v podjetju Mediolanum, in sicer zato, da bi »zatisnil oko ali tudi dve« pred morebitnimi davčnimi nepravilnostmi. Obtoženec pa je včeraj demantiral prvotno izjavo. Dejal je, da je podpisal zapisnik o priznanju, a le zato, da bi ga spustili iz zapor, in da bi se vrnil domov k noseči ženi, ki je tvegala, da izgubi otroka. Javni tožilec Paolo Ielo ga je ob koncu zaslišanja obtožil krivega pričevanja in žalitve, očital pa mu je, da je priznal tudi podkupovanja med davčnimi pregledi v nekaterih drugih podjetjih.

RIM / KASACIJSKO SODIŠČE

Z zanimivo utemeljitvijo zavrnili tržaške sodnike

RIM - Zdravnik, ki je zaposlen v krajevni zdravstveni enoti, a z obljubami o učinkovitejših storitvah privabi paciente v svojo zasebno ambulanto, je kriv izsiljevanja. Tako je sklenilo kasacijsko sodišče, ki je razveljavilo odločitev prizivnega sodišča iz Trsta: slednje je Candida Zanoner, ravnateljica socialnega centra za rakasta obolenja v tržiskih bolnišnici, ki je odvisen od tamkajšnje KZE, sicer obsodilo, vendar ga je obtožilo izkoriščanja uradne funkcije. Zanoner naj bi številne pacientke prisilil ali pa jih navedel k temu, da so obiskale njegovo ambulanto, čes da jim pri javni ustanovi ne morejo nuditi ustrezne pomoči, poleg tega pa jih je preprical, da je njihova bolezen težja kot je bila v resnici.

Tržaški sodniki so sicer vzeli v postev »psihološki pritisk« zdravnika in »spostilji vi strah« pacientk, vendar so menili, da so se slednje odločile po lastni presoji, ne pa pod prisilo ali kako drugače. Kasacijsko sodišče pa je prislo do drugačnega zaključka: za rimske sodnike lahko govorimo o izsiljevanju tudi v primerih, ko ni absolutne prisile; npr. zadostuje, če vplivamo na voljo neke osebe, tudi tako, da sledi nasvetom, »da bi se izognila večji škodi, ali, kar je še slabše, kot v tem primeru, da bi imela nekaj ugodnosti, sicer nedosegljivih in na vsak način odvisnih od tega, da v celoti pristane na zahteve«. Kasacijsko sodišče je zato akte vrnilo v Trst, kjer bo o primeru odločala druga sekcija prizivnega sodišča.

VRH DEŽELNE VEČINE

Liga potrdila federalistični program deželne vlade

TRST - Nedavna manifestacija Severne lige za odcepitev Padanije je razburila politični svet tudi v Furlaniji - Julijski krajini. Ostale stranke, ki sestavljajo deželno vlado predsednika Sergia Cecottija, niso mogle podpreti secesionističnih teženj, ki sta jih izrazila predstavnik Lige, sam predsednik Cecotti in odbornik Guerra, ko sta se na vidnem mestu udeležila Bossijeve zaključne manifestacije v Benetkah. Med strankami vladnega zavezništva je zaskripalo, desna opozicija je celo zahtevala, naj se ostale stranke ogradijo od Severne lige in naj torej propade večinska koalicija, ki od lanskega leta vodi deželno upravo.

Predvčerajšnjim pa so predstavniki večine končno sedli okrog mize, vrh koalicije se je zavlekel do poznih noči, nadaljeval pa bo se prihodnje dni. Vsekakor kaže, da so premostili bištvne težave in sicer tako, da so spet potrdili osnovne smerice programskega dokumenta, na katerem sloni zavezništvo: med te spada tudi zahteva po federalističnem preustroju države, kar v bistvu spodbija težnje po secesiji in proglasitvi samostojne Padanske države.

Je torej kriza v deželi že stvar preteklosti? Na to vprašanje bodo stranke koalicije dokončno odgovorile prihodnje dni. V deželnem svetu pa so včeraj odobrili po

daljši razpravi zakon, s katerim uvajajo bencin po znizani ceni v vsej Furlaniji-Julijski krajini. Zakonski osnutek so odobrili z večino glasov: za zakon je glasovalo 30 svetovalcev (Severna liga, Ljudska stranka, DSL, SI, LAF, mešana skupina in trije svetovalci Nacionalnega zavezništva), proti so bili 4 svetovalci (Zeleni in Martini - Ljudska stranka), 18 svetovalcev pa se je vzdržalo (SKP, Forza Italia, CDU, RI, UDC, Lista za Trst in dva svetovalca NZ).

Določila novega zakona bodo stopila v veljavo, čim bo rimska vlada odobrila deželni sklep - če bo to v krajšem roku, bo bencin po znizani ceni stopil v veljavo že s 1. januarjem prihodnjega leta. Medtem ko imajo doslej pravico do bencina po znizani ceni samo prebivalci občin trzasko in goriske pokrajine ter obmejnih občin videmske pokrajine, bodo po novem imeli pravico do popusta po vsej deželi, le da bo cena sorazmerno nizka glede na oddaljenost rezidenčne občine od meje s Slovenijo, saj je cilj zakona preprečevanje nakup goriva onstran meje.

Na območju, ki je najbližje meji, torej tudi na Trzaskem in na Goriskem, bodo prodajali bencin po slovenski ceni, kar znaša približno 200 lir na liter več kot bencin po znizani ceni z dosedanjimi boni, v zameno pa bo več kolinskih omejitev.

OBČNI ZBOR / NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

Velik obisk, finančna stiska in »volilni manevri« v NŠK

Prihodnje leto bo knjižnica praznovala 50-letnico delovanja

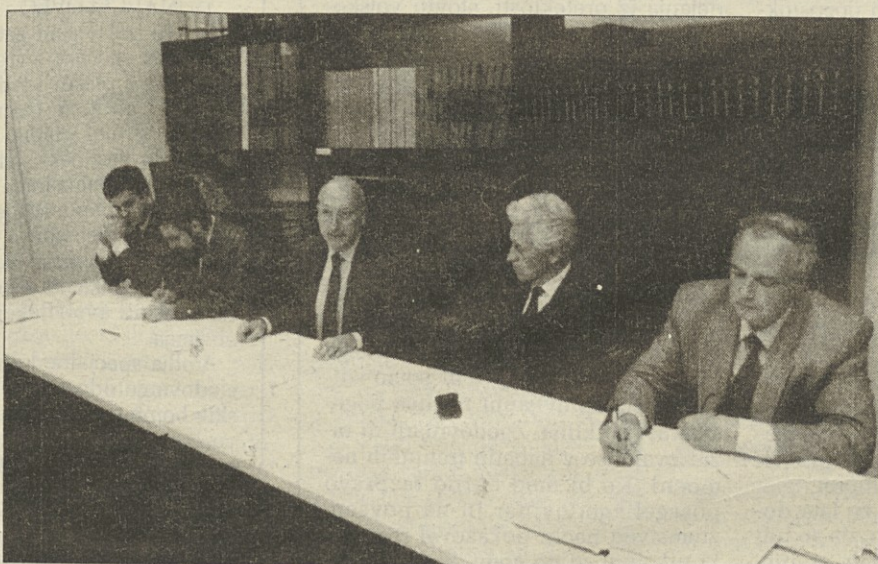
TRST - Bilo je konec sedemdesetih let na maturi. Kandidat se pri slovenščini ni prav najbolje izkazal, zato mu je predsednik komisije ponudil rešilno bilko, in ga vprašal: »Kje imamo v Trstu knjižnico?« Storil mu je medvedjo uslugo, ker dijak ni vedel odgovora.

Kaj takega bi se danes težko ponovilo. V čitalnici Narodne in študijske knjižnice se namreč zadnja leta kar tre dijakov in študentov: knjižnica je postala nekakšno njihovo študijsko in združevalno središče. Po podatkih, ki jih je na ponedeljkovem občnem zboru ustanove iznesel njen ravnatelj Milan Pahor, se jih mesečno zbere od 900 do 1000, tako da beleži knjižnica letno lepih 10 tisoč (!) obiskov.

Priljubljenost knjižnicnih prostorov spada med svetle plati delovanja Narodne in študijske knjižnice, ki bo prihodnje leto slavila 50-letnico delovanja. Predsednik Jože Pirjevec in Pahor sta omenila se nestete druge, kot so na primer delovanja posameznih odsekov, skoraj sto tisoč knjižnih enot, podvojitev izposajanja knjig na dom v zadnjih dveh letih, potrojitev knjižnega fonda v goriski knjižnici Damirja Feigla v samih sestih letih.

Vsi ti veliki delovni uspehi bi seveda napovedovali knjižnici optimistično prihodnost, če bi ne bilo druge, finančne plati kolajne, ki je z razoroženo močjo rdečih stevilk zazvenketala iz blagajniškega poročila Suadama Kapica.

Racuni so preprosti. Knjižnica prejema ze

Delovno predsedstvo občnega zbora NŠK (foto KROMA)

nekaj let deželni prispevek v višini 470 milijonov lir, kar pa je dejansko nerealna vsota, če upoštevamo vse, kar so ji v teku let odjedli inflacija in obresti na posojila, ki jih je bila ustanova primorana najeti zaradi »občajne« enoletne zamude pri izplačevanju prispevkov. Za redno delovanje v sedanjem skrcenem obsegu bi knjižnica potrebovala vsaj 670 milijonov lir letnih prihodkov. Doslej so ji prišle na pomoč Urad za Slovence po svetu pri zunanem ministrstvu Republike Slovenije ter obe krovni organizaciji, SKGZ in Svet slovenskih organizacij, ki je k ustanovi pristopil pred dvema letoma.

Upravni odbor knjižnice se je skušal zoperstaviti finančni krizi z reduciranjem osebja na minimalno možno raven, s crtanjem številnih dejavnosti in z minimalno posodobitvijo, pri knjižnici pa vedo, da bi se lahko take zasilne rešitve, ki so sicer

doslej zagotovile preživetje, dolgoročno »mascevale«, saj je predsednik Pirjevec poudaril, »kako pomembno je, da nas knjižnico vključimo v mrežo svetovne izmenjave podatkov.«

Po prikazu svetlih in temnih plati delovanja NŠK je med pozdravi pljusnila na dan se tretja plat: tista, ki zadeva odnose med ustanovo in krovnimi organizacijama. Rudi Pavšič (SKGZ) je menil, da lebdita nad ustanovo »obe krovni«, da pa bi si bilo treba prizadevati za avtonomijo kulturnih ustanov, brez »dodatnih botrov«. Scepce polemike je bil neizbežen po objavi sporočila, v katerem je SKGZ kritizirala pogojevanje SSO pri sestavi kandidatne liste novega upravnega odbora.

Marij Maver (SSO) mu je moral, seveda, odgovoriti: »Nihče ni mislil, da je treba nekoga odstranjevati,« je izjavil. Ko je to pravil, je med občinstvom prof. Aldo Rupel potegnil

iz aktovke na čitalniško mizo »sporni« dopis. Takole je na njem pisalo: »V zvezi s članstvom NŠK ponavljamo predlog, da bi v članstvo bila sprejeta tudi ga. Maja Lapornik, ki naj bi postala tudi članica odbora namesto ga. A. Rupla. Predlog izhaja iz sklepa odbora SSO. Predsednik: Marija Ferletič. Gorica, 26.9.96.«

Vsa zadeva se je se bolj zapletla pri tretji točki dnevnega reda, volitvah novega odbora. Stari odbor, ki je pred mesecem imenoval 19 novih članov (kot mu to izrecno dovoljuje statut) je pripravil svoj predlog kandidatov za novi upravni odbor, prejel pa je tudi prošnjo posamičnega samopredlagatelja in dva dopisa SSO.

Ker samopredlagatelj ni bil član knjižnice, ga je občni zbor (ki je suveren organ) po hitrem postopku sprejel za člana, ob njem pa je bila sprejeta tudi članica, ki jo je predlagal SSO v dopisu z dne 26. 9.96.

Dosedanji upravni odbor je sestavil desetčlansko kandidatno listo upravnega odbora in stiričlansko kandidatno listo nadzornega odbora. Eden od predlaganih članov nadzornega odbora se je izrekel za zamenjavo, da bi ga tako vključili med kandidate za upravni odbor, na njegovo mesto pa naj bi bila k nadzornemu odboru priključena komaj sprejeta nova članica ustanove. Tudi komaj sprejeti novi član je samega sebe kandidiral za novi upravni odbor. Tako se je na kandidatni listi za upravni odbor znašlo 12 kandidatov (deset jih je kandidiral stari odbor, dva sta se sama), na kandidatni listi za nadzorni odbor pa stiri (tri je predlagal stari odbor, ena kandidatka pa naj bi »zamenjala« kandidata, ki se je odločil za kandidaturu za upravni odbor).

Ko je bilo jasno, koliko bo kandidatov, sta prišla na vrsto dopisa Sveta slovenskih organizacij. Prvi je bil tisti z dne 26.9.96, ki ga je bil prof. Aldo Rupel (fotokopiranega) potegnil z aktovke na mizo. Drugi se je glasil takole: »Ales Breclj nas je seznanil, da ni več pripravljen stopiti v Nadzorni odbor; je pa na razpolago za Odbor. Vsled tega predlagamo: 1) Alesa Breclja za člana odbora; 2) Majo Lapornik za članico nadzornega odbora. Predsednik: Marija Ferletič. Gorica, 28.9.96.«

Zapletov se ni bilo konec, ker se je namreč postavilo vprašanje, koliko članov naj steje novi upravni svet: devet, enajst ali dvanajst? Po dveh glasovanjih je občni zbor določil število: devet.

Na tajnem glasovanju so tako člani Narodne in študijske knjižnice izvolili svoje novo vodstvo, ki ga sestavljajo:

Upravni odbor: Jože Pirjevec (26 glasov), Lida Turk (25), Viljem Cerno (24), Dušan Krizman (24), Neveca Budal (23), Suadam Kapič (22), Aldo Rupel (22), Martina Repinc (21) in Nadja Maganja (17). Nadzorni odbor: Franc Skerlj (25), Živa Gruden (23) in Rudi Pavšič (22).

Se preden so lahko novi odborniki in drugi člani pokomentirali izid volitev, jih je knjižničarka seznanila z obvestilom, ki so ga uslužbenci prejeli nekega ur prej: od septembra bo osebje NŠK brez plac, vse dokler ne bo ustanova prejela deželnega prispevka. »V najboljšem primeru bo to konec decembra,« je pojasnila.

Pozabila je, seveda, povedati, da bodo knjižničarke kljub temu tudi v prihodnjih mesecih vedno na razpolago nasim dijakom in študentom pri njihovem učenju v knjižničnih prostorih. A to je za osebje knjižnice ze samo po sebi umevno, saj navsezadnje bi ne bilo prvica, da se jim kaj takega dogodi.

Marijan Kemperle

RIM / V OKVIRU PREISKAV O NOVI KORUPCIJSKI AFERI

V Aosti bodo danes zaslišali Neccija in posl. Tatarello (NZ)

Milanski sodniki ovadili odv. Pecorello zaradi obrekovanja

RIM - Javni tožilec David Monti v Aosti bo danes zaslišal poslanca Nacionalnega zavezništva Giuseppeja Tatarello in bivšega izvršnega direktorja Državnih železnic Lorenza Neccija. Oba dolžijo posredovanja lažnih informacij v okviru preiskave "Phoney Money" oziroma njene veje "lobbying" o ustanovitvi tajnega združenja, ki naj bi ga vodil nekdanji pripadnik Severne lige Gianmario Ferramonti in ki je po mnenju preiskovalcev pogojevalo imenovanja visokih institucionalnih figur. Necci in Tatarella naj bi zamačala važne podrobnosti o svojih odnosih z Enzom De Chiaro, ki je ima dobre zveze tako v ameriških vladnih krogih kot v vodstvih italijanskih javnih in državnih podjetij, od katerih da je prejel mastne denarje za konzulenco.

Odv. Alfonso Stile, ki je nasledil Neccijevega branilca Stello, je izjavil, da bi bilo današnje zaslišanje v Aosti neumestno, saj mora ravno

danes preiskovalna sódnica v La Spezii Diana Brusacà izreci zadnjo besedo, če naj se obtoženec izpusti na prostost ali pa naj ostane v jeci, to je potrditi ali zavrniti negativno mnenje, ki ga je izrekel pravdnistvo z utemeljitvijo, da lahko Necci kaznivo dejanje (združevanje v zločinske namene) ponovi, saj zavzema se druge vodilne položaje.

Prav tako v La Spezii sta tožilca Franz in Cardino včeraj zaslišala banknika Francesca Pacinija Battaglio, ki je bil aretiran 15. septembra in je posredno odgovoren za nov napad na milansko sodno ekipo "ciste roke" ter za njeno ostro reakcijo. Predsednik zbornice odvetnikov s področja kazenskega prava Gaetano Pecorella je na podlagi bančnikove trditve (prestrezene s pomočjo telefonskega prisluškovanja), da se je resil "cistih rok" s plačilom, izjavil, da bi morali milansko in rimsko tožilstvo preveriti bančne račune. S tem je dal razumeti, da so člani ekipe "ciste roke"

utegnili prejeti podkupnino, od tod ovadba zoper Pecorello pri tožilstvu v Brescii, ki so jo podpisali Borrelli, D'Ambrosio, Colombo, Davigo, Greco, Ielo in Ramondini. V ovadbi navajajo, da jim smeje kolegi iz Brescie mimo bančne tajnosti pregledati vse tekoče račune v Italiji in tujini, ter si pridržali pravico, da se prijavijo kot prizadeta stranka in zahtevajo odškodnino za prizadejano jim premoženjsko in nepremoženjsko škodo.

Pecorella je ovadbo označil kot udarec omenjeni zbornici, a tudi kot možnost, da se osvetljuje nekatere plati delovanja skupine "ciste roke", ki so se zagonetne.

Po naročilu preiskovalcev iz La Spezie so finančni strazniki iz uradov rimskega tožilstva odnesli zajetno dokumentacijo o preiskavah v zvezi z zakupi del za gradnjo visokohitrostnih železniskih prog. Vsebinsko listin bo tožilstvo primerjalo z izsledki včerajšnjih in današnjih zasliševanj.

VIDEM / ZDRAVSTVO

Videmski bolnišnici nove aparature za kirurgijo možganov

VIDEM - Splosna bolnišnica iz Vidma bo v kratkem razpolagala z najsodobnejšim tehnološkim pripomočkom (neuronavigator), ki bo služil prvenstveno pri operacijskih posegih na možganih. Posebna vrsta računalnika, ki ga z uspehom že uporabljajo v ZDA, bo nevrokirurgom v veliko pomoč, saj jih bo "vodil" med samim posegom in jih opozarjal na morebitne operacijske napake. V ta namen se je posebna ekipa videmskih zdravnikov več časa usposabljal v ZDA, da bi lahko dobro uporabljali tehnološki pripomoček, ki ga bodo kupili konec leta. Za začetek bo računalniški pripomoček služil le nevrokirurškemu oddelku bolnišnice, ki ga vodi prof. Corrado Cecotto, v naslednji fazi pa bo prišel v postev tudi za druge kirurške oddelke.

Iz kardiološkega oddelka videmske bolnišnice pa prihaja druga pomembna vest. Na zadnjem srečanju ministrov za zdravstvo Evropske unije so sklenili, da bodo sestavili skupen nacrt za preventivno in zdravljenje obolenj srca, predvsem srčnega infarkta. Ta del zdravstvenega nacrta je bil dodeljen Italiji, ki se je naslonila na izkušnje, ki jih je doslej zbral prav kardiološki oddelk videmske bolnišnice, ki ga je do lanskega leta vodil priznani kardiolog prof. Giorgio Feruglio. "Projekt G7 cardio" bo sicer vodil prof. Maseri iz rimske Katoliške univerze, v ožjem zboru zdravniškega kolegijskega pa bosta tudi videmski zdravnik Vanuzzo in Maisano, s katerimi bo sodeloval tudi dr. Fonda, ravnatelj centra za kardiološko preventivo iz Trsta.

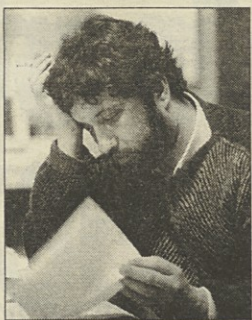
Nacrt predvideva, da bi v naslednjih petih letih pri osebah do 65. leta starosti znižali za 15 odstotkov primere koronarnih obolenj, predvsem angine pectoris in srčnega infarkta. V nacrtu je se predvideno, da bi se število ljudi z visokim krvnim tlakom znižalo za 15 odst., 20 odst. manj naj bi bilo kadilcev, 15 odst. manj pa oseb, ki imajo težave zaradi previsoke telesne teže.

Rudi Pavšič

OGLEDALO

Kako zamašiti
nacionalizmu
usta

ACE MERMOLJA

V teh dneh me prijatelji pogostokrat privabijo v pogovor o fojbah in o problemih, ki se dotikajo narodnih čustev in budijo zgodovinski spomin. Taksna razglabljanja mi niso v veliko veselje, saj se prej razburim kot pa pomirim. Marsikdo je kritičen do zgodovinarjev, ker da ne razkrijejo tako jasnih dokazov o fojbah, ki bi zamašili usta italijanskim nacionalistom. Kaj naj bi ti dokazi povedali? Dokazi naj bi povsem uveljavili tezo, da povojne eksekucije niso bile genocid nad Italijani, ampak tragična posledica fašizma in vojne. Razlogi za uboje naj bi bili različni: kazni za storjene zločine, mascevanje, politična in ideološka prenapetost itd. Posteni zgodovinarji, tako italijanski kot slovenski, že leta dovolj jasno zagovarjajo tezo, da so bili povojni uboji sad ideoloških, političnih in tudi drugačnih, bolj »osebnih« izbir. Ne po obsegu in niti po načinu postopanja niso bili etnocid, ki prizadene ljudi samo zaradi etnicne in nacionalne pripadnosti. Med imeni ubitih je veliko taksnih ljudi, ki so med fašizmom zagrešili huda dejanja. Med žrtvami je bilo nekaj oseb, za katere se ne ve, kaj so hudega storili. Sami seznami so netočni. Jasno je tudi to, da bi imel etnocid drugačne dimenzije in da bi velika morija pustila na našem teritoriju veliko bolj tragične posledice, kot ji je povojno, sicer obsodbe vredno, početje. Italijanski skrajni nacionalizem pa je vsa povojna leta prikazoval fojbe kot etnocidno dejanje, skratka, kot indiskriminiran poboj Italijanov. Moja misel je, da ne bi to tezo ovrгло niti prekopavanje jam na Krasu. Ko bi zgodovinarji steli kosti, bi nacionalisti izdelovali dokaze, da so trupla po gmajnah, v dolinah, v drugih jamah itd. Vsega Krasa ne bi bilo mogoče prekopati. Nacionalizem lahko v skupinski zavesti potlaci makroskopska dejanja, druga pa lahko ponaredi z osupljivo učinkovitostjo.

Italijansko imperialistično nasilje v Afriki, na Balkanu, v Rusiji in tudi na slovenskih tleh je dobro dokumentirano, narod pa ga je v povojnih letih prezrl. V solskih knjigah, v raznovrstnem množičnem tisku, po radiu in televiziji ga preprosto ni. Nacionalisti so poskrbeli, da so informacije o italijanskih krivdah ostale v specializiranih in malo branih knjigah ter v arhivih. Grozodejstva je prikrila zavest o italijanskih vojakihi, ki so umirali v Rusiji in na drugih frontah. V Nemčiji so dolga povojna leta brisali iz skupinske zavesti grozote holokavsta. Koncentracijska taborišča so bila prva tovarna smrti v zgodovini človestva, kar pomeni, da je pri množičnem masakru sodelovalo velikansko število ljudi. Me moremo si zamisljati, da so zakrivali milijone žrtev le Hitler in nekateri norigenerali. Na različne načine je pri početju sodeloval lep del nemškega naroda, ostali je z molkom pripomogel, da se je vse dogajalo v vzdušju »normalnosti«.

V Rusiji se zdi, da se »umika« spomin na gulage in da ga prekrivajo zahodni pop pevci, Mac Donaldove restavracije in potrošniški miti. O Saharovu ne govori nihče, Solzenicyn postaja neznan avtor. Narod pa sprejema staro prakso, da ruski predsedniki preživijo več časa v kliničnem centru kot v Kremlju. Tako je bilo z Brežnjevom, tako z Andropovom in tako je z Jelcinom. Gorbačov je slekel podobo svetovnega zvezdnika in postal navaden državljani. Potlačitev je po svoje razumljiv proces, ni pa vedno nekaj dobrega in zdravega.

Nacionalizem potlaci a tudi pretvarja, si celo izmislija dogodke, ljudi, preteklost, čeprav imajo zgodbe navadno neko resnično ozadje. Velika

dejanja iz preteklosti, sloviti vojskovodje, zmage a tudi sovražniki so pogostokrat sad spretne predelave. Miti in simboli so funkcionalni za življenje skupine, lahko pa postanejo sredstvo in opravilo agresivne politike. Tudi za to imamo vrsto primerov. Fasizem si je prisvojil dvatisočletno preteklost, jo predelal in ponudil množicam kot osnovo imperialističnih dejanj. Pri predelavi »slavne« preteklosti je bilo največ stvari izmislenih. Zakaj navajam remocije in predelavo preteklosti? Iz preprostega razloga, ker je v napetem nacionalističnem razpravljanju resnica pogostokrat pritklina. Zgodovinarji in raziskovalci so v napetih trenutkih nemočni. Ko bi med burno razpravo posegel zgodovinar in na povsem znanstven način dokazoval resnico, ki nikomur ni po godu, bi ga izgnali iz dvorane. V Trstu so se mnogi zgodovinarji pridružili nacionalistični propagandi in tudi sami postali znani prodajalci mitov in sovraštva. V našem mestu je nedvomno nekaj resnih znanstvenikov in institutov, ki izdajajo knjige, proučujejo gradivo in sklepajo brez predsodkov. Ko pa novinar pripravlja članek ali televizijsko oddajo z namenom, da naglasi nacionalni ponos, ne bo segel po omenjenem gradivu. Zatekel se bo k nacionalističnim ali ezulskim organizacijam, ker ve, da bo tam našel to, kar si želi. Če pa je njegov namen streznitev spomina, bo sel v institut za zgodovino odpornosti, ali vprašal za nasvet zgodovinarja, ki je znan, da dela brez predsodkov. Podobne zadeve poznamo tudi Slovenici. Dolga leta so bili partizani angeli, potem so se za mnoge spremenili v hudiče. Partizanstvo je bilo veliko dejanje, ki je imelo tudi sence plati. Skrajne teze, ki imajo povsem drugačen namen od resnice, ne iščejo podlage v znanosti. Manipulacije je težko preprečiti. Knjiga je nemočna pred dnevnimi časopisi in televizijo.

Ko iščemo resnico o zadevah, kot so fojbe, si ne moremo pričakovati, da bomo z nekaj neovrgljivimi podatki zamašili nacionalizmu usta. Boj proti nacionalnemu sovraštvu je dolg proces, ki zahteva veliko političnih in kulturnih dejanj. Ta dejanja morajo na konkreten način vrniti ljudem zaupanje in odvračati misli, da se v sosedu skriva vrag. Sele strpno ozračje omogoči večjo dovtetnost za resnico. Zgodovinar je nemočen, če njegove teze ne najdejo prostora v časopisih, na televiziji, v soli, na javnih shodih in v institucionalnih slovesnostih, kot so lahko odprtje akademskega leta, komemoracije ob državnih praznikih itd. Preseganje nestrpnosti in sožitje sta pogoja za zgodovinski spomin, ki temelji v znanstvenem delu, raziskovanje brez predsodkov pomaga k sožitju. Nacionalni spori pa izigravajo resnico, ker je v njihovi naravi, da potvarjajo dejstva. Znanstven pristop do problemov, ki so življenjski za narodno skupino (bistven je tudi spomin na preteklost), je dragocen, ker omogoči razmišljanje in samoprečišnjevanje. Od znanosti ne moremo zahtevati, da se prilagodi našim potrebam in željam, ne smemo ji narekovati politične cilje, znanost po svoji naravi ni orodje politike, kar velja tudi za tiste vede, ki proučujejo našo preteklost. V krizah ali med velikimi preobratipolitika rada »prisili« znanost, da potrjuje stališča, ki se zdijo koristna za akcijo. Pričakovati od zgodovinarjev, da bodo izpodbijali ideološke in izrazito politične teze, ni najbolj vmesno. Obrniti se velja na politike in novinarje in od njih zahtevati, da pri govorjenju in pisanju upoštevajo raziskave in dokumentarno gradivo. O zgocih problemih navadno ne manjka gradiva, manjka volja, da bi to gradivo predstavili občinstvu.

AVSTRIJA / PO ENOLETNEM ZATIŠJU

»Bajjuvari« spet grozijo
s pisemskimi bombami

Ekstremisti napovedali še osem atentatov

DUNAJ/CELOVEC - Po več kot eno leto trajajočem zatišju je Avstrija spet soočena z grožnjo novih atentatov s pisemskimi bombami. Dunajski politični tehnik Profil je namreč prejel pismo, v katerem zloglasna desnoekstremistična organizacija »Bajjuvarska osvobodilna armija« napoveduje, da bo izvedla osem atentatov s pisemskimi bombami. V pismu »Bajjuvari« navajajo tudi nekatera konkretna imena oseb iz avstrijskega javnega življenja.

Vodja specialne komisije za izsledovanje odposiljateljev pisemskih bomb pri notranjem ministertvu Franz Sturm je po prvi analizi pisma, ki ga je prejel politični magazin Profil sporočil, da je le-to »avtentično« in se ujema s pismi iz prejšnjih doslej petih serij atentatov s pisemskimi bombami v Avstriji. Glede v pismu imenovanih oseb pa je notranje ministertvo sporočilo, da jih je že posvarilo pred možnostjo atentata. Imena v pismu imenovanih oseb notranje ministertvo

zaenkrat se ni objavilo, povedano pa je bilo, da gre na eni strani za osebe, ki so že bile tarča groženj v preteklosti, na drugi strani pa so se pojavila tudi nova imena. Pismo pa da je bilo oddano že pretekli petek v kraju Weiskirchen na (avstrijskem) Stajerskem. Pozneje pa se je izvedelo, da naj bi bil med tarčami atentatov tudi sam kancler Veantitzky.

Za vsak primer je notranje ministertvo posvarilo tudi še širši krog oseb, ki so po mnenju varnostnih organov prav tako izpostavljene možnosti terorističnih napadov. V ta krog stejejo se posebej osebe, ki so se v preteklosti aktivno zavzele za boljši položaj tujcev in beguncev v Avstriji ali za človekove pravice oz. za upoštevanje pravic avstrijskih etničnih manjšin. Zato so tudi slovenske ustanove na Korškem uvedle posebne varnostne ukrepe. Varnostni organi tudi niso izključili, da so med prejemniki sešeste serije pisemskih bomb celo osebe, ki živijo v inozemstvu, imajo pa

veze z Avstrijo.

Zadnja, peta serija atentatov s pisemskimi bombami je Avstrijo prizadela junija leta 1995. Takrat sta bili ranjeni dve osebi, med drugim starejša ženska, ki je begunec iz nekdanje Jugoslavije nudila zacasno bivalisce. Največ žrtev je terjala prva serija atentatov decembra leta 1993, ko so bile hudo ranjene štiri osebe, med njimi takratni dunajski župan Helmut Zilk, kateremu je odtrgalo tri prste leve roke, med žrtvami nasilja pa je bila tudi vodja televizijske oddaje za tujce v Avstriji v okviru ORF. Skupno je bilo v zadnjih treh letih odposlanih 24 pisemskih bomb, 13 jih je eksplodiralo, devet oseb pa je bilo težje ranjenih.

Pri izsledovanju storilcev vseh dosedanjih atentatov s pisemskimi bombami kriminalisti doslej niso odkrili t.i. vročo sled. To kljub temu, da je notranje ministertvo razpisalo nagrado v višini kar deset milijonov silingov.

Ivan Lukan

Na Vrhniki zborovanje slovenskih slavistov

Redno strokovno zborovanje slovenskih slavistov bo letos od 3. do 5. oktobra na Vrhniki. Tam ne bo po naključju: Vrhnika je namreč rojstni kraj Ivana Cankarja, osrednja tema izpopolnjevalnega dela zborovanja - Cankarjevo in Kettejevo delo in literarnoteoretska vprašanja slovenske moderne - pa je povezana prav s 120-letnico Cankarjevega in Kettejevega rojstva.

Vsa predavanja na to temo bodo v veliki dvorani Kulturnega doma v četrti, 3. oktobra, dopolne (od 10. do 13. ure) in popoldne (od 15. do 18.). Po slovesnem začetku bo imel uvodno predavanje Franc Zadravec (Cankarjeva človekotvorna in narodotvorna ironija). Sledili mu bodo Gregor Kocijan (Cankarjev inovativni model kratke pripovedne proze), Vladimir Nartnik (Od lika Desetega brata do lika Hlapca Jerneja), Bogdana Herman (Besedni red v zgodnji Cankarjevi prozi), Zoltan Jan (Poznavanje Cankarja v Italiji), Zoran

Božić (Obravnavanje domačega branja: ponazoritev s Cankarjevimi Hlapci). O tipologiji Kettejevega dela bo predavala Irena Novak-Popov (Vrstna in slogovna raznolikost v Kettejevem delu), literarnoteoretsko pa bo predavanje Aleša Bjelčevića (Cenzura v slovenski poeziji od Preserna do moderne). Vzporedno s predavanji bodo v spremnem programu v Domu Karla Grabeljske (v bližini Kulturnega doma) predstavljene nove slovenistične knjige.

Naslednjega dne, v petek popoldne (od 15. do 18. ure), bo na teh vzporednih okroglih mizah tekla razprava o prenovi pouka slovensčine na osnovni soli, o istem na srednji soli ter o tekmovanju v znanju slovensčine za Cankarjevo priznanje.

Strokovne ekskurzije - na programu so v soboto - so spet vezane na Cankarja in Ketteja. Udeleženci bodo lahko izbirali kar med štirimi smerni: Cankarjeva Vrhnika, obrobje Barja (Bi-

stra, Borovnica, Podpeč), naravne znamenitosti Vrhnike in okolice, Prem.

Petkov dopoldan (od 9. do 12.) je rezerviran za občni zbor Slavističnega društva Slovenije, na katerem bo med drugim izvoljeno novo društveno vodstvo. Pri tem bo predal funkcijo tudi dosednji predsednik dr. France Novak, ki je zavzeto spremljal probleme Slovencev v zamejstvu in je tudi zato pri dejavnostih Slavističnega društva Slovenije uspešno povezoval sloveniste iz Slovenije in iz zamejstva.

Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm je tudi letos zaprosilo ravnateljstva slovenskih visjih in nižjih srednjih sol na Trzaskem in Goriskem ter Solsko skrbništvo v Trstu, naj v smislu določi Kulturnega sporazuma, da se lahko učitelji slovenskih sol v Italiji strokovno izpopolnjujejo tudi v Sloveniji, svojim profesorjem slovenscine priporočijo udeležbo na zborovanju.

Majda Kaucič Baša

EVROPSKA KOMISIJA

MINISTRSTVO ZA DELO IN
SOCIALNO SKRBTSTVO

DEZELA FJK

Tecaje je odobril deželni odbor in jih financirajo zgoraj omenjeni organizmi.

ARIES
POSEBNO PODJETJE
TRZASKE ZBORNICE ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO, OBRT IN KMETIJSTVO
Borzni trg 14, 34121 TRST
Tel 040 - 6701 281/220; fax: 040 - 365001

NOVI PODJETNIKI

pogoji: brezposelnost in univerzitetna diploma izpred najmanj leta dni;
število udeležencev: 20;
trajanje tečaja: 400 ur
Povračilo stroškov največ: 2.000.000 lir

OPERATER NA MEDNARODNIH FINANČNIH TRGIH

pogoji: brezposelnost, univerzitetna diploma ekonomske fakultete in starost do 27 let na dan 4. novembra 1996;
število udeležencev: 20;
trajanje tečaja: 350 ur
Povračilo stroškov največ: 1.750.000 lir

EKOMENEDŽER NA OBALNEM PODROČJU

pogoji: brezposelnost in univerzitetna diploma izpred najmanj leta dni iz naravoslovja, biologije ali geologije;
število udeležencev: 16;
trajanje tečaja: 400 ur
Povračilo stroškov največ: 1.600.000 lir

PODJETNIK NA VZGOJNEM PODROČJU; KAKOVOST PODJETJA, DIDAKTIČNA KONTINUITETA
OD 0 DO 6 LET IN UČENJE JEZIKA V ZGODNJIH LETIH OTROSTVA

pogoji: brezposelnost in univerzitetna diploma izpred najmanj leta dni na Magisteriju, Psihologiji ali Literarnih ved - smer psihologija
število udeležencev: 20;
trajanje tečaja: 340 ur
Povračilo stroškov največ: 1.700.000 lir

Tečaji bodo potekali od novembra 1996 do marca 1997.

Potrebna dokumentacija za vpis: fotokopija dokazila o izobrazbi, osebnega dokumenta in davčnega kodeksa, curriculum vitae in potrdilo o brezposelnosti, ki ga izda pristojni urad za zaposlovanje.

Del tečaja bo potekal v podjetju.

Na tečaju bodo lahko sodelovali tisti, ki bodo uspešno prestali predhodno selekcijo.

Udeleženci bodo imeli pravico do nadomestila za obiskovanje tečajev.

Obrazce za vpis lahko kandidati dobijo v tajništvo podjetja ARIES - Borzni trg 14 - III nadstropje, soba 310

Rok za oddajo prošnje podaljšan do ponedeljka, 14. oktobra 1996, do 13. ure

Za podrobnejše informacije in vpis je tajništvo odprto ob delavnikih od 9.30 do 13. ure

Tel. 040 - 6701 281/220; fax: 040 - 773173

MILJE / DRUŠTVO SLOVENCEV

Neplodno srečanje za kandidate

Spet se bodo sestali prihodnji ponedeljek

Razsirjeni sestanek Društva Slovencev miljske občine ni obrodil enotnega rezultata: zbrali so se predsinocnjim v solum centru (na sliki: foto KROMA), da bi se dogovorili za skupno stališče glede skorajšnjih volitev za miljski občinski svet, različne politične komponente pa so ostale vsaka na svojem stališču oz. pri kandidatu svoje stranke.

Sklenili so, da se bodo spet sestali prihodnji ponedeljek, do tedaj pa bo vodstvo društva preverilo tudi pri tajnistvih treh strank - Dsl, Skp in SSK - možnost, da bi se vsi miljski Slovenci dogovorili o udeležili volitev. Kot so poudarili tudi na zadnjem srečanju, je z vidika uveljavljanja intere-

sov slovenske manjšine nastop s tremi različnimi slovenskimi kandidati »samomorilska izbira«, saj ne bi verjetno zagotovili izvolitve nobenemu slovenskemu kandidatu.

V primeru, da se ne bi v prihodnjih dneh izkazala volja za dialog, pravijo

pri vodstvu Društva, bodo morali prepustiti vsakemu posamezniku presojo o umestnosti glasovanja za različne slovenske kandidate, s posledicami razdrobljenosti in torej neucinkovitosti slovenskega glasu, ki jih je lahko predvideti.

PREDLOG / S KONGRESA SUNIA

Socialni pakt med partnerji in ministrstvom

Nujne so davčne olajšave

Z ministrstvom za javna dela in z združenji hisnih lastnikov je treba doseci sporazum, da bi stanarine dolocali s kolektivnim dogovarjanjem na državni ravni. To je predlagal član osrednjega vodstva sindikata stanovalcev SUNIA Angelo Campagnola na sestem pokrajinskem kongresu organizacije, ki je bil včeraj.

S takim socialnim paktom naj bi spet pognali ljudske gradnje in kupoprodajo na nepremičninskem trgu v casu, ko novi finančni zakon prinasata stanovanjskim lastnikom in najemnikom dodatna finančna bremena, je poudaril Campagnola. To naj bi tudi omogocilo razvidnost, saj so zdaj v veljavi tisoči najemniških pogodb na črno, ki

so vir davčne utaje in zavirajo upadanje inflacije. »Tega mnenja je tudi minister Di Pietro, s katerim smo se že domenili za sestanek, tako da bi bilo mogoče problem rešiti v razmeroma kratkem casu.« je se zagotovil državni glasnik SUNIA, cigar poročilo je sledila zavzeta in živahna razprava.

Srč stanovanjskega problema ni v tem, da je pri nas in v državi sploh premalo stanovanj, temveč v dejstvu, da so stanovanja zaradi spekulacij neoddana. Odtož nuja, je menil Campagnola, da sklepanje pogodb in dolocanje stanarin preideta pod javno nadzorstvo. Okoliščina, da je Prodijeva vlada levosredinska, torej socialno tenkocutnejša, pa se ne pomeni, da bo to zlahka dosegljivo, je dodal govornik, kajti dogajanja okrog finančnega zakona dokazujejo, da so se krepko na delu sile, ki se zavzemajo za popolno liberalizacijo nepremičninskega trga. Kaj bi se potem zgodilo, ni težko uginiti, če upostevamo, da je ze zdaj v vsej Italiji dobrih 200.000 oseb brez strehe, da 45.000 stanovanj nima vselitvenega dovoljenja in da je 225.000 družin prisiljenih sobovati pod eno in isto streho.

Na kongresu so med drugim zahtevali omejitve stanovanjskih izgonov, ki v Trstu trenutno zadevajo približno 400 družin, in oprostitev zavoda IACP občinskega davka ICI, ker mu okrnjuje finančna sredstva za naložbe, pa tudi za samo redno vzdrževanje his.

NOVICE

Umiki odprtja trgovin: odbornik Neri odgovarja CTS

Občinski odbornik Fabio Neri je včeraj odgovoril na izjave Zveze za trgovino, turizem in storitve (CTS), ki ga je glede vprašanja umikov odprtja trgovin obtožila površnosti; odbornik poudarja, da nikakor ne gre za površnost, ko se verjame temu, kar je bilo soglasno sklenjeno na srečanju med uradnimi delegacijami na treh sestankih in kar je bilo nato tudi uresničeno s sprejetimi ukrepi. Če pa so nato posamezne delegacije, zaradi svojih notranjih razlogov sklenile spremeniti mnenje o tem, imajo za tako obnasanje vso pravico - dodaja občinski odbornik - ne morejo pa zvrčati krivdo in posledice ne na institucije in niti na skupnost.

Večer o Barcolani v kontovelski gostilni

V Društveni gostilni na Kontovelu prireja krožek Niccolò Tommaseo kulturni večer, ki bo posvečen tradicionalni barkovljanski regati. O tem bo govoril predsednik jadranskega kluba Barkovlje Grljan Fulvio Molinari. Večer, ki se bo pričel ob 19. uri, bodo popestrile slike, poezije in glasa Liliane Bamboschek, Ferruccia Pacca, Camille Verani in Liliane Saetti.

Prva revija ruskega sodobnega filma

V gledališču Miela bo od 13. do 16. novembra prva revija ruskega sodobnega filma, ki ga prireja Cisitalia, to je novoustanovljeno združenje za kulturne in znanstvene izmenjave z republikami bivše SZ, kateremu predseduje dr. Giuseppe Vizzini, v sodelovanju z Ruskim centrom za mednarodno znanstveno in kulturno kooperacijo iz Moskve in Rima. V okviru revije bodo predvajali sedem novih filmov, ki jih v Italiji se niso predvajali. Vzporedno s filmsko revijo bo v najbolj tipični in znani tržaški restavraciji Suban od 12. do 17. novembra tudi prvi teden ruske kuhinje.

Miljska občina pripravlja lestvico za poklicne zadolžitve

Oddelek za vzgojne, kulturne in socialne službe Miljske občine vabi interesente, da do 15. t. m. vložijo prošnje za izdelavo lestvice, na osnovi katere bo Občina dodeljevala mesta za čiščenje in varstvo, mesta slug in kuhinjskih pomočnikov v občinskih sedežih in solskih strukturah. Vse informacije so interesentom na razpolago v občinskih uradih na Trgu Republike 4 (v 2. nadstropju), od ponedeljka do sobote od 9. do 11. ure (tel. 336-0310).

Ne prenaša starih ljudi

Prijavili so ga zaradi povzročitve telesnih poškodb in vinjenosti: 33-letni Edy Bruno Biagi je namreč napadel tri starčke, dve ženski (stari 81 oz. 86 let) ter nekega 90-letnega moškega. Karabinjerjem je dejal, da ne prenaša starih ljudi. Če je to res, bi bilo bolje, da se takoj izseli, saj je naše mesto eno najstarejših v Italiji. Do napada je prislo na Drevoredu XX. septembra. Ko je sel mimo nekega bara, je Biagi zagrabil za mizico in začel udrihati po trojici. Najhuje jo je skupil moski, vejretno ima zlomljeno nosno kost, zcenicki pa bosta okrevali v 8 oz. 10 dneh.

HVALEVREDNA POBUDA

Novo združenje se bo borilo proti rasmu razlikovanju

Skupina studentov, delavcev z nestalno zaposlitvijo, priseljencev, mladih, je ustanovila protirasistično organizacijo »Razzismo stop«, ki bo skusala nuditi pravno pomoč zlasti ilegalnim priseljencem, prizadevala pa si bo, da vsem priseljencem zagotovijo bivalisce, dohodek, državljanstvo. V svojem programu ima odprtje posebnega urada, menze ter primernih prostorov za družabnost, tako da bi tudi nase mesto »bilo svobodno in solidarno«.

Po včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri so

predstavniki združenja orisali svoje namene, pa bodo prvi konkretni koraki naredili že jutri: zagotovili bodo svojo »protirasistično prisotnost« na so-discu, kjer se bo pričel proces proti trem mladencem, ki so obtoženi »napada iz rasnih nagibov«. Preteklega julija je na plazi v Barkovljah trojica mladih, ki so jih bodrili prijatelji, najprej z besedo, potem pa se fizično napadla nekega senegalskega priseljenca. Slednji se je takoj znesel, poleg tega je imel tudi vse ustrezne dokumente. Napadalce so kmalu zatem izsledili.

PROTEST / ZA NOVO POGODBO

Uslužbenci ACT bodo danes štiri ure stavkali

Udeleženci avtobusnega prometa, ki ga vzdrzuje ACT, bodo danes kar precej prikrajšani. Uslužbenci medobčinskega podjetja za mestni in medkrajevni potniški promet, ki se združujejo v sindikalnih organizacijah FILT-CGIL, FIT-CISL in UILTrasporti, bodo namreč od 9. do 13. ure ostali križem rok, avtobusi, ki bi jih morali voziti, pa v remizi.

Stiriurna stavka spada v vsedrjavni protest v podkrepitev zahteve po obnovitvi delovne pogodbe. Spor z vodstvi javnoprvoznih podjetij traja že polnih devet mesecev, vendar ne gre samo za ekonomski problem, torej za povišanje plač, temveč tudi za boljšo organizacijo dela in voženj. Tako v notranjosti države kakor pri nas se uslužbenci pritožujejo zaradi preobremenjenosti in zahtevajo zaposlitev sveže delovne sile.

Prebivalci mesta, se zlasti pa Krasa, naj se torej pripravijo na to, da bo večina avtobusov mirovala, oziroma, da bodo na progah daljše zamude.

NA ŽELEZNIŠKI POSTAJI V VIŽOVLJAH

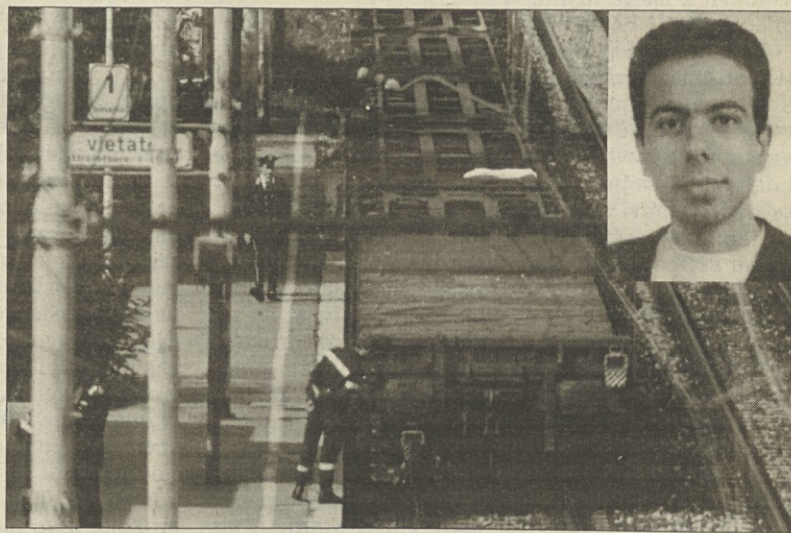
Mladenič umrl pod vlakom

Ko so prisli reševalci, mu niso mogli več pomagati: Aldo Colucci, 29 let, je bil na mestu mrtev. Njegovo truplo, ki se je zagostilo pod enega od vagonov tovornega vlaka na postaji v Vizovljah, so potegnili sele gasilci, ki so prihiteili z openske postaje.

Nesreče so se zavedeli strojevodje tovornega vlaka, ki je prihajal iz Trsta in je bil namenjen v Cervignano. Nemudoma so pritisnili na zavore, vendar je bilo prepozno. Na kraj so prisli sodnik zdravnik Costantinides, karabinjerji, policija, ki so uvedli preiskavo, da bi ugotovili, zakaj je Colucci, ki je prebival v Ul. Pendice Scoglietto 5/6, padel pod vlak. Domnevajo, da je morebiti slo za namerno dejanje, saj je moski trpel zaradi depresije in je bil na zdravljenju pri CIM (center za umsko zdravljenje).

Zaradi nesreče, ki se je pripetila okrog 12.15, je bil ves promet na postaji v Vizovljah, kjer poteka po dveh progah, ustavljen za dobro uro. Zatem so usposobili eno od dveh prog, vendar so vlaki vozili izredno počasi, tako da so bile zamude precejšnje.

Medtem se nadaljuje druga

preiskava, ki jo vodijo karabinjerji in se nanasa na predsinocnjo tragico odlocitev sele 24 let stare Francesce Michelazzi iz Rojana. Dekle, univerzitetna studentka, je skocila s crrtrega nadstropja stanovanja v Rojanu, kjer je prebivala z očetom in materjo ter dve leti mlajsim bratom. Prav slednji je bil tedaj v sosednji sobi, ucil se je, sploh se ni zavedel, kaj se je zgodilo, starsev pa ni bilo doma. Mi-

chelazzijeva za sabo ni pustila nobenega sporočila in tudi včeraj ni prislo na dan nič takega, kar bi pojasnilo usodni korak: pri učenju (bila je vpisana v 4. letnik fakultete za jezike in književnost) ni imela težav, prav pred nekaj dnevi je položila enega od izpitov, prejela je dobro oceno. Zadnje dni je bila sicer nekoliko utrujena, zajela jo je lažja depresija, vendar nič zaskrbljujočega.

PO ANONIMNIH TELEFONSKIH KLICIH

Alarm v tržaški sodni palači

Neznanec napovedal, da bosta eksplodirali kar dve bombi

»V sodni palači sta dva peklenska stroja, eksplodirala bosta cez eno uro.« Tako je dejal neznanec, ki je včeraj ob 9.30 poklical na telefonsko centralo sodisce. Sprva opozorila niso vzeli prevec resno, zatem pa je le prevladala previdnost, saj so podobni klic prejeli tudi na uradnistvu nekega casopisa v Benetkah. Sprozili so za take primere predvidene varnostne ukrepe: vse osebe je moralo zapustiti poslopje, posegli so gasilci, policija, karabinjerji, agenti digosa pa so podrobno pregledali vse prostore, vsak urad posebej. Delno so ustavili tudi promet ob sodni palači, pregledali so tudi del tamkajšnjega območja in nekatere sumljive avtomobile, ki so bili parkirani v blizini.

Alarm so preklicali okrog 11.30, ko so se lahko vsi, od sodnikov do uradnikov, spet vrnili na svoje mesto. Stali so

križem rok vse jutro, z njimi pa je zastala vsa dejavnost: škoda je bila v tem pogledu velika, ce pomislimo, s kolikšno goro materiala, primerov, pravnih se morajo spopadati. Uvedli so preiskavo,

da bi ugotovili, kdo je telefoniral, kar pa bo zelo težko. Morda je slo za potegavščino, morda za »opozorilo«, namenjeno komu v palači. Na vsak način bodo okrepili varnostne ukrepe.

OBČINSKI SVET / V PONEDELJEK

V zgoniški občini vse v kar najlepšem redu

Pohvala poletnemu delovanju KD Rdeča zvezda

V zgoniški občini - vse v redu. Tako bi lahko zapisali ob poslušanju poročila o dejavnosti občinske uprave, ki ga je županja Tamara Blazina predstavila na ponedeljkovi občinski seji.

Razlogov, ki utemeljujejo zadovoljstvo, je več. Županja je najprej omenila zakon o parkih, ki ga je tik pred poletnimi počitnicami odobril deželni svet Furlanije-Juljske krajine. Občina je težko pričakovala tak zakon, saj je obstajala nevarnost, da bi bile krajevne prebivalstvu in teritoriji, na katerem prebiva, vsiljene take resitve, ki bi bile zanj nesprejemljive. To se ni dogodilo. Blazina je pozdravila sedanjo resitev, predvsem ker dodeljuje upravo zaščitene območij Kraski gorski skupnosti, to je predstavnikom domačih ljudi, pa tudi zato, ker bodo občine lahko same načrtovale občinske in medobčinske parke, seveda s posvetovanjem z občani.

Druga razveseljiva novica je prišla iz tržaškega občinskega sveta, ki se je izrekel za prodajo jurskega zemljišča pri Proseku zgoniški občini. Na tistem zemljišču bo nastala zgoniška obrtna co-

na, ki bo nudila krajevni prebivalstvu lepo priložnost za gospodarski razvoj.

Županja Blazina je poročala tudi o poteku javnih del. Omenila je tlakovanje ceste Zgonik-Samatorca, ureditev zunanosti zgoniškega sportno-kulturnega središča in začetek del za gradnjo enote v Zgoniku.

Med razveseljive novice spada vsekakor dogovor, po katerem bo občinsko podjetje ACEGA tudi prebivalcem Devinsčine dobavljalo plin metan (na Proseku postavljajo plinsko omrežje), in to pod istimi pogoji, kot ga bodo dobavljali tržaskim občanom.

Občina je v poletnih mesecih priredila letovanje za starejše občane in poletno središče za otroke. Na solskem področju gre predvsem poudariti, da je začel občinski vrtec delovati že 1. septembra, to je dva tedna pred drugimi predšolskimi ustanovami, kar so občani pozitivno ocenili, žal pa je zaradi premajhnega števila vpisanih zaprla svoja vrata italijanska osnovna šola.

Posebno občuteno zahvalo je žu-

panja Blazina izrekla Kulturnemu društvu Rdeča zvezda. V poletnih mesecih je društvo (pod pokroviteljstvom občine) izvedlo niz devetih prireditev, ki so obogatile in popestrile kulturno ponudbo v občini. Nekatere pobude so bile organizacijsko zelo zahtevne, saj so prerasčale strogo amaterski okvir in zahtevale skorajda profesionalni pristop. Novo društveno vodstvo jih je v kratkem času izvedlo takorekoč brezhibno, kar priča o kakovostnem skoku, ki ga je Rdeča zvezda opravila v letošnjem kulturno »vročem« zgoniskem poletju.

Razprave o tako zavidiem poročilu ni bilo. Občinski svet je nato razpravljajl o uravnoteženju proračuna za letošnje leto. To je storil tako, da je izkoristil preostanke iz lanskega leta, s katerimi je kril višje izdatke v nekaterih poglavjih, kot sta na primer socialno skrbstvo in osebje. Nato pa je še pristal na dodelitev kosčka zemljišča na Volniku SPDT, ki bo tam postavilo spominsko obeležje svojemu članu Mariu Miliču z Repniča.

DOLINA / SEJA OBČINSKEGA SVETA

Spodbuden obračun dela

Izčrpno poročilo župana Pangerca

Predsinočnim se je dolinski občinski svet zbral na izredni seji, ki je pravzaprav enoglasno odobrila pet najnejših sklepov krajevne občiske uprave. Daljši je bil le uvodni poseg župana Pangerca, ki je zbranim izvoljenim predstavnikom poročal o občinskih zadevah zadnjega meseca dni. V tem času so se izvršili odprta meja v sodelovanju s sosednjo občino Hrpelje-Kozina, uspešno letovanje za starejše občane, srečanje z vodstvom družbe Italce-menti, do katerega je prišlo na osnovi pritožb Ricmanjev zaradi motečega razstreljevanja min. Vodstvo družbe je zagotovilo nadaljnje delo v popolnem skladu s strokovno opravljenimi meritvami. Župan je s svetovalcem Jercogom opravil krog srečanj, na ka-

terih je na osnovi maja odobrene resolucije pri prefektu, miljskem občinskemu komisariju in deželnem odborniku posredoval protivljanje dolinskega občinskega sveta gradnji skladišča utekocinjenega plina v Zavljah. Edine kritične pripombe so letele na račun nedavne 10-dnevne prireditve Rosandra Crossing v Boljuncu: po mnenju župana so prebivalci dolinske občine (predvsem sosednjih vasi) doživljali niz prireditev radijske postaje Onda libera dokaj »naporno«. Pobudniki namreč niso povsem spoštovali dogovorjenih urnikov in pozno v noč ohranjali previsoko jakost zvočnikov, poleg tega so prekoricali tudi meje pri dogovorjeni uporabi občinskih prostorov v gledališču France Prešeren. Na to te-

mo je posegel tudi podžupan Stefancic: tudi iz njegovih besed je bilo razumeti, da se bo odslej občinska uprava skušala izogibati tovrstnim prireditvam.

Med napovedmi bodo docih pobud pa je bilo nadaljevanje tečaja slovenskega jezika, ki je v lanskem solskem letu doživel dober uspeh in za katerega je vedno več povpraševanja. Tečaj bo v sodelovanju z Ljudsko univerzo, začel naj bi se v tem mesecu.

Nacelnik večinske svetovalske skupine Sandi Klun je s pohvalnimi besedami opisal pobude nogometne sekcije domačega SD Breg, ki se je ob izteku poletja z mednarodnim turnirjem poklonila spominu mladim športnikom dolinske občine, ki so prerano izgubili življenje. Svetovalka Geni Kozina pa je upravo spodbudila k večjemu nadzorovanju prireditev, ki povzročajo motenje t.i. nočnega miru, predvsem iz spostovanja do starejših občanov in dojenčkov.

V drugem delu ponedeljkove seje je občinski svet soglasno in brez komentarjev odobril nekaj sklepov upravne narave. Pomembno je volil za pravlik za službo uničevanja smeti, odobril predhodna načrta za manjše posege na občinskih cestah po skoro vseh krajevnih vaseh in za preureditev stavbe, v katerem ima stanovanje boljinski župnik. Odobren je bil tudi pristop h konvenciji za ustanovitev nekakšne disciplinske komisije, ki naj bi jo sestavljali predstavniki tržaske pokrajine in vseh okoliskih občin, odločala pa naj bi o spornih odnosih v krogu občinskih uslužbenecv. (dam)

MIELA / VOJNI SNEMALCI

Tržaška povojna leta med informacijo in propagando

Vojni filmski snemalci: informacija in propaganda v povojnem Trstu: Deželni institut za zgodovino odporniškega gibanja v FJK, La Cappella Underground in Dezelna kinoteka so včeraj v gledališču Miela priredili zanimiv popoldan, na katerem so predvajali filmske posnetke o Trstu, o osvoboditvi in povojnem obdobju, ki prihajajo iz arhivov Paramount v ZDA in iz Krasno Gorskega v Moskvi. Pred predvajanjem dokumentarcev so o važnosti dokumentarcev, predvsem pa o njihovih propagandnih ciljih stevilni publiki spregovorili Giuliana Muscio in Jože Pirjevec s Padovske univerze, Marina Rossi, raziskovalka Instituta za zgodovino odporniškega gibanja in Giampaolo Valdevit iz istega instituta.

Zgodovinarji v teh letih odkrivajo filmske dokumente, ki jih uporabljajo kot zgodovinske vire. Za zgodovinski razmislek o povojnih letih se na tej osnovi odpirajo velike zmožnosti; treba pa bo veliko delati - kot je podčrtal Jože Pirjevec pred predvajanjem dokumentarcev - ker je to stoletje zelo dobro dokumentirano. Prof. Pirjevec je podrobneje spregovoril o jugoslovanskem prvem dokumentarcu o partizanski vojni, ki je nastal leta 1946, odkrit pa je bil v moskovskih arhivih.

Delno je sestavljen s posnetki, ki so jih naredili sami partizani med vojno, delno pa sovjetski snemalci. Določene scene prikazujejo tudi prihod jugoslovanske vojske v Trst, vse pa so posnete v luči sovjetske retorice propagande. Zanimiv je tudi način sne-

manja, ki kaže veliko spretnost sovjetskih mostrov-snemalcev, ki so izšli iz Eisensteinove šole.

Posnetki sicer prikazujejo zgodovino dokaj enostransko, prikazujejo, kaj je bila vojna v Jugoslaviji z vsemi posledicami in povezavami, ne povedo pa, da je bila vojna tudi revolucionarna; ne govorijo niti o posledicah, ki jih je v Jugoslaviji pustila, zaradi cesar je dokumentarec treba gledati v tej optiki; je pač spretno pripravljen film, ki je bil namenjen sovjetski publiki.

LONJER

Vrsta zanimivih pobud v znamenju trgatve

Cas trgatve je v Lonjeru popestrila vrsta zanimivih pobud krajevnih organizacij, tako da je bilo v majhnih vasi na robu mesta pretekli teden kar pestro. Sedemnajst otrok iz Lonjerja in Katinare se je v soboto popoldne udeležilo otroškega risarskega ex tempore, ki se je odvijal na sedežu lonjerskih društev. K uspehu pohvale vrednih izdelkov je gotovo pripomogla vsebina teme, saj so se udeleženci natečaja ob risanju spominjali na minule počitnice. Clani komisije za ocenjevanje risb, ki so jo sestavljali Vida Valencic, Milan Pasarit in Jana Pecar, pa so posebno pohvalili risbo Sanje Mikac, ki je zastopala otroke iz vrtca, nagrade pa so podelili slededim tekmovalcem: Irene Fregacom in Denis Darappa sta prejeli prvo, oziroma drugo nagrado v skupini otrok iz tretje oziroma četrtega

G. LUIGI CIOTTI / OBČUTENO SREČANJE Z MLADIMI

Pričevanje proti mafiji

Včeraj je bil v Trstu g. Luigi Ciotti, znani turinski duhovnik, ki je posvetil svoje življenje boju proti mamilom - ustanovil je in se vodi skupnost za narkomane Abele - v zadnjih letih pa je dal pobudo za vsedržavno združenja Libera, ki se bori proti mafiji, ki je nedvomno glavni prekupčevalec z mamilom.

Dopoldne je g. Ciotti bil na srečanju z dijaki in solniki na liceju Galilei: prefektura, solsko skrbništvo in sile javnega reda so priredile simpozij, na katerem so orisali praktični pristop do vprašanja mamil in do legalnosti nasploh. Zvečer pa je bil gost v dvorani pri cerkvi S. Maria

Maggiore, kjer je orisal tesno povezavo med kriminalnimi organizacijami, korupcijo in mamilom. G. Ciottija je predstavil g. Mario Vatta, tržaski pobudnik skupnosti za narkomane, ki je o turinskem kolegu dejal, da »ni vzvišeni učitelj, ampak živa priča,« kar je nedvomno bolj prepričljivo za mlade rodove. Ciottijeva organizacija Libera se je že razpredla po vsej Italiji, pristopilo je več kot 600 skupin in so dosegli, da je parlament odobril zakon za zaplenbo premoženja mafijcem (žal pa so parlamentarci iz besedila crtali besede »in odgovornim za korupcijo...«).

MAČKOLJE / POGREB ONDREJA FRAŠTIE

Slovo od slovaškega župnika

Veliko število vaščanov in vernikov iz drugih vasi z dolinskega konca so se včeraj dopoldne v Mačkoljah poslovi od župniškega upravitelja Ondreja Frastie, ki ga je zahrbtna bolezen odvzela župljanom slaba dva meseca po njegovem imenovanju za župnika. Pogrebne svečanosti se je udeležilo 21 duhovnikov; poleg slovenskih so bili tudi duhovniki iz Slovaške, Avstrije in drugih krajev Italije. Žene v narodnih nosah so nosile slovaško zemljo, ki so jo bili sorodniki prinesli semkaj, da bi duhovnik počival tudi v objemu domače prsti. Po pogrebu pa so gostje iz Slovaške zbrali nekaj mačkoljanske zemlje, ki jo bodo ponešli v duhovnikovo rojstno vas v znak simbolične izmenjave med krajeva, v katerih je živel in deloval Ondrej Frastia. Od pokojnika sta se

poslovia skofov vikar za slovenske vernike na Tržaskem Franc Voncina in Danijel Novak v imenu župniške skupnosti ter - v slovaškem jeziku - Ondrejev prijatelj, ki je pred

leti pribežal z bodecim duhovnikom iz Češkoslovaške v Avstrijo.

V Mačkolje je prispela tudi skupina mladih Slovakov, vaščanov Ondreja Frastie, ki so se po po-

grebni svečanosti srečali z Mačkoljani na družabnosti, in tako vsaj bežno spoznali ljudi, ki jim je - pa čeprav za kratko dobo - župnikoval njihov rojak.

KRATKE VESTI

Skupščina Oljke

Po zmagi Oljke na aprilskih volitvah se je znotraj odborov, ki so jo omogočili, začela debata o prihodnosti gibanja. Naj ostane koalicija strank in kartel za vsako volivno priloznost, ali pa naj se razvije v političen projekt, ki bi združeval katoliško, laično, naravovarstveno, socialistično in reformistično kulturo? Odbori so se odločili, da ustanovijo Gibanje za Oljko, toda kako, s kakšnim organizacijskim ustrojem in s kakšno nalogo? Ta vprašanja bodo obravnavali na skupščini, ki bo danes ob 18. uri v dvorani Doma pristaniških delavcev na Trgu Abruzzi 2.

ACLI o reformi lokalnih uprav

Na sedežu krožka ACLI v Kolonjski ulici 77 bo jutri ob 19. uri prvi debatni večer na temo: Občina in Pokrajina: nov zakon, stari problemi? Vodil ga bo Roberto Sasco, govorili pa deželni svetovalec Michele Degrossi, sodnik DUS Enzo Di Sciascio in predsednik tržaške občinske skupščine Ettore Rosato.

Proti vivisekciji

Mednarodna organizacija za zaščito živali (OIPA) posveča ta mesec boju zoper vivisekcijo. V tem okviru bo jutri ob 17.30 v dvorani Baroncini zavarovalnice AG (Ul. Trento 8) konferenca z naslovom Živali in ljudje na pragu tretjega tisočletja, na kateri bodo predavali Margherita Hack, Roberto Marchesini in Massimo Vitturi.

Kdo se boji visoke hitrosti?

O tem bo govor na javni debati v priredbi DSL, ki bo v petek, 4. oktobra, ob 17.30 v dvorani Aquarius na železniški postaji. Vodil jo bo Milos Budin, na vprašanja Gorgia Cesareja, Viviane Valente in Maria Quae pa bodo odgovarjali Edoardo de Visintini, Mario Goliani, Giorgio Mattassi in Giorgio Rossetti.

Glasbena sola predstavlja program

Glasbena sola "Cinquantacinque" bo v soboto ob 11.30 na sedežu agencije Ansa predstavila didaktično dejavnost in vzporedne pobude, ki jih predvideva program solskega leta 1996/97. Pobude so namenjene učencem in dijakom osnovnih ter nižjih in visjih srednjih sol iz dežele; na tiskovni konferenci bosta prisotna umetniški vodja sole Angelo Baiguerra ter profesor tečaja bobnov in tolkal Gabriele Centis.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
2. oktobra 1996
ANZE

Sonce vzide ob 7.04 in
zatone ob 18.47 - Dolžina
dneva 11.39 - Luna vzide ob
22.25 in zatone ob 12.38.

Jutri, CETRTEK,
3. oktobra 1996
EVALD

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 18,7
stopinj, zračni tlak 1019,8
mb ustaljen, veter 6,1 km na
uro jugozahodnik, vlaga 69-
odstotna, nebo spremenljivo
jasno, morje skoraj mirno,
temperatura morja 19,5 sto-
pinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Demetra

Molinario, Elia Ariel Diamond, Alessio Stipancich, Sara Deponte, Teresa Gabadi, Enrico Trizio, Elisa Florian, Veronica in Federica Tognon.

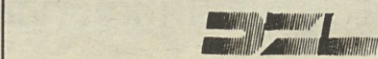
UMRLI SO: 21-letni Gianmario Bovio, 88-letna Bruna Cerovaz, 83-letna Nella Petronio, 74-letna Anita Godina, 66-letna Bruna Skabar, 87-letna Eugenia Belli, 76-letna Silveria Zonta, 80-letna Bruna Marangoni, 50-letna Maria Cristina Ambrosi, 54-letna Nerina Altin, 77-letna Bruna Perini, 98-letni Mario Gaggi.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 30. septembra, do SOBOTE, 5. oktobra 1996

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

DRUŠTVO ZAMEJSKIH LIKOVNIKOV

Po dolgem času se ponovno srečujemo. Ob začetku nove sezone so vabljeni stari in novi člani danes, 2. oktobra 1996, ob 20. uri v Gregorčičevo dvorano (Ul. Sv. Franciška 20/II. nadstropje)

Istrska ulica 18 (tel. 7606477), Skedenj - Ul. Soncini 179 (tel. 816296).

BAZOVICA (tel. 226210) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 18, Skedenj - Ul. soncini 179, Trg Libertà. BAZOVICA (tel. 226210) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Libertà 6 (tel. 421125).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.30, 20.30 »Gli intrighi del potere-Nixon«, r. Oliver Stone.

EXCELSIOR - 15.00, 17.30, 20.00, 22.30 »Independence day«, r. Roland Emmerich, i. Jeff Goldblum, Will Smith, Bill Pullman.

EXCELSIOR AZZURRA - 14.45, 17.15, 19.45, 22.15 »Independence day«.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.05, 20.15, 22.30 »Mission Impossible«, i. Tom Cruise.

NAZIONALE 1 - 17.30, 19.45, 22.00 »The Rock«, i. Sean Connery.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Bambola«, r. Bigas Luna, i. Valeria Marini, prepovedan mladini pod 18. letom.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.15, 20.05, 22.15, »Qualcosa di personale«, i. Robert Redford, Michelle Pfeiffer.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.15 »I muppet nell'isola del tesoro«, 20.00, 22.15 »L'esercito delle 12 scimmie«.

MIGNON - 16.00, 22.00 »Anal non stop«, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Striptease«, i. Demi Moore.

ALCIONE - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Vesna va veloce«, r. Carlo Mazzacurati, i. Antonio Albanese, Silvio Orlando.

LUMIERE - Dvorana rezervirana.

PRIREDITVE

KD S. SKAMPERLE in MARIJIN DOM vabita na PREDSTAVITEV REPERTOARJA SSG v petek, 4. oktobra, ob 20.30 v društvenih prostorih na Vrdeški cesti 7. Ob tej priložnosti boste lahko predstavnikom gledališča obrazložili svoje želje, obenem pa imeli možnost, da vpisete abonma. Pricakujemo vas!

KNJIZNICA P. TOMAZIC IN TOVARISI - Prosvetni dom. V petek, 4. oktobra, ob 20. uri srečanje z naslovom TEMNE SOBE NA PRAZNEM POMOLU. Igor Skamperle bo predstavil zadnji knjigi Dusanja Jelincica PRAZNE SOBE in TEMA

NA POMOLU. Alda Sosic in Drago Gorup bosta brala odlomke iz avtorjevih del.

DRUŠTVO SLOVENSKEH IZOBRAZENECV v Trstu zacenja novo sezono s predvajanjem filma "BACKUP - Slovenska beseda na Koroskem" tehnicne ekipe "filma mladje" Koroske dijaske zveze. Film bodo predvajali v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3 v ponedeljek, 7. oktobra, ob 20.30.

SKD CEROVLE-MAVHINJE prireja v nedeljo, 20. oktobra PETI JESENSKI POHOD NA GRMADO IN OKOLICO. Na razpolago bosta daljša in krajša steza. Odhod je predviden od 9. do 10.30 izpod Kohishe pri Cerovljah. Na cilju boste postrezeni s toplim obrokom. Vljudno vabljeni vsi ljubitelji narave!

SKD VIGRED prireja od 10. do 14. oktobra v Praprothu 1. KRASKI OKTOBERFEST pod sotorom.

IZLETI

KRASKA SEKCIJA S.P.I. - C.G.I.L. priredi v nedeljo, 6. oktobra enodnevni izlet v Alano di Piave (BL). Odhod iz Kriza. Za informacije tel. v popoldanskih urah od 15. do 16. ure na tel. st. 040/200698.

SLOMSKOV DOM Bazovica vabi na romanje-izlet na Sveto goro in v Griska brda v nedeljo, 6. oktobra. Odhod avtobusa ob 7. uri zjutraj izpred cerkve. Ob 9.30 sv. masa na Sveti gori. Kosilo v kmeckem turizmu Snežatnem, nato ogled gradu in vinske kleti v kraju Dobrovo. Ob vrnitvi ogled cerkve na Kostanjevici in večerja v kmeckem turizmu v Tomaju. Cena 50.000 lir. Na razpolago je se nekaj mest. Tel. st. 040/226117.

SKD GRAD IN ZADRUGA BAN organizirata 20. oktobra enodnevni izlet v Belo krajino. Cena izleta je 69.000 lir. Prijavite se na tel. st. 212810 od 15. do 16. ure (Martina).

DRUŠTVO naravoslovcev in tehnikov T.Penko prireja v nedeljo, 20. t. m. v sodelovanju s SPDT strokovno vodeni izlet v beneško leguno. Izletniki se bodo z avtobusom popeljali do kraja Quarto d'Altino in se nato vkrcali na ladjo, ki bo plula po plovnem kanalu reke Sile v beneško laguno. Tu bo prilika za opazovanje flore in avifavne, pa tudi za ogled otokov Torcello, Burano in Murano. Prijave sprejema ZSSDI v Ul. sv. Franciška 20, do vključno 6. oktobra.

ŠOLSKÉ VESTI

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO pri Sv. Jakobu prireja v sodelovanju z Ljudsko univerzo dva tečaja slovenskega jezika za odrasle ter tečaj telovadbe na odrasle. Tečaji bodo začeli 28. oktobra in bodo potekali dvakrat tedensko v večernih urah na osnovnih solah Gregoric-Stepancic in Grbec za slovenscino, za telovadbo pa na osnovni soli Sirok. Informacije in vpisovanje ob delavnikih med 9. in 13. uro v tajništvo ravnateljstva, tel. st. 773411.

OBVESTILA

KD RDECA ZVEZDA sporoča, da se nadaljuje tečaj silvanja nos. Snidemo se danes, 2. oktobra v društvenih

prostorih v Salezu ob 20.30. Tečaj bo vodila Marta Kosuta.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR F. VENTURINI vabi na vajo v sredo, 9. oktobra, ob 19.30 v Kulturni center A. U. Miro pri Domju.

SKD TABOR - Općine - Prosvetni dom. Otroci, imate radi pravljice! Vsako soboto od 9. do 10. ure vas bo Radica povedla s seboj v ta čudežni svet OB URI PRAVLJIC. Pridite!

SKD TABOR - Općine - Prosvetni dom. Otroke, ki bi se radi igrali gledališče, sprostili in izboljšali svoje izražanje caka SARA vsako soboto ob 9. uri. Zabavali se boste do 10.30.

SKD TABOR - Općine - Prosvetni dom. Spet se srečujemo vsak četrtek ob 20. uri OB PLETENJU SE KAJ...

SKD TABOR - Općine - Prosvetni dom. Jutri, 3. oktobra začetek rekreativne telovadbe. V jutranjih urah po običajnem urniku, popoldne ob 15., 16. in 17. uri.

SPD PRIMOREC - TABOR - Glasbeni svet skozi petje (pevski zbor) in se kaj - Avdicija in vpisovanje prvih članov otroškega zbora Primorec-Tabor (iz 1., 2. in 3. razreda osnovnih sol) bo danes, 2. oktobra od 15. do 18. ure v Ljudskem domu v Trebcah. Za pojasnila klicite zvečer Nidjo Sivitz (tel. 212688) ali Vilmo Padovan-Scek (tel. 215157).

SD MLADINA - Baletni odsek obvešča, da začne s treningi danes, 2. oktobra, ob 16. uri v prostorih OS A. Sirk v Krizu. Za informacije tel. v popoldanskih urah od 15. do 16. ure na tel. st. 220222.

KD RDECA ZVEZDA obvešča, da bo potekal v društvenih prostorih v Salezu tečaj slovenscine in angleščine. Prvi sestanek bo v ponedeljek, 7. oktobra, ob 20.30. Za pojasnila lahko kličete Eriko, tel. st. 229364 ali Mirjam, tel. st. 229225 od 19. do 20. ure.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da je vsak torek na razpolago svetovalnica za vzgojo in razvoj; da se je začel popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcijske za s.l. 96/97; da je na sedežu Sklada dvakrat tedensko na razpolago logopedinija; da so pozabljena oblacila, ki so jih pustili otroci v poletnem središču na Proseku in v poletnem središču na Općinah v uradu na Narodni ul. 128. Vse informacije dobite v uradih Sklada na tel. st. 040/212289.

BARKOVJANI toplo vabijo k roznovenski procesiji v nedeljo, 6. oktobra po masi od 8. ure. Zlasti so zaželjene narodne nose.

V DOLINI se bo začel tečaj sivanja in krojenja. Sestanek bo v četrtek, 10. t. m., ob 20. uri. Informacije na tel. st. 040/225231.

TEČAJ O ZDRAVILNIH ZELISCIH - Zdravilna zelišča v domači lekarni, spoznavanje in uporaba, zelišča in lepota, najprimernejša uporaba v zimskem obdobju. Vsako sredo od 15. do 16. ure v Centru za mentalno zdravje, Ul. Morpurgo 7, Trst, tel. st. 281402 -

Gregorju se je pridružil

Simon

Mami Anici in ocku Nevju cestitajo

pevci MPZ V. Mirk Prosek-Kontovel

MALI OGLASI IN RAZNA OBVESTILA ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN se sprejemajo od 8.30 do 12.30 od ponedeljka do petka OB SOBOTAH IN PRAZNIKI ZAPRTO PUBLIEST - Ul. Valdivino 36 - I. nad. Tel. 361888 - Fax 768697

281274. Pricetek tečaja 9. oktobra.

KD S. SKAMPERLE vabi na tečaj latinsko-ameriskih plesov (salsa in merenge), ki bo potekal v društvenih prostorih. Za informacije in vpisovanje tel. na st. 040/572595 (Tatjana).

ČESTITKE

DRAGICA in MIRAN MAVER praznujeta danes 25-letnico skupnega življenja. Iskreno jima voscijo in zelijo se veliko stevilo skupnih srečnih let Barbara in vsi ostali sorodniki.

MALI OGLASI

PRODAM prenosni računalnik Nixdorf "80386". Tel. st. 040/220423 ob večernih urah (David).

PRODAM pec na drva Nordica s sipo. Cena po dogovoru. Tel. st. 040/228988 ob uri kosila.

OMARE, dnevne sobe in sedežne garniture prodamo po polovici ceni do izčrpanosti artiklov na zalogi. Tel. st. 040/350150.

UCENCI in Združenje staršev o.s. P. Voranc nujno potrebujejo fotokopirni stroj, tudi proti placilu. Lahko se zglasite direktno na solo tel. st. 228282 ali v popoldanskih urah na st. 228081.

KAMEN za kraski zid 40 kv. m isče po najboljši ceni Sklad Mitja Cuk. Vse informacije dobite v uradih Sklada na tel. st. 040/212289.

ISCENJE pomočnico stirikrat tedensko, tri ure na dan, od 9. do 12. ure. Tel. st. 0481/711772 med 7. in 8. ter med 19. in 20. uro.

VRTNARJA po zmerni ceni iščem za sajenje trave. Tel. st. 220669 po 17. uri.

PIANOLO v dobrem stanju, ki ima širok obseg not kot klavir, kupim po ugodni ceni. Tel. st. 040/828251.

UNIVERZITETNA STUDENTKA, ki obiskuje jezikovno fakulteto, nudi lekcije angleščine in nemščine. Tel. st. 220305 ob uri obedov.

TROSOBNO stanovanje na Općinah dajem v najem za urad. Tel. st. 040/420604 v večernih urah.

PODARIM dva kuzka, samca in samico, srednje male velikosti, roj. 20.7.96, mesane pasme. Tel. st. 281787 ob uri obedov ali v prvih popoldanskih urah.

V PIVNICI III. GENERAZIONE v Boljuncu imajo na razpolago klobase, zelje in kuhano svinjino (porcino). Točijo pivo z Oktoberfesta ter nudijo raznovrstna kosila. Pivnica je odprta vsak dan, razen torka popoldne in srede. Od petka, 4. oktobra dalje bodo vsak petek točili pivo »a caduta«. Tel. st. 228117.

PRISPEVKI

Ob 24. obletnici smrti dr. Alojza Stefancica daruje družina 50.000 lir za SKD Igo Gruden.

Namesto cvetja na grob Ladija Sedmaka darujeta Laura in Gigi 15.000 lir za spomenik padlim v NOB v Gabrovcu.

V spomin na Cvetka Adamica daruje družina Suligoy iz Prečnika 25.000

DAROVE IN PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritičije) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30 od ponedeljka do petka.

lir za popravilo »stalce« SKD Vigred.

Namesto cvetja na grob Marije Doria daruje Savo Usaj z družino 150.000 lir za popravilo dvorane SKD Igo Gruden in 150.000 lir za popravilo cerkve v Nabrezini.

V spomin na Danico Kosmina vd. Kante daruje Renato Doljak 50.000 lir za popravilo »stalce« SKD Vigred.

V spomin na Danico Kosmina vd. Kante daruje družina Pepi Legiša 50.000 lir za sempojsko cerkev.

Namesto cvetja na grob Danice Kosmina darujeta Zvonka in Franko 25.000 lir za MPZ Igo Gruden in 25.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

V spomin na drago mamo Danico Kosmina vd. Kante daruje sin Sergio 100.000 lir za MPZ Igo Gruden, 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina, 50.000 lir za vasko skupnost Praprotni in 50.000 lir za sempojski cerkveni pevski zbor.

V spomin na Zvonka Malalana darujeta družini Puric 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Općinah.

V spomin na Ivana Husu darujeta Dora in Marta 35.000 lir za obnovo strehe cerkve sv. Florjana pri Banih.

V spomin na Albina Cattonarja daruje Danilo Mihelec 30.000 lir za sekcijo VZ-PI-ANPI Nabrezina. Agrisolic z Općin daruje 50.000 lir za SD Polet.

†
Nepričakovano nas je zapustil naš dragi

Albino
Cattonar
(Zorko)

Pogreb bo jutri, 3. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v nabrezinsko cerkev.

Zalostno vest sporočajo
zena Olga, hčerka Sonia
in sin Fabio z Dolores

Nabrezina, 2.10.1996
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob izgubi Zorka Cattonarja izreka ocuteno
sozalne družini

sekcija VZPI-ANPI
Devin- Nabrezina

Odbor in igralci SD
Vesna izrekajo svojemu
predsedniku Francu
Cattonarju in svojcem
iskreno sozalne ob izgubi
dragega brata Zorka.

V teh bridkih trenutkih ob nenadni izgubi zene in mame Marcelle Fajt-Devetak smo ob strani vsej družini
odbor in člani TPK
Sirena

ZAHVALA
Mario Lanci

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

SVOJCI
Padrice, 2.10.1996
(Pogrebno podjetje Zimolo)

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure PUBLIEST - Trst Ul. Valdivino 36 tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih redakcija Primorskega dnevnika Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
TRST

Šolsko leto 1996/97

NEGOVALKA NA DOMU IN V NAMENSKIH STRUKTURAH

- razpoložljivih mest 12
- trajanje 700 ur
- tečaj daje poklicno kvalifikacijo
- namenjen brezposelnim ženskam nad 25. letom starosti
- obiskovanje tečajev je brezplačno
- za vse tečajnice je predvidena štipendija
- predvidena je večtedenska praksa

Tečaj, ki ga je odobril Deželni Odbor, finansirajo:

- Evropska Komisija
- Evropski Socialni Sklad
- Ministrstvo za delo in socialno skrbstvo
- Avtonomna Dežela Furlanija-Juljska Krajina
- Deželno Ravnateljstvo za Poklicno usposabljanje

Vpisovanje in ostale informacije do 3. oktobra na sedežu Zavoda v Trstu, ul. Ginnastica 72, tel. 566360.

SOVODNJE / SEJA OBČINSKEGA SVETA

Razprava o zaščiti naravnega okolja

Dežela je odgovornost za izbire na tem področju prepustila občinskim upravam

Sovodenski občinski svet je na svoji zadnji seji obravnaval vrsto vprašanj računovodskega značaja in odobril vse spremembe, ki so jih od februarja vnašali v letošnji proračun, kot predvideva sedanja zakonodaja. Odobrili so tudi zapisnike prejšnjih sej in poslušali nekaj zupanih sporočil o obiskih delegacij in o skorajšnji kulturni prireditvi v prostorih županstva, ko bodo postavili slikarsko razstavo in bodo gostitelji vokalne skupine iz Režije. S to občino je sovodenska pred nekaj meseci vzpostavila prijateljske stike.

Pod točko razno so svetovalci postavili nekaj vprašanj v zvezi s pitno vodo, vodovodom in telefonsko anteno, ki jo podjetje Telecom namerava postaviti pri kraju Larga ob cesti proti Vrhu. Perece postaja tudi vprašanje odplakovanja greznice in njene ga omrežja, ki bi ga moral prevzeti konzorcij CISARFO, a do tega ne bo prislo, dokler ne bo sama občina poskrbela za njegovo posodobitev. Čim bo nekaj sredstev na razpolago, bodo tudi zamenjali pomazane table na območju Vrha, kar pa seveda ne bo preprečilo vandalom in prenapetostem, da ne bi zopet naredili istega.

Vsekakor je najpomembnejša točka dnevnega reda obravnavala zakon o parkih, rezervatih, zaščitnih območjih in biotopih. Deželna uprava predvideva opredelitev vseh teh raznih možnosti zaščite

naravnega okolja. Nekatera območja je tudi že zamejila in jih kategorizirala, zakon pa omogoča, da same občine tudi izberejo površine, naravne značilnosti ali celo posamezne "objekte" in jih zaščitijo.

Na ozemlju sovodenske občine ni nobene površine, ki bi jo deželni zakon že zaščitil. Tudi želje o jezikih zaščitnih bregov s prodrom in zelenjem ob Soci se niso spremenile v načrt, kaj šele v zakonsko opredeljene površine. Toda sovodenska občina leži prav med krasko planoto in sotočjem dveh rek, zato ima posluš za oba vidika. Med poglobljeno razpravo so prisli do izraza nekateri pomisleki o vseh vprašanih zaščitah, ker pretekle izkušnje niso ravno pozitivne, saj jih prebivalci dojemajo kot precej omejevalne.

Sedanji zakon pa predvideva, da določajo stopnjo in obliko zaščite same občinske uprave, kadar ne gre za deželne parke in rezervate. Skratka občinski sveti bodo opredelili po posvetovanju s prebivalci velikost in stopnjo zaščite zanimivih območij. Lahko pa bodo tudi opustili vsakršno zamilsel o zaščiti, če bodo to imeli za pametno. Seveda je nujno tudi vprašanje, ali z odlovedjo vsakršne pobude v tej smeri morda krajevno prebivalstvo kaj tudi zgubi, kar se bo čez leto ali dve izkazalo kot koristno. Sovodenska občinska uprava namerava sedaj pripraviti

dva sestanka. Če se bo izoblikovala želja po zaščiti vipavskih bregov, pa bo sklicala se nekaj sestankov z zainteresiranimi prebivalci.

Zakonsko besedilo bo izobešeno po preteku predvidenega roka tudi na oglasni deski, sicer pa bodo tudi pripravili skrceno besedilo, ki bo na razpolago svetovalcem in ostalim občanom za boljše razumevanje pravil in namenov deželne uprave. Vsekakor velja, tako je bilo poudarjeno, da pobuda o zaščitnih območjih, ki jih predvideva ta zakon, ne izničuje želja in načrtov v sklopu projekta Evropske unije Objektiv 2, ki predvideva enkratni finančni prispevek.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV

Start nove sezone s Spomenko Hribar

Jutri v Kulturnem domu predstavitev njene knjige o Janši in pogovor o Sloveniji danes

Zveza slovenskih kulturnih društev bo letošnjo sezono začela jutri, 3. oktobra, ob 18.30 v mali dvorani goriskega Kulturnega doma, ko bo skupaj z upravo doma organizirala debatni večer, na katerem bo sodelovala družbeno-politična delavka Spomenka Hribar, avtorica knjige "Svet kot zarota". Goriske kulturne delavce, kot so se dogovorili na posvetu z družbi, čaka dokaj bogata sezona, ki bo značilna tudi zaradi prvega pokrajinskega kongresa ZSKD. Kongres bo v petek, 18. oktobra, v štandreskem Domu Andreja Budala.

Kar zadeva jutrišnje srečanje s Spomenko Hribar, velja povedati, da se večer uokvirja v

prizadevanje prirediteljev, da bi tudi zamejski javnosti ponudili popolnejše informacije o zdajšnjem trenutku v Sloveniji, ki ga označuje predvolilno obdobje.

Spomenka Hribar je svoje družbeno in politično delo usmerjala v obrambo demokratičnih nacer in v varstvo človekovih pravic. Zato ni slučaj, da je stala v prvi vrsti vsakic, ko se je bilo treba potegovati za človekovo svobodo in družbeno demokratizacijo.

V času osamosvojitve se je vključila v takratno koalicijo Demos skupaj z Janezom Janšo, s katerim sta bila skupaj tudi v istem političnem gibanju. V zadnjem času pa se je

Hribarjeva oddaljila od nekdanjega obrambnega ministra in ga danes postavlja na zatožno klop zaradi njegove negativne vizije o Sloveniji in sporne politične metodologije. O vsem tem piše v svoji knjigi "Svet kot zarota", ki jo bodo predstavili predstaviteli na jutrišnjem srečanju v goriskem Kulturnem domu.

Gre v bistvu za analizo logike misljenja in delovanja politika Janeza Janše. Avtorica knjige opisuje dogajanja v času slovenske pomladi in Jansevo spreminjanje iz nacionalnega simbola v "lovca na čarovnice". Hribarjeva razlaga tudi, kaj se je dogajalo v zakulisju slovenske osamosvojitve.

OBVESTILA

OBCINA DOBERDOB sporoča, da utegne priti jutri med 9. in 11. uro zaradi priključevanja novih vodovodnih cevi do težav v dobavi vode v določenih predelih občine.

OBCNI ZBOR PD STAN-DREZ bo jutri ob 20.30 v župnijski dvorani.

DRUŽBA se dobi jutri ob 20. uri na Placuti.

SD SOVODNJE organizira z oktobrom (urnik bodo sporočili naknadno) rekreacijsko telovadbo v telovadnici v Sovodnjah.

DIJASKI DOM S. GREGORČIC organizira tečaj angleščine za otroke od 3. do 6. leta starosti. Vpisovanje in informacije v Dijskem domu, tel. 533495.

SEKCIJA VZPI DOLJAMLE priredi 17. partizanski piknik v Jamljah pri Marjotu Pahorju v nedeljo, 20. oktobra, ob 16. uri. Vpisujejo: Ettore Moro, Marjo Croselli in Karlo Kobal.

KRUT obvešča, da se danes pričena dejavnost v termalnem bazenu v Gračuzu. Informacije in prijave pri g. Anamariji, tel. 531644.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI

ALL'ORSO BIANCO, C.

Italia 10, tel. 531576.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU

OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787.

KINO

GORICA

CORSO 17.30-20.00-22.30 »Independence day - Il giorno della riscossa«.

PRIREDITVE

SEKCIJA KRVODAJALCEV V SOVODNJAH v sodelovanju z občinsko upravo, kulturnimi in športnimi društvi, solskimi in župnijskimi ustanovami priredi solidarnostno baklado v Sovodnjah, 12. oktobra, ob 19.30 s startom in ciljem pred Kulturnim domom. Sodeluje tudi godba Kras iz Doberdoba.

RAZSTAVE

ARS GALERIJA vabi na odprto razstavo slikarke Zore Koren Skerk v petek, 4. oktobra, v Katoliški knjižarni. Umetnico bo predstavil Josko Vetrh.

V KULTURNEM DOMU V GORICI je do 10. oktobra postavljena razstava o afrokubanski mitologiji, ki jo je priredila zadruga Maja. Ogled ob delavnikih 9.30-13.00 in 15.30-18.00.

V AVLI OBČINE NOVA GORICA je do 11. oktobra odprta razstava fotografij dr. Paola Petronia iz Trsta o bohinjski železnici progi, ki jo prireja Železniški muzej iz Ljubljane.

KONCERTI

SKD HRAST IZ DOBERDOBA vabi na koncert mešanega pevskega zbora "San Giovanni" iz Lecca v petek, 4. oktobra, ob 21. uri v župnijski cerkvi v Doberdoba.

IZLETI

SPD GORICA priredi v nedeljo, 6. oktobra, izlet v Karavanke z vzponom na Vrtačo z Ljubelja, mimo planinskega doma na Zelenici. Prevoz s lastnimi sredstvi, odhod ob 6. uri s parkiriska pri Rdeči hisi. Vzpona bo približno 3 1/2 ure, 2 1/2 do 3 ure pa sestopa.

V nedeljo spet manifestacija proti financarski vojašnici

Potem ko je referendum v Trzinu pokopal nacrt uplinjevalnika družbe Snam, stopa ponovno v ospredje drug, se spornejši nacrt, ki naj bi ga realizirali na Goriskem. Gre za financarsko solo na mirensekem letališču. Odbor za varstvo in razvoj letališča prireja v nedeljo, 6. oktobra, novo večjo manifestacijo na letališču, s katero želijo ponovno izpricati voljo Goricanov proti gradnji financarske vojašnice in za razvoj letališča. Odbor bo v nedeljo začel z zbiranjem podpisov pod novo peticijo s ciljem, da bi krajevne uprave ustanovile konzorcij za razvoj letališča in njegovo upravljanje. Nedeljska manifestacija bo obsegala športne, rekreacijske in družabne trenutke.

S tem v zvezi se je vnela polemika s predsednikom Aerokluba

Mariom Riavzem, ki je - na razliko od mnogih članov - med pristasi realizacije financarske sole. Riavez je včeraj z odprtim pismom nekaterim medijem povedal, da Aeroklub uradno ne pristopa k manifestaciji in izrekel nekaj pomislekov v zvezi s pobudo Odbora za letališče. Člani odbora so mu včeraj odgovorili s plemenito noto, v kateri obzlušujejo stališče predsednika Aerokluba in mu med drugim očitajo dvolicnost. Manifestacija vsekakor bo in to s sodelovanjem posameznih članov kluba. Člani odbora tudi obzlušujejo mnenje predsednika Aerokluba, da se mora doprinos občanov glede letališča omejiti na čiščenje območja (mar Aeroklub tega ni sposoben?), in so prepričani, da letališče veliko več pomeni Goricanom.

GORICA / V NEDELJO NA GRADU

Dan krvodajalcev

Nagradili tri člane, ki so dosegli sto darovanj

Goriska sekcijska Zdrženja prostovoljnih krvodajalcev je v nedeljo priredila na gradu vsekoletno srečanje članov, na katerem so med drugim nagradili najzaslužnejše krvodajalce. Posebno omembo zaslužijo trije, Italo Michelini, Ernes Forgias in Bruno Grusovin (na sliki s predsednikom sekcije Ezio Gandinijem), ki so že 100 krat darovali kri in so zato prejeli eno najvišjih krvodajalskih priznanj. Na srečanju so spregovorili predsednik Gandini, vsedržavni podpredsednik Egidio Bragagnolo, primarij transfuzijskega centra dr. Raffaele Catapano, pa se senator Darko Bratina, podzupan Giorgio Noselli in predsednik Rdecega križa Dario Mulitsch. Podčrtali so pomen darovanja in solidarnosti, pa tudi potrebo po večji pozornosti krajevnih uprav.

NOVICE

Fotografije Flavia Mosettija na razstavi v Novi Gorici

V Kulturnem domu v Novi Gorici bodo jutri odprli samostojno razstavo goriskega fotografa Flavia Mosettija, člana slovenskega fotokluba Skupina 75. Mosetti, ki ima za sabo vrsto priznanj na pomembnih fotografskih natecajih se bo predstavljal z izborom fotografij na temu Umetnost v mestu. Razstavo prirejajo Kulturni dom Nova Gorica, Caffè dom - fotogalerija Slovenica in Foto klub Nova Gorica. Odprli jo bodo jutri ob 19. uri v fotogaleriji Slovenica v novogoriškem Kulturnem domu, kjer bo na ogled do 7. novembra.

Raz Degan na sejmu mode

Izraelski model in lepotec Raz Degan bo v nedeljo gost sejma Mittelmoda, ki ga odprejo v petek. Z njim (v Italiji je zaslovel v reklamnih spotih) želijo organizatorji privabiti na sejem žensko občinstvo, saj najstnice naravnost norijo za postavnim Izraelcem. Degan bo na sejmu ob 16. uri podeljeval nagrade "Conto Donna" Goriske hranilnice.

Večer operetnih spevov

Stevilno občinstvo je s toplim aplavzom pozdravila izvajalce operetnega večera v četrtek v Kulturnem domu v Gorici. "Gran galà dell'operetta e della melodia" je za gorisko publiko priredilo društvo Alco iz Bologne v sodelovanju z združenjem Sgarbi. Nastopili so pevci Giuliano Ansalone, Barbara Marcacci, Sabrina Ruffini, Cinzia Spinelli. Izvajali so znane arie iz Vesele vdove, Cin-ci là, Myfair Lady, pa do Granade in tipične napoletanske pesmi "O sole mio". Odziv občinstva je bil nadvse pozitiven in mnogi so podčrtali potrebo po več takih sproščenih glasbenih večerih.

POGREBI

Danes: 10.00, Elisa Tomasi vd. Travan iz bolnišnice sv. Justa v cerkev v Strazicah in na glavno pokopališče; 10.00, Amelia Ambrosini (sestra Albanina) iz splosne bolnišnice v Bolzano Vicentino (VC); 11.30, Stanislav Basa na glavnem pokopališču; 13.15, Livio Giovanni Miani iz splosne bolnišnice v Romans.

+

Mirno je zaspala v Gospodu naša draga

Suzana Rožič vd. Humar

v 86. letu starosti

Pogreb bo jutri, 3. oktobra, ob 10. uri iz mrliške vežice goriske splosne bolnišnice v cerkev v Steverjanu.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki bodo drago pokojnico spremljali na zadnji poti.

Svoji želijo, da namersto cvetja darujete v dobrodelne namene.

Sinova Alojz in Dominik, hčeri Dolores in Mirka z družinami

Stevarjan, Gorica, 2. oktobra 1996

Ob boleci izgubi drage mame izrekajo g. Mirki Humar občuteno sozaleje ravnateljica, učno in neučno osebe srednje sole Ivan Trinko.

Zavodni svet nizje srednje sole Ivan Trinko izreka globoko sozaleje svojemu članu Dominiku Humarju ob izgubi drage mame.

Klanjamo se spominu našega ustanovnega in dolgoletnega člana dr. Stanka Basa. Svojem izrekamo iskreno sozaleje. Slovensko planinsko društvo Gorica

gospodarstvo in finance

Število delovnih mest še naprej upada

RIM - V prvem polletju letosnjega leta se je zaposlenost v industrijskih podjetjih z več kot 500 zaposlenimi zmanjšala v primerjavi z enakim obdobjem lani za 1,2 odstotka, je včeraj objavil statistični zavod Istat. Junija se je stopnja zaposlenosti glede na maj znižala za 0,1 odstotka, v primerjavi z lanskim junijem pa za 2 odstotka. V velikih storitvenih podjetjih pa je prislo junija do porasta zaposlenosti za 0,3 odstotka glede na maj, medtem ko se je v primerjavi z lanskim junijem število zaposlenih znižalo za 1,2 odstotka. V nasprotju z dosedanjim trendom, ko je terciarni sektor trpel manj kot industrijski, pa se je v prvem polletju stopnja zaposlenosti v terciarni znižala še bolj kot v industriji, saj se je v podjetjih z več kot 500 zaposlenimi v primerjavi z enakim obdobjem lani znižala za 1,8 odstotka.

Med industrijskimi podjetji je prišlo do navidejšega upada števila zaposlenih v sektorju obdelave in predelave kovin (-2,3%), v rudarskem in kemijskem sektorju (-3,2%). Indeks skupne zaposlenosti, brez upoštevanja dopolnilne blagajne, se je v mesečni primerjavi znižal za 0,3 odstotka, v letni pa za 1,9. Zatekanje podjetij k socialnim blazilcem kaže rahlo padajoči trend, medtem ko so se povprečne mesečne plače junija glede na maj zvisale za odstotek, v prvih šestih mesecih leta pa v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za 4,8 odstotka.

OBRAČUN DELA / NA OPČINAH 20. REDNI OBČNI ZBOR SDGZ

Razvijanje podjetništva ostaja glavna naloga

25. oktobra slovesna proslava 50-letnice Združenja

TRST - Leto, ko Slovensko deželno gospodarsko združenje praznuje 50. obletnico svojega delovanja in z njim organiziranega gospodarstva slovenske manjšine v Italiji, je tudi prelošno leto v organizacijskem delovanju organizacije, ki si je na lanskem občnem zboru zadala nov statut. V njem je med drugim tudi obveznost vsakoletnega občnega zbora za sprejetje finančnega obračuna in predračuna, medtem ko bo obcasno, vsaki dve do tri leta, na vrsti sirse in bolj vsebinsko zborovanje. Tak redni občni zbor, že 20. po vrsti, je imela organizacija slovenskih gospodarstvenikov predsedniči na Opčinah, kjer so njeni člani poleg delovnega obračuna odobrili tudi finančna poročila in izvolili novo sedemčlansko predsedstvo in nadzorni odbor.

Poročilo predsedstva je podal Marino Kosuta, ki je vodil predsedniško funkcijo po odstopu Borisa Siega, ko je ta spomlad prevzel odgovorno nalogo predsednika upravnega sveta Trzaska kreditne banke. (Občni zbor se je bivešmu predsedniku toplo zahvalil za opravljeno delo in nedvomno velik prispevek, ki ga je Siega dal za rast in uveljavitev Združenja v letih njegovega vodenja.) V poročilu je bila potrjena osnovna usmerjenost SDGZ v prizadevanja za prihodnost naše narodne skupnosti v spremenjenih družbenoekonomskih razmerah, ki si je ni mogoče predstavljati brez razvijanja in utrjevanja lastne gospodarske osnove. Spodbujanje podjetništva, svetovanje in pomoč pri iskanju finančnih sred-

Člani SDGZ na 20. rednem občnem zboru organizacije na Opčinah (Foto KROMA)

stev in investicijskih možnosti, skrb za podjetja v krizi in se bi lahko natevali - to so stalnice v delovanju organizacije, katere članstvo pa ne more mimo kritične ugotovitve, ki je bila poudčrtana tudi v poročilu predsedstva, da je namreč pomembnost gospodarstva se naprej podcenjena in da ni dovolj upoštevana možnost hudih posledic, ki jih izguba gospodarskih dejavnosti prinaša vsej naši skupnosti.

Marino Kusuta je potem nanizal pobude in nove stike, ki jih je SDGZ navezalo v obdobju od lanskega občnega zbora, in to ne samo v okviru dežele, ampak tudi v matični domovini in na Koroskem. Posebno bogata je bila dejavnost sekcij, uspele so pobude videmskega Združenja, medtem ko je intenzivno dejavnost podjetja Seravis, ki deluje v okviru Združenja (s katerim jo veže konvencija) posebej orisal njegov direktor Vojko Kocjancic. Poleg finančnega obračuna je Kocjancic navedel tudi podatke o obsegu dela, ki kažejo, da se je Servis

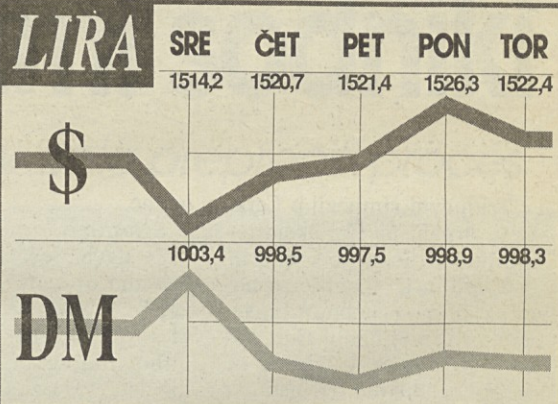
razvil v pomembno storitveno podjetje, ki se namerava preoblikovati v institucionalno obliko no profit.

Poročilo nadzornega odbora je podal njegov dosednji predsednik Marino Pecnik in se v njem med drugim izrecno zahvalil odborom sekcij in članom predsedstva za nesebični trud in osebno razpoložljivost, sodelavcem in organizacijskemu tajniku pa za poztrovalnost pri opravljanju svojega dela. Razveseljiva je tudi ugotovitev nadzornega odbora, da je sindikalno-organizacijsko delo doseglo že take razsežnosti, da bo treba začeti razmišljati o okrepitevi strukture, se posebno v perspektivi nujnega spodbujanja podjetniških dejavnosti med mladimi.

Po krajši razpravi je občni zbor odobril poročila in finančne obračune, koncal pa se je s toplim vabilom na osrednjo proslavo ob 50-letnici obstoja Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, ki bo 25. oktobra ob 20. uri v Kulturnem domu v Trstu. (vb)

Prenovljeni organi SDGZ

Občni zbor je izvolil sedem članov predsedstva SDGZ, katerim se avtomatično pridružijo se predsedniki sekcij. Izvoljeni člani so: Danilo Cunja, Edi Kraus, Drago Ota, Vinko Ozbič, Marino Pecnik, Boris Siega in Robert Vidoni; predsedniki sekcij: Lino Doljak (gostinstvo), Andrej Gerget (banke), Peter Malalan (obrt), Ervin Mezgec (trgovina), Marko Stavar (prosti poklici) in Robert Vidoni (zunanja trgovina). Ker je bil Vidoni izvoljen v predsedstvo, bo vodstvo sekcije seveda prepustil katerega od kolegov. Član predsedstva je avtomatično tudi predsednik videmske enote sekcije Igor Cont. Nov nadzorni odbor pa je takole sestavljen: Marino Kosuta (predsednik), Fabio Bonini in Edi Vodopivec (člana), Walter Grudina in Borivoj Svagelj (namestnika).

Lira stabilna, borza pa navzdol

MILAN - Medtem ko je lira tudi včeraj ohranila razmeroma stabilne tečaje z glavnimi valutami, so posli na milanski borzi močno splahnili, saj je bil sestanek nervozen in pod pritiskom mednarodnih napetosti okrog monetarne unije. Spravljivejša izjava francoskega predsednika Chiraca pozno popoldne in izjava ministra Ciampiia o metodah vključevanja v unijo so trge nekoliko pomirile, vendar se negativna usmerjenost borze ni spremenila. Zadnji indeks Mibtel je pokazal nazadovanje za okrogel odstotek, Mib-30 pa je popustil za 1,14 odstotka. Poslov je bilo za skupno vrednost 615 milijard lir, največje izgube med vodilnimi delnicami pa so prizadele Olivetti po objavi hudo negativnega polletnega poslovnega obračuna družbe iz Ivree.

NOVICE

Friulia hoče skupno strategijo za severovzhod

VIDEM - Italijanski severovzhod, njegove potencialnosti, potrebe in odnosi z Evropo so bile glavne teme notranjega seminarja, ki ga je v Vidmu priredila deželna finančna družba Friulia. Posvet je izhajal iz analize, ki jo je izvedlo 22 raziskovalcev z univerze v severovzhodni Italiji in ki je pokazala, da ima ta del države potrebo po odločnem posegu v infrastrukturo in po integraciji svojih finančnih instrumentov. Potrebna je tudi močna leadership, ki bo sposobna igrati vlogo povezovalca z ostalim delom države in s srednjo Evropo, nenazadnje pa - so poudarili razpravljalci - je nujna tudi politika, in sicer taka z veliko zacetnico.

Center Brdo proslavlja 10-letnico ustanovitve

LJUBLJANA - Center za usposabljanje menedžerjev Brdo, ki ga vodi dr. Danica Purg, bo jutri v Cankarjevem domu proslavil 10-letnico svojega nastanka in uspešnega razvoja v mednarodno cenjeno upravljalno solo. V ta namen je pripravil mednarodno konferenco z naslovom Svet jutri - izzivi za profesionalni management, na kateri bo nastopila vrsta uglednih mednarodnih strokovnjakov. Na konferenci bo z neposrednim satelitskim prenosom sodeloval tudi eden najbolj znanih svetovnih izvedencev v managementu, 86-letni Peter Drucker.

Polletna rast poslov zavarovalnice Adria Vita

BENETKE - Adria Vita, bančno-zavarovalna družba grupe Generali, v kateri sta udeleženi tudi beneska in trzaska hranilnica, je sklenila poslovno polletje z bruto dobičkom 2,54 milijarde lir in zabeležila viden, skoraj stikratni porast v primerjavi z enakim lanskim obdobjem.

1. OKTOBER 1996		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1503,00	1542,00	
nemška marka	989,00	1013,00	
francoski frank	291,00	300,00	
holandski gulden	880,00	907,00	
belgijski frank	47,70	49,60	
funt sterling	2350,00	2421,00	
irski sterling	2408,00	2481,00	
danska krona	257,00	265,00	
grška drahma	6,20	6,60	
kanadski dolar	1101,00	1135,00	
japonski jen	13,40	14,00	
švicarski frank	1199,00	1235,00	
avstrijski šiling	140,20	144,50	
norveška krona	231,00	238,00	
švedska krona	226,00	233,00	
portugalski escudo	9,60	10,20	
španska pezeta	11,60	12,10	
avstralski dolar	1187,00	1223,00	
madžarski florint	11,00	14,00	
slovenski tolar	10,90	11,50	
hrvaška kuna	270,00	280,00	

1. OKTOBER 1996		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1507,00	1537,00	
nemška marka	994,00	1012,00	
francoski frank	290,00	300,00	
holandski gulden	877,00	902,00	
belgijski frank	47,75	49,55	
funt sterling	2343,00	2423,00	
irski sterling	2401,00	2496,00	
danska krona	256,00	266,00	
grška drahma	6,14	6,74	
kanadski dolar	1098,00	1133,00	
švicarski frank	1202,00	1227,00	
avstrijski šiling	139,82	144,32	
slovenski tolar	11,00	11,40	

1. OKTOBER 1996		v LIRAH	
valuta	povprečni		
ameriški dolar	1522,370		
ECU	1902,660		
nemška marka	998,280		
francoski frank	294,980		
funt sterling	2380,530		
holandski gulden	890,070		
belgijski frank	48,491		
španska pezeta	11,857		
danska krona	260,120		
irski funt	2438,680		
grška drahma	6,318		
portugalski escudo	9,817		
kanadski dolar	1117,250		
japonski jen	13,676		
švicarski frank	1213,820		
avstrijski šiling	141,910		
norveška krona	234,190		
švedska krona	229,580		
finska marka	333,560		

1. OKTOBER 1996		INDEKS MIB-30: +1,13%	
delnica	cena	var. %	
Alleanza Ass.	—	—	
Bca di Roma	1.384	-1,07	
Bca Fideuram	3.537	-0,47	
Benetton	16.979	-2,58	
Comit	2.997	-1,47	
Credit	1.740	-0,62	
Edison	9.366	-1,04	
Fiat	4.232	-0,68	
Gemina	693	-0,74	
Generali	32.141	-0,51	
Imi	12.895	+0,40	
Ina	2.167	-1,36	
Italgas	5.679	-0,49	
La Fondiaria	6.040	-1,19	
Mediaset	7.506	-0,23	
Mediobanca	8.658	-1,52	
Mediolanum	16.290	-1,67	
Montedison	970	-0,47	
Olivetti	530	-5,08	
Parmalat	2.187	+0,69	
Pirelli Spa	2.750	-0,03	
Ras	14.753	-1,24	
Rolo	14.898	-0,13	
Saipem	7.095	-0,33	
San Paolo To	9.989	-0,02	
Sirti	9.301	-1,33	
Stet	5.212	-1,08	
TIM	3.337	-0,80	
Telecom Ita	3.341	-0,89	

SIMPOZIJ O CERKVI NA GORIŠKEM IN NJENEM ODNOSU DO NOB

Marsikatero plat naše zgodovine bo treba še primerno osvetliti

MARKO WALTRITSCH

Tridnevni simpozij o Cerkvi in družbi na Goriskem ter njenem odnosu do vojne in osvobodilnih gibanj je za nami. Z njim so pobudniki, t.j. mentorji in voditelji Goriskega instituta za družbeno in versko zgodovino ter instituta za srednjeevropska srečanja, hoteli zaokrožiti vrsto srečanj s podobno tematiko, ki so že bila prvi nas v Gorici v prejšnjih dvajsetih letih. Takrat se je začelo s simpozijem o goriskih katolicanih v avstrijskih casih. Pobudnik takratnega srečanja, Camillo Medeot, za katerim pa je stal pretežen del goriske furlanske duhovščine, je hotel ponovno ovrednotiti prve takratnega katoliškega gibanja med tukajšnjimi Furlani in Italijani, se zlasti Luigija Faidutti, ki ga je prenapeta fasistično-nacionalistična vodilna plat kratkomalo "izbrisala" iz goriske zgodovine. Da so takratne pobude prisle do veljave, ni samo zaslug simpozija, ki je bil prejšnji teden in o katerem tu pisemo. Prav te dni je tudi predsednik deželne vlade Cecotti, ki sicer pripada Severni ligi, poudaril Faiduttijevo vlogo ob otvoritvi kulturnega centra, ki nosi njegovo ime, in ki so ga odprli ob stoletnici prve furlanske posojilnice na Goriskem, v Koprivnem, ki ji je botroval prav Faidutti.

Prvemu simpoziju so sledili drugi, poleg teh je bilo še več drugih pobud, tudi na publicističnem področju. Ze pred leti smo poslušali predavanja in razprave na simpoziju o dogajanju med 2. svetovno vojno in o kontroverznem obnašanju tako furlanskih kot slovenskih katolicanov v tistem času.

Kar je poslušalce (marsikdaj so bili slovenski celo v večini) na vseh teh prejšnjih simpozijih čudilo, je bilo to, da je bila slovenska prisotnost zelo skromna. Ne bom skušal ugotavljati, kdo je za to kriv. So mar povabili k sodelovanju premalo slovenskih ljudi, ali pa se ti vabilu niso odzvali? Pokazalo pa se je, da so zlasti ljudje iz katoliškega sveta prihajali predavati v Gorico iz Slovenije. Domacih je bilo bolj malo. Zal tudi tokrat.

Zaradi tega smo bili že na začetku letošnjega leta zadovoljni, da bo v Gorici na jesen se en simpozij. Na njem naj bi prišli poročati se zlasti slovenski zgodovinarji. Zazeleno je bilo namreč njihovo sodelovanje, da bi se zlasti italijanske poslušalce seznanili s slovenskim videnjem dogajanja v času fašizma in med 2. svetovno vojno, v težkih casih za vse tukajšnje, predvsem slovensko prebivalstvo. Marsikdaj italijanski zgodovinarji ne vedo za slovensko publicistiko. Niti ko gre za tisto, ki govori o tukajšnjih medsebojnih odnosih.

Zaradi vsega tega smo z zanimanjem in radovednostjo pričakovali simpozij. Z njim smo zadovoljni, pošteno pa moramo povedati, da je na njem marsikaj manjkalo, marsikatera stvar pa je bila čisto

odveč.

Simpozij je bil v stavbi, kjer je sedaj univerza. To je stavba, ki so jo goriski duhovniki zgradili leta 1911 za potrebe semenišca. Zares imponozantno deluje, zgrajena na visokem, nedalec od mejnega prehoda Rdeča hisa. Ze od daleč jo opaziš, ko prihajaš iz Rozne doline ali iz sempetrske strani. Stoji sicer nekoliko nižje od goriskega gradu, tudi manjša je, vendar pa te pritegne zaradi svoje impozantnosti. Svojas je bilo v njej, kot že povedano, semenišče, v zadnjem času, preden jo je nadškofija prodala trzaski univerzi, pa so bili v njej več let slovenski dijaki in profesorji. Tesno je vezana na slo-

okupatorjem. Ko so se politične razmere zaostrele in nevtralnost ni bila več možna, so se skoro vsi njeni somišljeniki vključili v Osvobodilno fronto. Tudi veliko narodno zavednih duhovnikov. Juvancic je te stvari podrobno opisal v več svojih spisih, se zlasti v daljšem članku, ki je bil v več nadaljevanjih objavljen prav v Primorskem dnevniku na začetku sedemdesetih let. Ti ljudje so se odkrito opredelili za Osvobodilno fronto, kljub temu, da so maja 1944 prišli

Tudi v novem družbenem sistemu mu ni bilo lahko. Sele nekaj let pred smrtjo sta ga v Ljubljani obiskala goriski nadškof msgr. Pietro Cocolin (bil je Juvancicев ucenec) in visoki funkcionar v vatikanem državnem tajnistvu, sicer solkanski rojak, msgr. Vladislav Bavdaz. Ta obisk je za leta 1946 kaznovanega monsinjorja pomenil veliko olajšanje.

O njem na goriskem simpoziju nismo slisali. Le nekaj kratkih omemb v nekaj po-

nim zahtevam. Takratnim slovenskim duhovnikom taksona politika ni prijala. Se manj jo je sprejemalo preprosto slovensko prebivalstvo. Zaradi tega ni prav nič čudnega, kar smo slisali na goriskem simpoziju iz poročila skofijskega arhivarja iz Kopra Franca Kralja, da je prislo do velikih razlik med prvimi vizitacijami nadškofa Margottija sredi tridesetih let in nedokončanimi v stiridesetih letih. Prav zaradi takšne politike tudi na cerkvenem področju so se ljudje oddaljevali od Cerkve in se oklepali laicnega tabora ter masovno stopili v Osvobodilno fronto in njene oborožene edinice. Veliko duhovnikov je bilo celo

povedanega o preganjanju duhovnikov in Cerkve nasploh v kasnejših letih, ko je bila Primorska priključena Jugoslaviji.

Nismo med tistimi, ki bi radi zamolčali ta dejstva. Prav je, da se o njih govori, da se v celoti razkrijejo tudi takšne stvari in takratni dogodki, ni pa prav, da se nekatere stvari zamolčijo. Se zlasti takrat, ko gre za stvari, ki zanimajo vse primorske ljudi. Na goriskem posvetu pa se je zdelo, kot da so o Margottiju, zaradi njegove »romanizacije«, več kritičnega povedali italijanski poročevalci kot pa Slovenci. Svoje je na koncu dodal se trzaski novinar in zgodovinar Guido Botteri, ki je iz primerjave med trzaskim in goriskim skofijskim tednikom prisel do spoznanja, da je bil Margotti fasistični in kasneje nacistični oblasti zvestejši od Santina.

Kaj se povedati o slovenski prisotnosti na tem simpoziju. Kot protiutez hvalisanju domobranstva in ljubljanskega skofa Rozmana ter njegove vdanostne politike do italijanskega in kasneje nemškega okupatorja, je na govorniški oder stopila Anica Stucin, upokojena solnica iz Cerkna, ter jasno povedala, da so se Slovenci na Primorskem uprli italijanski fasistični raznarodovalni oblasti z orožjem v roki, in da so sprejeli medse tudi italijanske garibalince, ki so se skupno s slovenskimi partizani borili proti fasistom in nacistom.

Za zaključek teh razmišljanj o goriskem simpoziju bi si izposodil besede prof. Franca Dolinarja iz Ljubljane, ki je poročal o Cerkvi na Slovenskem med leti 1918 in 1945. Ko so se zastopniki ljubljanske skofije 11. julija 1945 z vikarjem Antonom Vovkom na čelu predstavili novi slovenski vladi (skof Rozman je odšel iz Slovenije na Koroško že 5. maja tistega leta), so novi vladi izrazili zvestobo slovenske duhovščine ter obsojili vsakršno izdajstvo in vsako nasilje, ki so ga med vojno naredili slovenski katolicani, med katerimi je bilo celo nekaj duhovnikov. Brez dvoma je to bilo pogumno dejanje, pravi Dolinar. Tragically pa je ugotavljati, nadaljuje ljubljanski profesor, da se nobena stran doslej ni soočila z dogajanjem med vojno brez predsodkov, z najvisjo mero tolerance in željo po zgodovinski raziskavi. Na tak način bi lahko odstranili medsebojne očitke.

Doslej ni hotel nihče pošteno gledati na dejanska dogajanja tudi z priznanjem lastnih zločinov in ne samo obsojati zločine nasprotne strani, ter priznati tistega, kar je bilo v nasprotjem taboru pozitivnega. Samo ko bomo zmogni narediti nekaj takega, zaključuje Dolinar, se bodo zacelile globoke rane, ki jih je tragedija druge svetovne vojne povzročila v srcu in spominu slovenskega naroda.

Vabilo za simpozij: na levi župnik Bajc, ki blagoslovlja slovenske partizanske zastave, na desni nadškof Margotti, ki pregleduje italijansko četo

vensko primorsko zgodovino, v njej so se namreč solale generacije slovenskih duhovnikov. Nadškofija jo je prodala univerzi, ko so po dokončni locitvi od nove skofije na takrat jugoslovanski, danes slovenski strani meje, ustanovili koprsko skofijo. Po cerkvenih pravilih je bilo treba razdeliti tudi premoženje in Gorica je morala takrat plačati Koprju, pod katerega so prišli tudi verniki iz severne Primorske, veliko denarja. Del tega je dobila tudi s prodajo te stavbe.

V takratnem semenišču je bilo veliko slovenskih profesorjev in dijakov. Povedati je treba, da je bilo na simpoziju premalo povedanega o msgr. dr. Ivo Juvancicu. Tudi Slovenski primorski biografski leksikon, da omenim samo en vir, je omenja njegovo pomembno vlogo, se zlasti ko je služboval kot profesor in podraznatelj v goriskem semenišču. Cenili so ga goriski intelektualci, laiki in katoliki, cenili pa so ga tudi italijanski duhovniki, ki so ga imeli za profesorja v semenišču. Se zlasti med vojno je okrog sebe zbral veliko meščanov, zlasti intelektualcev, bil je med vodilnimi v tisti "goriski sredini", ki se vsaj v začetku ni hotela odkrito opredeliti za Osvobodilno fronto, čeprav je z njo simpatizirala, odločno pa je obsojala in odklanjala vsakršno sodelovanje s fasistično vlado, kot je obsojala tudi pakiranje nekaterih slovenskih ljubljanskih politikov in duhovnikov z italijanskimi

iz Ljubljane v Gorico domobranci, z njimi pa so potegnili tudi nekateri duhovniki ter laiki, ki so se zadovoljili z drobtinami obnovitve slovenskih društev in sol, ki so jih dali nacisti. Velika večina Goricanov takrat ni nasedla "slovenskim" vabam politikov in vojakov, ki so služili nacistom.

Kar nadaljujmo z Juvancicem. Takoj po osvoboditvi se je, za razliko od marsikaterega drugega, ki je iz previdnosti ali oportunitizma utihnil, odločno opredelil za jugoslovansko rešitev primorskega vprašanja. Kot strokovnjak je v jugoslovanski delegaciji sodeloval na Mirovni konferenci v Parizu. Bil pa je tudi med tistimi primorskimi intelektualci, živčenci v Trstu, Gorici in v primorskih krajih, ki takrat niso se bili priključeni Jugoslaviji, med podpisniki izjave v korist Titove ljudske fronte na predvečer splošnih volitev v novembru 1945. Z njim sta to izjavo podpisala še dva druga goriska duhovnika. Juvancica, ki je bil bajc ena glavnih oseb v tej akciji, je kaj kmalu doletela visoka "cerkvena" kazen.

Proti njemu sta bila se zlasti goriski nadškof Margotti in trzaski Santin ter seveda Vatikan, ki je takrat vodil skrajno protikomunistično politiko. Gorico je moral dr. Ivo Juvancic zapustiti že v letu 1946, leto dni pred priključitvijo. Odložil je cerkvena oblačila, se poročil, zatem pa kot strokovnjak in publicist deloval do svojih zadnjih dni.

rocih. Vtis imamo, da v slovenskem katoliškem gibanju nočejo o njem govoriti, enako kot nočejo govoriti o dr. Antonu Gregorčicu, ki je bil veliko let politični vodja (deželni in državni poslanec, profesor v bogoslovju, pobudnik gospodarskih zadrug in slovenskega solstva, itd.) katoliških Slovencev na Goriskem. Se morda motimo? Lepo bi bilo, ko bi bila ta naša domneva zmotna.

Cisto jasno je, da je bilo na simpoziju zelo veliko povedanega o goriskem nadškofu Carlu Margottiju. Bil je vsekakor zelo kontroverzna osebnost, njegovo pastirsko delo ni bilo lahko. V Gorico je prisel, ko so bili na čelu tukajšnje nadškofije številni slovenski nadškofi. Le kratka je bila doba apostolskega administratorja Sirottija, ki je nasledil od Vatikana, na pritisk Mussolinijeve vlade, odstavljenega nadškofa Sedeja. Margotti je sicer skušal voditi bolj diplomatsko politiko od precej surove Sirottijeve. V

liko pozitivnih stvari je v njegovem skofovanju, se več pa negativnih, se zlasti za slovenski kler in za slovenske vernike. »Romanizacija« goriske Cerkve po Margottiju je nekaj čisto drugega od »romanizacije« po Mahnicu in Misijiji. Nasi ljudje, duhovniki v prvi vrsti, so Margottijevo »romanizacijo« smatrali za začetek potujčevanja, ki ga je Mussolinijeva vlada načrtno izvajala, Cerkev pa mu sicer ni javno sledila, dejansko pa se je počasi udinjala fasisti-

na čelu tega tabora. Fotografija na vabilu za goriski simpozij nam kaže župnika Bajca, ki v Branici blagoslovja slovenske partizanske zastave z rdečo zvezdo. Kakšna razlika s tistimi slovenskimi duhovniki v Ljubljanski pokrajini, ki so bili na čelu ali ob strani vaskih straz, ki so orožje dobile iz rok fasistične okupatorske vojske. Na že omenjenem vabilu vidimo, kot nekakšno protiutez prej omenjeni fotografiji, tisto o nadškofu Margottiju, ki pregleduje četo italijanske kraljeve vojske v Podkrajju. V partizanskih solah, kjer je poučevalo kar veliko duhovnikov, so imeli tudi verouk. V partizanskih edinicah so borci - verniki prisostvovali svetim masam. Župnik Edo Ferjancic je bil celo na čelu oblastvenega narodnoosvobodilnega odbora. Kromberski župnik Vinko Vodopivec je uglasbil celo vrsto pesmi za partizansko vojsko. Takoj po vojni je prav Vinko Vodopivec dal postaviti pred cerkvijo spomenik padlim v Kromberku (baje je bil prvi spomenik na Primorskem). Vas je bila takrat v coni A.

O vsem tem pa v poročilih nismo veliko culi. Kot da bi se nekateri sramovali tega sodelovanja primorskih duhovnikov z ljudmi v osvobodilnem gibanju, samo zaradi tega, ker so na čepicah nosili rdečo zvezdo. Veliko pa je bilo povedanega (kar nekajkrat) povedanega o tistih redkih duhovnikih, ki so jih partizani obsodili ter ustrelili že med vojno. Se veliko več pa je bilo

NEMČIJA / JUŽNO OD BERLINA

Italijanski delavci žrtve ksenofobije

Eden od delavcev težje ranjen - Kot vedno se nemška policija noče izjasniti o napadu

BERLIN - Trije italijanski delavci so bili predsonocnim v brandenburskem Trebbinu (25 kilometrov južno od Berlina) žrtve do tujcev sovražno razpoloženih Nemcev. Eden je bil lažje ranjen, drugi težje, tretjemu pa je uspelo zbežati pred napadalci.

Kot se je izvedelo, je

bila trojica žrtev napada skupine mladih, ki so se v središče Trebbina pripeljali v dveh avtomobilih. Preden so se lotili trojice, so preverili, ali so res Italijani. Ko jim je bilo potrjeno, so trojico napadli z bezbolskimi palicami, s pestmi in brkami.

Kot poroča tiskovna agencija ANSA, nemski

viri so v podobnih primerih skrajno skopi, je policija delno potrdila napad. Potsdamska policija je že res priznala, da je prišlo do napada, a trdi da sta bila napadalca le dva, ki sta izstopila iz starega vzhodnonemškega trabanta in ne večja skupina. Prav tako se niso izjasnili glede suma, da so bili Italijani žrtve do tujcev sovražnih Nemcev. Dinamika napada in kasnejši potek dogajanja pa potrjujeta to domnevo.

Napadalci so 55-letnega Orazia Gianblanca, po rodu s Sicilije, ki pa že 30 let biva v Nemčiji, težko ranili z bezbolsko palico po glavi, tako da je sedaj v globoki nezvesti v bolnici. V bolnici je tudi 50-letni Giovanni Andreozzi iz Gricignane di Aversa pri Caserti, ker ima zlomljeno nosno kost in nalomljenih nekaj rebrov. Tretjemu, Giulianu De Luci iz Torreja del Greco pri Neaplju, pa je uspelo po prvih udarcih zbežati, tako da se je zatekel na gradbišče, kjer so zaposleni samo Italijani. Napadalci pa niso odnehali, saj so dalj časa s svojimi avtomobili rovarili okrog gradbišča in so se umaknili šele, ko je po dobri uri končno prispela na prizorišče policija. Kot kaže, se policija ni potrudila, da bi prestregla avtomobile in identificirala napadalce. Zadevi noče dati večjega poudarka in bo šele po preverjanju vseh morebitnih osebnih razlogov za napad priznala, da so ga morda zagrešili do tujcev sovražno razpoloženi Nemci iz nekdanje Vzhodne Nemčije.

Čevlji kot neme priče nasilja v ZDA

Čevlji žrtev nasilja pred washingtonskim kapitolom kot opomin politikom, naj prepovejo strelno orožje (AP)

FRANCIJA / ZARADI SLEPARIJ, GOLJUFIJ IN UMORA

Church of Scientology pred lyonskimi sodniki

Z vsemi sredstvi je sekta poskušala preprečiti proces

PARIZ - V Lyonu je v teku proces proti triindvajsetim osebam, vodilnim članom francoske podružnice ameriške verske sekte Church of Scientology. Obtožnica je zelo zajetna, saj gre od sleparije in goljufije do umora. Na procesu je deset zasebnih strank, ker je ostalih dvaindvajset verska sekta iz izvensodnimi odškodninami prepričala, da so umaknile tožbo. Lyonski proces je izredne važnosti, ker je prva tovrstna sodna raprava v Evropi proti neki novi verski sekti. Morebitna obsodba bi hudo prizadela ugled te sekte, ki šteje več kot 8 milijonov privrženec.

Preiskava je bila izredno dolga in polna zapletov, ker so celo grozili preiskovalcem in sodnikom, tako da je moral posesti pravosodni minister Jacques Toubon, ki je zahteval in dosegel, da so preiskavo pospešili. Iz nje izhaja, da se je verska sekta Church of Scientology ukvarjala z milijonskimi dolarjskimi zneski. Preiskavo pa je sprožil samomor enega od članov sekte, ki je po naključju padel pod vpliv Scientologyja. 31-letni Patrice Vic se je nekega dne vrnil domov s sefom francoske podružnice te verske sekte, Jeanom-Jacquesom Mazierom (na sliki AP), ki je Vicu pred zeno predlagal »ocisecalno zdravljenje«, ki bi ga stalo 30 tisoč frankov (kakih 10 milijonov lir). Ponoci pa se je Vic nenadoma zbudil, zacel kricati in skocil skozi okno stanovanja na dvanajstem nadstropju.

Za izvedence je bil samomor posledica »psiholoških manipulacij«, s katerimi je ta verska sekta izničevala voljo in kritičnost »psihološko nezrelih in sibkih oseb« in jih finančno izkoriščevala.

KITAJSKA / DRŽAVNI PRAZNIK

»Uradni« mali Panchen Lama pri Li Pengu

PEKING - Mali prokitajski Panchen Lama, ki so ga na pekinški ukaz lani proglasili za utelesenega Panchen Lamo, se je ob 47. obletnici ustanovitve LR Kitajske poklonil kitajskim voditeljem. Po srečanju s predsednikom Li Pengom (na sliki AP) in z ostalimi voditelji, je 7-letni Gyaltsen Norbu obljubil, »da se bo učil in da bo pridne živeti Buda, ki ljubi domovino in vero«.

Med Dalai Lamo, tibetanskim verskim voditeljem v izgnanstvu, in kitajskimi oblastmi je že dalj časa v teku spor prav glede 11. utelesenja Panchen Lame (zadnji je umrl leta 1989). Dalai Lama je namreč proglasil za Panchen Lamo 7-letnega Gheduna Choechijaja Nyimo, ki je prestal vse preizkušnje. Otroka pa kitajske oblasti niso sprejele za pravega Panchen Lamo, odpeljale so ga neznano kam in poiskale novega utelesenega Panchen Lamo, ki bi ga vzgajali v kitajskem patriotizmu.

Prav zato je clovekoljubna organizacija Tibet Support Group z gladovno stavko, ki se bo končala danes ob obletnici rojstva Mahatme Ghandija, zahtevala naj kitajske oblasti osvobodijo otroka.

Od komunistične partije priznani Panchen Lama živi v samostanu Xigaze, 100 kilometrov od Lhase.

VELIKA BRITANIJA / ZANESLJIVO UGOTAVLJANJE »PLODNIH« IN »NEPLODNIH« DNI

»Persona« elektronski kontraceptski pripomoček

LONDON - Britanska družba Unipath je predstavila novo elektronsko kontraceptsko metodo. V bistvu je to elektronski aparat »Persona« (na sliki AP), ki vsaki ženski točno izračuna plodne in neplodne dneve in jo sproti obvešča o »varnih« (zelena luč) in »nevarnih« (rdeča luč) dneh.

Naprava, ki jo od včeraj prodajajo v lekarnah verige Boots, stane 50 funtov (približno 120 tisoč lir). V bistvu je to enostaven elektronski aparat, s katerim merimo hormonsko koncentracijo na podlagi informacij, ki jih ugotovimo s posebnimi analizijskimi palčicami za enkratno uporabo, ki jih pomagamo v urin. Prvič mora ženska kar 16 dni analizirati urin, tako da ugotovi svoj osebni mesečni cikel. Ker ciklusi niso vedno redni, bo za vsak naslednji cikel osemkrat ponovila testiranje in podatke vnašala v elektronsko napravo, ki jo bo z lučko obveščala, kdaj je plodna in kdaj neplodna.

SESTANEK ZUNANJIH MINISTROV PETNAJSTERICE V LUXEMBOURGU

Evropska unija se bo uprla Helms-Burtonovim zakonom

»Protiteroristične metode« ZDA so za Bruselj nesprejemljive

LUXEMBOURG (STA, L.S.) - V Luxembourg so se včeraj sesli zunanji ministri petnajstih držav članic Evropske unije, ki so pod predstvom voditelja irske diplomacije Dicka Springa na prvem formalnem sestanku po poletnih počitnicah obravnavali razmere na Bliznjem vzhodu in v BiH ter protiukrepe proti ameriški Helms-Burtonovi in D'Amatovi zakonodaji, ki je uperjena proti Kubi, Libiji in Iranu, vendar neposredno ogroža sodelovanje evropskih podjetij s temi državami.

Zunanji ministri so pozvali Izrael in Palestince, naj prekinejo spopade in se vrnejo za pogajalsko mizo. Izraelski strani so priporočili, naj znova premisli o odprtju spornega jeruzalemskega predora, ki je sprožilo najnovejši val nasilja na Bliznjem vzhodu. Sicer pa so sefi diplomacij sprejeli pogajalski mandat za sklenitev sporazuma med EU in PLO. Evropska komisija na osnovi

mandata lahko začne pogajanja o sporazumu o trgovini in sodelovanju s Palestinci na Zahodnem bregu in v Gazi. Komisija upa, da bo sporazum s Palestinci lahko sklenila do konca leta 1996 in s tem potrdila sporočilo EU, da Palestince obravnava kot polnopravne partnerje v nastajajočem evropsko-sredozemskem prostoru proste trgovine.

Obravnavali so tudi posledice ameriške zako-

nodaje, ki se nanasa na Kubo, Libijo in Iran ter z nekaterimi določili posega v sodelovanje evropskih podjetij s temi državami. Evropski ministri so sklenili, da je evropske gospodarske in finančne interese treba zaščititi pred ameriško zakonodajo tako, da Evropa ne bo priznavala niti izvajala razsodb ali administrativnih ukrepov, ki izhajajo iz sporne zakonodaje. Evropski oskudovanci bodo upravičeni do odškodnin za vsako škodo, ki bi jo utrpeli v sodnih procesih na podlagi ameriške zakonodaje, ki s svojimi določili presega državne meje. To bodo v EU omogočili z vzpostavitvijo posebnega sistema, tako da bodo oblasti evropskih držav sezna-

njene s problematiko, po potrebi pa bodo tudi izrečno prepovedali izvajanje ameriške zakonodaje.

Ministri ukrepov danes še niso sprejeli, ker morajo njihovi stalni predstavniki v Bruslju najprej pripraviti ustrezne pravne akte. Sklenili pa so, da mora Evropska komisija narediti nadaljnje korake pri reševanju tega spora z Washingtonom v okviru Svetovne trgovinske organizacije. Evropska komisija je v uradnem list za objavila poziv vsem zainteresiranim, naj ji posredujejo podatke za vzpostavitev »crne liste« ameriških državljanov ali podjetij, ki bodo proti evropskim osebam ali podjetjem uveljavljali sporno zakonodajo. Mi-

Irski šef diplomacije Spring in francoski minister za evropske zadeve Barre med posvetom (Reuter)

nistri so sicer priznali, da so ameriški ukrepi namenjeni spodbujanju demokracije na Kubi in boju proti terorizmu v Libiji in Iranu, kar je tudi želja EU, vendar pa Petnajsterica nasprotuje metodam Washingtona.

Ministri so razpravljali tudi o vprašanjih, ki bodo na dnevnem redu prve ministrske konference Svetovne trgovinske organizacije decembra v Singapuru. V okviru evropske strategije odnosov s sredozem-

skimi državami so preučili potek pogajanj o sklenitvi pridružitvenih sporazumov z Jordanijo, ki naj bi bili sklenjeni do konca oktobra, in z Egiptom, ki so zastala pred nekaj meseci zaradi zahtev Egipta po koncesijah za kmetijske pridelke. Popoldne pa so ministri razpravljali o vprašanjih, ki so na dnevnem redu medvladne konference o institucionalni reformi unije, ki ji je namenjeno posebno vrhunsko srečanje; to bo pri-

hodnjo soboto. Avstrija in Italija sta ob tej priložnosti predstavili skupno pobudo za opredelitev osnovnih državljan- skih pravic in demokratičnih načel v novem sporazumu o Evropski uniji, ki ga pripravljajo medvladna konferenca. Predlog med drugim predvideva uvedbo državljanstva EU, ki naj bi avtomatično pripadlo vsakemu državljanu in bi bilo vzporedno z nacionalnim državljanstvom, ne da bi ga nadomestilo.

NOVICE

Predsednik Kučan bo obiskal Kitajsko

LJUBLJANA - Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan bo sredi meseca na večdnevni obisk na Kitajskem, kjer se bo med drugim sesel s kitajskim predsednikom Jijang Zeminom, so sporočili iz urada predsednika republike. Slovenski predsednik se bo med obiskom srečal tudi s pekinjskim županom in kitajskimi poslovneži, predvidena pa sta se ogled Tomosove tovarne v Sanghaju in sejma v Gangzhouju.

Danska delegacija prihaja v Slovenijo

LJUBLJANA (STA) - Na povabilo Društva slovensko-danskega prijateljstva bo jutri in v petek na obisku v Sloveniji delegacija Društva za zunanjo politiko iz Københavna, ki je najuglednejša danska nevladna organizacija za mednarodno sodelovanje. V delegaciji so predstavniki politike, znanosti in gospodarstva ter sredstev obveščanja. Med bivanjem v Sloveniji se bodo člani društva sestali s predsednikom Kučanom, s premierom Drnovskom, z ljubljanskim županom Ruplom, poslancema Thalerjem in Bucarjem ter s predsednikom in podpredsednikom SAZU Bernikom in Zlobcem.

Rodjonov: Ruska vojska preživlja hudo krizo

MOSKVA (STA/dpa) - Po besedah ruskega obrambnega ministra Igorja Rodjonova preživlja ruska vojska trenutno »eno svojih najhujših kriz«. Ker je tudi oprema vojske pomanjkljiva, je njena bojna pripravljenost ogrožena, je na novinarski konferenci v Moskvi poudaril Rodjonov. Posebno moteče pa je, da zaposleni ne dobivajo plač po več mesecev, zato so družine vojakov prisiljene sprejemati dodatne zaposlitve. Rodjonov je tudi tokrat poudaril, da Moskva nasprotuje načrtovani širitvi zveze Nato na Vzhod.

Jelcin v bolnišnici sprejel Černomirdina

MOSKVA (STA/AFP) - Ruski predsednik Boris Jelcin je včeraj v bolnišnici, kjer je že od 12. septembra, znova sprejel premiera Viktorja Černomirdina. Govorila sta o gospodarskem položaju v državi, zlasti o financiranju vojske. Černomirdin naj bi med napovedano operacijo Borisa Jelcina prevzel predsedniške dolžnosti, do novih volitev pa bi jih opravljal tudi, če bi se izkazalo, da je predsednik trajno nesposoben za delo, ali če bi umrl.

Ter-Petrosjan obljublja protestnikom milo kazen

EREVAN (STA/AFP) - Udeleženci nemirov, ki so prejšnji teden potekali v armenski prestolnici Erevan, se bodo morali zagovarjati pred sodiščem, je napovedal armenski predsednik Levon Ter-Petrosjan, protestnikom pa je obljubil, da kazenski ukrepi ne bodo preostri. Na tisoče demonstrantov, ki so protestirali proti ponovni izvolitvi predsednika Ter-Petrosjana in ga obtožili ponesrebnosti volilnih izidov, je prejšnjo sredo napadlo poslopje parlamenta in pri tem hudo ranilo tudi predsednika parlamenta. Policija je protestante razgnala s strelji v zrak in vodnimi topovi ter priprla najmanj osem predstavnikov opozicije. Po Ter-Petrosjanovih besedah to dogodka niso nacionalna tragedija, ampak le »zalostni nesporazum v zgodovini Armenije«.

V NOVOUSTANOVljeni SRBSKI OPOZICIJSKI KOALICIJI ŽE ŠKRIPA

Avramović zagrozil z odstopom

BEOGRAD (STA) - Dragoslav Avramović, vodja opozicijske koalicije Skupaj, je v pismu predsedniku Srbskega gibanja obnove (SPO), Demokratske stranke (DS) in Državljanske zveze Srbije (GSS) zagrozil, da bo odstopil, če se omenjene tri stranke z Demokratsko stranko Srbije (DSS), ne bodo dogovorile o razdelitvi mandatov.

Združeni panožni sindikati Neodvisnost pa so sporočili, da ne pristopajo h koaliciji. Jugoslovanska združena levica (JUL) je medtem že sprejela sklep o skupnem nastopu na novembrskih volitvah z vladajočo Socialistično stranko Srbije in Novo demokracijo.

Predsednik DSS Vojislav Kostunica zahte-

va na volilnih listah v večjih srbskih mestih za svojo stranko pet prvih mest in dve drugi mesti, temu pa nasprotuje predsednik SPO Vuk Drasković. V pogajanjih med stiri strankami je posredoval Avramović, nato pa predsednikom SPO, DS, in GSS predlagal, naj se sporazumejo z DSS. »Če bodo

ta prizadevanja propadla, bo propadel tudi moj poskus oblikovanja velike koalicije, zato se bom v tem primeru umaknil,« je v pismu zapisal Dragoslav Avramović, ki je v nedeljo napovedal možnost, da h koaliciji Skupaj pristopi tudi Demokratski center z Dragoljubom Mićunovićem, nekdanjim predsednikom Demokratske stranke. Predsedstvo centra je postavilo več pogojev za pristop k zvezi, sicer pa Mićunović meni, da pogajanja z Avramovićem ne bodo lah-

ka, kajti DS je povezana z Reformsko demokratsko zvezo Vojvodine in je pripravljena pristopiti k »veliki koaliciji« le skupaj z njo.

V nasprotju z razhajanji v opozicijskih vrstah pa vladajoča SPS uspešno združuje levo usmerjene stranke. So botnemu pozivu SPS k skupnemu nastopu na novembrskih volitvah za zvezni parlament se je nemudoma odzvala Nova demokracija, ki jo vodi Dusan Mihajlović, zdaj pa je to storila tudi združena levica (JUL). Zveza »levih sil« se nima

imena, pri JUL pa trdijo, da na levi sploh ne gre za koalicijo, temveč za »zvezo za zvezne volitve«. SPS, ND in JUL si, kot je slisati, mandata ne bi delile po odstotkih, kar je glavni kamen spotike pri koaliciji Skupaj. Neuradno pa je slisati, da naj bi v levi zvezi SPS dobila 80 odstotkov, ND in JUL pa po 10 odstotkov mandatov. V Skupaj je bilo načelno dogovorjeno, da bosta SPO in GSS dobila 50 odstotkov, DS 30 in DSS 20 odstotkov mandatov.

JUŽNOAFRIŠKI GENERAL HOLOMISA RAZKRIVA UMAZANE PODROBNOSTI IZ POLITIČNEGA ZAKULISJA

Trn v peti rasistom in Mandeli

ANTON FERREIRA / REUTER

CAPE TOWN - Južnoafriški general Bantu Holomisa, ki se je povzpel iz obrobne in nepomembne »banane« okolja, je najprej spravljal v zadrego vlado apartheida, sedaj pa počne isto tudi predsedniku Nelsonu Mandeli. Holomisa je svojo kariero začel kot vojaški častnik na neodvisnem ozemlju Transkei, domislci politike apartheida, ki je ustvarila rasno čista ozemlja za crnce. Leta 1988 je vodil državni udar in pri 33 letih prevzel popoln nadzor nad ozemljem.

Kot sef satelitske države je imel dostop do informacij, zaradi katerih zdaj zardevajo politiki z belske in crnske strani. Holomisa je najprej časopisom posredoval tajni ukaz visjega policijskega častnika apartheida, v katerem naroka podrejenim, naj za vedno odstranijo crnskega aktivista Matthewa Goniwo. Informacija je sprožila vnovično pre-

iskavo o umoru Goniwe in sodnik je za zločin obtožil policijo. Medtem, ko je bil na oblasti v Transkeiju, je Holomisa na svojem ozemlju pripadnikom Afriskega nacionalnega kongresa (ANC) in drugim osvobodilnim gibanjem nudil zatočišče, kjer so se lahko organizirali, varni pred policijskim pregonom.

Po volitvah leta

strom ANC v svojih hotelih.

Mandela je priznal sprejemanje denarja, vendar hkrati povedal, da pač ni nič narobe, če poslovneži financirajo stranke. ANC je pred mesecem dni Holomiso izključil iz članstva z obtožbami, da misli, da je vedno na čelu »bantustana« in da je pomembnejši od stranke. »Kar nekaj nas je, ki smo je zni,« je dejal kmetijski minister Derek Hanekom, eden od tistih, ki naj bi prejeli igralniški denar. »Človek je služil vladi apartheida in dobil izjemno priljubljenost od ANC, kar je zelo poceni poglaval.« Toda politični analitiki pravijo, da glede na

način, na katerega so se Mandela in člani ANC lotili obravnave Holomisinih obtožb, jasno kaže, da računajo niso čisti. »Kar hoče ANC povedati, je, da je sam bolj zaskrbljen za integriteto gibanja, kot pa za integriteto vlade,« pravi profesor Tom Lodge. »To moramo videti, kar ANC hoče, vendar drugi to tako vidijo in politika je stvar percepcije.« Johannesburski Sunday Times pa piše v komentarju, da je Holomisa postal zrtve propagande lastne stranke. »Resnično je verjel, da lahko odprto govori o sodelavcih in tarna o politiki. Zdaj pa drago plačuje za svojo naivnost.«

VRHUNSKO BLIŽNJEVZHODNO ZASEDANJE V WASHINGTONU

Zgolj predpriprava na prava pogajanja

Netanjahu in Arafat naj bi se prišla strinjati, da se ne strinjata

WASHINGTON (Reuter, B.Z.) - Ameriški predsednik Bill Clinton je včeraj odprl dvodnevno vrhunsko srečanje med palestinskim voditeljem Jaserjem Arafatom in izraelskim premierom Benjaminom Netanjahujem. Na pogovorih sodeluje tudi jordanski kralj Husein, egiptovski predsednik Hosni Mubarak pa je v Washington poslal zunanjega ministra Amra Musa, ki se zasedanja ne bo udeležil, bo pa imel nekakšno vlogo opazovalca.

Srečanje naj bi bilo podobno tistemu v Daytonu, ko so reševali krizo v Bosni in Hercegovini. Američani so namreč napovedali, da bodo pogovori med Clintonom, Arafatom, Netanjahujem in Huseinom potekali za zaprtimi vrati, skupno izjavo za

javnost pa bodo vsi skupaj podali danes po koncu sešanka, na katerem naj bi po ameriških pričakovanjih dosegli sporazum, ki naj bi zajel izbruh izraelsko-palestinskega nasilja.

Predstavniki Bele hiše Mike McCurry je povedal, da

se bodo s sogovorniki osredotočili na več ključnih vprašanj. Govorili bodo o tem, kako vzpostaviti mir, kaksni ukrepi bodo zagotovili konec nasilja in kako vnovič zagnati mirovni proces. Ameriški državni sekretar Warren Christopher pa je povedal, da ima vrhunsko zasedanje predvsem dva cilja. Prvi je sperte strani prepričati, da se vnovič začnejo pogovarjati, drugi pa vzpostaviti osnovo za nadaljevanje mirovnihih pogajanj. Christopher je še dejal, da se zaveda, da je mirovni proces

zašel v veliko krizo, zaradi česar so možnosti za uspeh dvodnevnihih pogovorov omejene. Palestinci in izraelci so si namreč zaradi vnovičnega izbruha nasilja zelo odtujeni.

Izraelski predsednik Ezer Weizman je Netanjahuja in Arafata pozval, naj danes najdeta ustrezno rešitev, ki bo tlakovala pot, ki vodi k miru. Toda analitiki menijo, da je Clinton krizno vrhunsko zasedanje sklical bolj zaradi srečanja samega kot zaradi njegove vsebine ali celo morebitnega uspeha. Izkušnje so namreč pokazale, da je pri iskanju rešitve dolgoletnih spopadov na določenem ozemlju, simbolika vrhunskih zasedanj in stiskov rok ravno toliko pomembna kot vsebina pogajanj. Iz neuradnih ameriških virov se je celo izvedelo, da pravihi pogajanj na sedanjem vrhunskem zasedanju niti ne bo. Netanjahu in Arafat se bosta tako po mnenju analitikov ob navzočnosti njunega gostitelja Clintona zgolj vljudno strinjala, da se ne strinjata. Clinton je s tem srečanjem po spopadihi med Izraelci in Palestinci vzel zgolj »minuto odmora«, pravi pogovori pa se bodo začeli šele po povratku na Bližnji vzhod in na morebitnem naslednjem vrhunskem zasedanju, ki ga bo po vsej verjetnosti gostil Egipt.

Pravzaprav bi moral egiptovski predsednik Hosni Mubarak, kot si je zamislil Clinton, sodelovati že na vrhunskem srečanju v Washingtonu, a je Mubarak povabilo zavrnil, ker, kot je dejal, ni zadovoljen z izraelskim odnosom in ravnanjem do Palestincev. »Izjava izraelskega ministrskega predsednika ne vlivajo nobenega upanja. Netanjahu izziva javno mnenje v arabskem, muslimanskem in krščanskem svetu,« je dejal Mubarak in dodal, da kljub spopadam med Izraelci in Palestinci Egipt ne misli odpovedati načrtovanega bližnjevzhodnega srečanja, na katerem naj bi Izrael vključili v bližnjevzhodno gospodarstvo.

IZRAELSKO-PALESTINSKI VRH

Ameriški predsednik Bill Clinton je včeraj odprl dvodnevno vrhunsko srečanje med palestinskim voditeljem Jaserjem Arafatom in izraelskim premierom Benjaminom Netanjahujem. Na pogovorih sodeluje tudi jordanski kralj Husein.

ameriški predsednik Bill Clinton

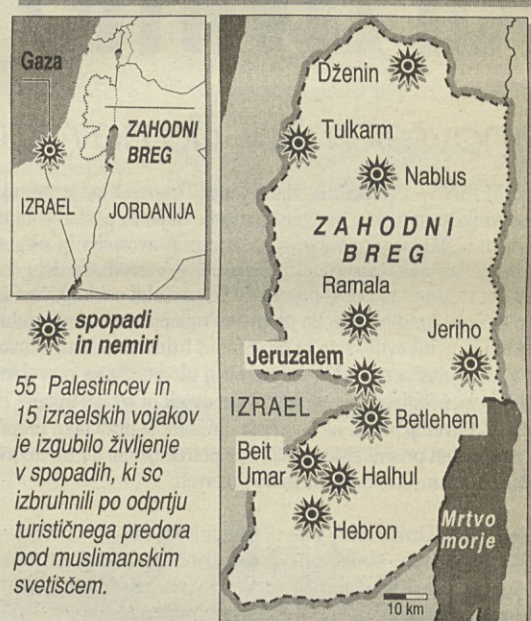
izraelski premier Benjamin Netanjahu

palestinski predsednik Jaser Arafat

jordanski kralj Husein

55 Palestincev in 15 izraelskih vojakov je izgubilo življenje v spopadihi, ki so izbruhnili po odprtju turističnega predora pod muslimanskim svetiščem.

KRONOLOGIJA SPOPADOV

TOREK, 24. SEPTEMBER

Izraelci delavci so prek noči izkopali drugi vhod v predor pod Goro templjev - tretje najpomembnejše muslimansko svetišče. Palestinske oblasti so pozvale k demonstracijam na Zahodnem bregu, v Gazi in Jeruzalemu.

SREDA, 25. SEPTEMBER

Pri Ramali in Betlehemu so izbruhnili spopadi med izraelskimi policisti in demonstranti, ki so pripadnike posebnih enot obmetavali s kamnjem in molotovkami. Pet Palestincev je izgubilo življenje, več kot 300 pa jih je bilo ranjenih. V spopadihi sta bila ubita tudi dva izraelska vojaka.

ČETRTEK, 26. SEPTEMBER

Do noči je v spopadihi življenje izgubilo 38 Arabcev in 10 Izraelcev. Več kot 300 Palestincev in 43 Izraelcev naj bi bilo ranjenih.

PETEK, 27. SEPTEMBER

V mošeji Al Aksa ustreljijo tri Palestince, 50 pa jih je bilo ranjenih. Arafat je 30 tisoč pripadnikom svoje paravojaške policije, naj v samoobrambi strelja. Izrael razporedi nove enote vzdolž meje z zahodnim bregom, pošlje štiri tisoč novih policistov v Jeruzalemu in dodatne tanke pred palestinska mesta. Predstavniki Izraela in palestinskih oblasti skušajo na posebnem sestanku umiriti razmere.

SOBOTA 28. SEPTEMBER

Občasni spopadi blizu Hebrona, Halhula in Beit Umara. Število žrtev med Palestinci se povzpne na 54, med Izraelci pa na 14. Protestniki izvedejo pohod od Kan Junisa do središča Gaze.

NEDELJA 29. SEPTEMBER

Vnovično odprtje predora po sabatu. Izraelski varnostni organi so v predor začeli spuščati skupine po 30 turistov. Palestinci demonstrirajo v Betlehemu in Ramali.

PONEDELJEK 30. SEPTEMBER

Arafat in Mubarak sta od Združenih držav zahtevala, naj preloži bližnjevzhodni vrh, dokler ne bodo rešena sporna vprašanja dnevnega reda. Predstavniki palestinskih oblasti so kmalu zatem sporočili, da bo njihov predsednik kljub temu odšel v Washington. Arafat je iz Egipta odpotoval v Luksemburg, kjer se je sešel s trojko Evropske unije - zunanjimi ministri Italije, Irske in Nizozemske.

TOREK, 1. OKTOBER

V Washingtonu se začne dvodnevno vrhunsko srečanje med Arafatom in Netanjahujem, na katerem bosta voditelja s posredovanjem Združenih držav skušala poiskati rešitev za najnovejši zaplet in obnovitev mirovnihih pogajanj.

REUTERS

ANALIZA

Tvegana skopost

WASHINGTON (Reuter, B.Z.) - Izraelski premier Benjamin Netanjahu je na krizno vrhunsko zasedanje v Washington prispel z obljubo, da bo s pomočjo nepretrganih pogovorov s Palestinci naredil konec razraščanju nasilja na Bližnjem vzhodu. Toda njegove skope ponudbe - predvsem pri pogajanjih o dolgo odlašani izraelskem umiku iz Hebrona, zadnjega in najbolj občutljivega od sedmih zasedenih mest na Zahodnem bregu - ne bodo zadovoljile Palestincev, ki so o Hebronu pred letom dni z židovsko državo že podpisali mednarodno priznan sporazum.

Netanjahujeve ponudbe bodo zelo razjezile tudi tiste kritike, ki ga obtožujejo, da se bolj zanima za mirovni proces - s podarkom na procesu - kot za resnično vzpostavljane miru. Predsednik stranke Likud namreč ostro nasprotuje menjavi zasedene zemlje za mir, torej politiki, ki predstavlja temelj petletnim bližnjevzhodnim pogovorom, pokroviteljice katerih so Združene države Amerike.

Ko je pred petnajstimi tedni z obljubo, da bo Izrael obvaroval pred palestinskimi napadi, prišel na oblast, je Netanjahu tako sporazum o Hebronu kot tudi druge dogovore s Palestinci označil za pomanjkljive in nezadovoljive. V nedeljo, po starih dneh izraelsko-palestinskih spopadov, pa je Netanjahujev svetovalec David Bar Ilan dejal, da je »jasno kot beli dan«, da bo moral Arafat sedaj sprejeti bistveno spremembo sporazuma o Hebronu. Zanimivo bo videti, kako bo Netanjahu na washingtonskem vrhunskem srečanju z Arafatom - to je šele drugo srečanje teh dveh politikov - uspel preoblikovati sporazum o Hebronu in se hkrati držati obljube, da bo

Izrael spostoval svoje mednarodne obveznosti. To vprašanje je velik izziv tako za Netanjahuja kot za ameriškega predsednika Billa Clintona, ki ne smeta ogroziti ne ameriško-izraelskih odnosov ne bližnjevzhodnega mirovnega procesa.

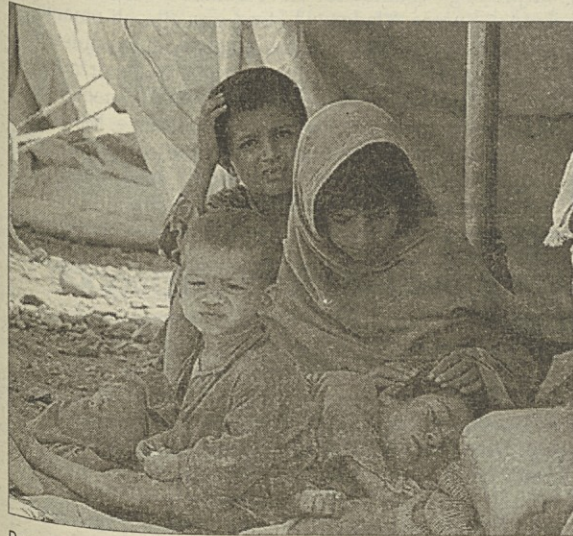
ZDA, največja izraelska strateska opora in hkrati tudi največji pokrovitelj mirovnega procesa, bi lahko na Netanjahuja pritisnile tako, da bi od njega zahtevale, naj postavi točno določen rok za izraelski umik iz Hebrona. Toda v tem trenutku sta zaradi bližajocihi se predsedniških volitev Clintonov čas in sposobnost preveč omejena, da bi lahko Washington napravil takšno potezo.

Netanjahu in njegovi pomočniki so vsakršno postavljanje rokov že zavrnili. Pri tem se izraelski premier zanaša predvsem na domačo podporo njegovi skrajni drži. Izraelsko prebivalstvo je namreč zaradi zadnjega prelivanja krvi razburjeno in Arafatovo policijo obtožuje, da je proti izraelcem naperila orožje. Če bo torej izraelskemu premieru uspelo izsiliti popravek sporazuma o Hebronu, se bo lahko pred svojim ljudstvom pohvalil, da mu je uspelo za stiri sto Židov, ki živijo v središču Hebrona, kjer jih obkroža približno sto tisoč Palestincev, skleniti boljši posel, kot pa Jicaku Rabinu in Simonu Peresu. Pred odhodom v ZDA pa je Netanjahu tudi dejal, da bo na vrhunskem srečanju sprožil se vprašanje ukinitve zapore Zahodnega brega in Gaze. Palestinci so bili nad tem zelo začudeni in so se začeli spraševati, čemu namerava sedaj izraelski premier v Washingtonu naceiti tudi vprašanje zapore palestinskihih območij, ki se nikoli do sedaj ni bila predmet pogajanj. Enako velja tudi za vprašanje palestinske uporabe letalstva v Gazi.

AFGANISTAN / TALIBANSKI POZIV NEKDANJEMU POVELJNIKU VLADNIH SIL

Nepremagljivi general Masud naj se preda

Islamska milica bi rada brez boja zasedla strateško pomembno dolino Pandžšer - Grozi tudi spopad z Uzbeki

Begunci zapuščajo dolino, kjer se utegne kmalu vneti boj (Reuter)

DŽABAL OS-SIRAJ (Reuter, M.S.) - Pripadniki talibanske islamske milice so včeraj pozvali nekdanjega poveljnika vladne vojske Ahmada Saha Masuda k predaji in zagrozili, da bodo v nasprotnem primeru pregazili njegovo oporišče v dolini Pandžšer severno od Kabula.

Abdur Razak, poveljnik talibanskih sil, ki nadzorujejo več kot tri četrtine afganistanskega ozemlja, je Masudu poslal pismo, v katerem je izrazil pripravljenost na odpuščanje, seveda če bo general odložil orožje. Čeprav Masud ni dobil nobenega roka za odgovor, bo to moral storiti hitro, saj je Razak po lastnih besedah »precej za-

poslen z izdelovanjem načrtov za napad na dolino Pandžšer«, ki je Masudu v 80-ih letih ni mogla iztrgati domala vsa sovjetska armada. »Če se bo naprej bojeval, bomo območje očistili njegove navzočnosti,« je izjavil Razak.

Talibanski borci poročajo, da so že dobili ukaz za napad na dveh smereh proti Pandžšeru in proti

uzbeskim silam generala Abdula Rasida Dostuma. »Imamo ukaze. Pripravljeni smo na odhod,« je izjavil eden izmed talibanskih borcev, vendar pa Razak se naprej trdi, da si ne želi spopada z Uzbeki. Ti so v ponedeljek zasedli predor na cesti Salang, prek katere nameravajo Talibani prodrati proti osrednji Aziji, in vztrajajo, da bodo ubili vsakega vojaka, ki bo skušal prodreti skozi predor.

Dostum in Masud sta edina poveljnika, ki sta ohranila ugled in dovolj močno vojsko za spopad s Talibani.

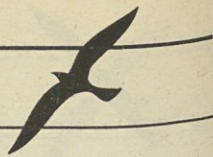
NOVICE

Kurdski uporniki na jugovzhodu Turčije znova udarili

ANKARA (STA/dpa) - V napadihi upornikov Kurdske delavske stranke (PKK) je v provinci Diyarbakir na jugovzhodu Turčije včeraj umrlo sedem ljudi, je poročala poluradna tiskovna agencija Anadolu. Agencija je dodala, da so »separatistični teroristi« ustrelili stiri od sedmih osnovnosolskih učiteljev, ki so jih tik po polnoči ugrabili v vasi Hantepe. Poleg tega so pripadniki PKK v zgodnjih jutranjih urah v bližini mesta Dicle ugrabili pet varnostnih uslužbencev, tri od njih pa so ustrelili.

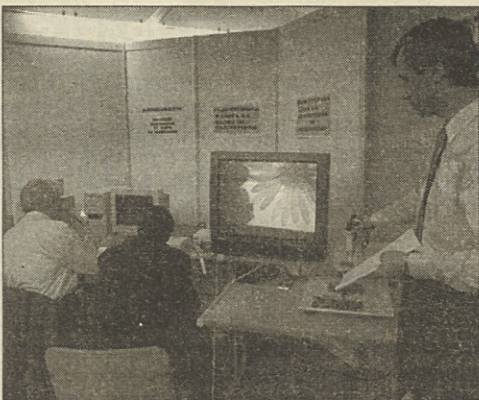
Simitis prispel na Ciper

NIKOZIJA (STA/AFP) - Grški premier Kostas Simitis je včeraj prispel na dvodnevni uradni obisk na Ciper, kjer se bo srečal s ciprskim predsednikom Glafkosom Kleridesom in se udeležil slovesnosti ob 35. obletnici ciprske neodvisnosti. To je Simitisov prvi obisk v tujini, odkar je prejšnji teden vnovic postal grški premier.

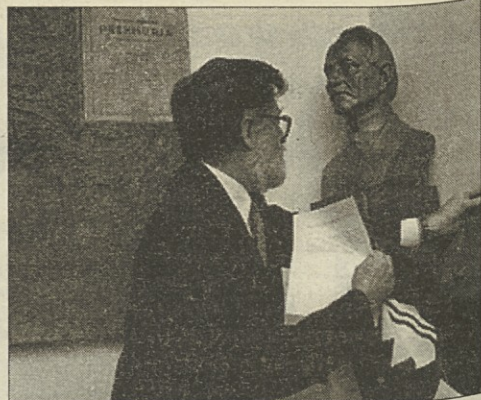
Festival znanosti v Ljubljani

LJUBLJANA - V ljubljanskem Cankarjevem domu so včeraj odprli tretji slovenski festival znanosti, ki ga prireja Slovenska znanstvena fundacija, trajal pa bo do četrтка. V okviru festivala bo več razprav o slovenski znanosti, predstavile se bodo različne ustanove, ki delujejo na področju znanosti, nekatera podjetja, ki v svojem poslovanju uporabljajo nove izsledke znanosti, predstavili pa bodo tudi dosežke slovenskih raziskovalcev in razvojniki. Zanimivo bo tudi v četrtek, ko bo na festivalu mednarodna konferenca na temo znanstvenega filma kot komunikacije na primeru vizualne antropologije. (A. K., foto: Boban Plavevski)

Odkrili doprni kip dr. Franca Močnika

LJUBLJANA - V prostorih Slovenskega šolskega muzeja so včeraj, na rojstni dan dr. Franca Močnika, viteza Franc Jožefovega reda ter slovečega slovenskega šolnika in matematika, odkrili njegov doprni kip, delo kiparja Evgena Guština. Ravnatelj Slovenskega šolskega muzeja dr. Andrej Vovko je pozdravil navzoče, še posebej župana občine Cerkno Janeza Podobnika, saj so rojstni dan dr. Franca Močnika v Cerknem razglasili za občinski praznik. Dr. Vovko se je zahvalil prof. Zvonku Peratu, pobudniku zamisli za obuditev spomina na Močnika, založbi Jutro, ki je finančno podprla izdelavo kipa in njegovo odkritje, ter vsem, ki so pripomogli k včerajšnji slovesnosti.

SESTANEK PREDSEDNIKA VLADE Z NAJVIŠJIMI PREDSTAVNIKI PRAVOSODJA IN PRAVNE ZNANOSTI

Ali živimo v pravni državi?

Drnovšek meni, da na račun pravosodja letijo preveč posplošeni očitki

LJUBLJANA - Predsednik vlade Janez Drnovšek se je včeraj s predstavniki pravosodja, pravne znanosti, vlade in parlamenta na delovnem sestanku pogovarjal o delovanju pravosodja in njegovi uspešnosti oziroma neuspešnosti. Drnovšek je v uvodnem delu ocenil, da na račun pravosodja pogosto letijo pavsalni očitki, ki zmanjšujejo njegovo kredibilnost. Po njegovem mnenju pravosodje deluje korektno in učinkovito, zato se ne strinja s trditvami, da ni učinkovito. »S taksnimi ocenami bomo ustvarili plodna tla za razvoj kriminala in mafijske države,« je menil Drnovšek in izrazil upanje, da do tega v Sloveniji nikoli ne bo prišlo. Premier je prav tako prepričan, da je trden pravni sistem tisto, kar potrebujemo, ter da država s slabim pravnim sistemom ne more preživeti.

Sicer pa je Drnovšek v nadaljevanju s strani stroke pozl kar nekaj kritik. Tako se je vrsilec dolžnosti predsednika vrhovnega sodišča **Janez Novak** spraševal, kakšen je sploh namen taksnega sestanka, saj je ze v ustavi zapisano, da ima Slovenija tri samostojne veje oblasti, zato ne vidi smisla, da ena veja oblasti vabi drugo na razgovor. Po njegovi oceni se na časovno omejenem sestanku in brez predhodno določenih smernic ne da resno pogovarjati o problemih, ki so v pravosodju prisotni. Ob tej priložnosti je predlagal srečanje, na katerem bi poleg njega sodelovali se predsednik sodnega sveta, predsednik vlade in predsednik državnega zbora, kjer bi lahko resneje zastavili reševanje problemov v pravosodju.

Z njegovo oceno se je strinjal tudi predsednik sodnega sveta **Janez Metelko**, ki je med drugim menil, da se sodstvo zaradi tranzicije in

denacionalizacije ukvarja z dolgimi sodnimi procesi. Vladi in državnemu zboru pa je predlagal, da pohitita sprejemom procesne zakonodaje. Dekan pravne fakultete v Ljubljani **Janez Kranjc** je menil, da za zagotovitev pravne države potrebujemo tudi dobro izobražene kadre. Dokler pa se bo morala fakulteta otepati s pomanjkanjem finančnih sredstev in prostorsko stisko, ne bo mogla nuditi studentom vsega možnega znanja.

Svoje mnenje je izrazil tudi vrsilec dolžnosti predsednika konference predsednikov okrožnih sodišč **Ales Zalar**, ki se je med drugim dotaknil reorganizacije sodišč; ta po njegovi oceni ni dala vseh zaželenih učinkov. V zvezi s problemom kadrovanja na sodiščih je opozoril na številne neuspešne razpise ter na neizkušnost mladih sodnikov. Ob tem je postregel se s presenetljivim podatkom, da sloven-

skim sodiscem na vseh stopnjah primanjkuje 154 sodnikov. Zanimiv pa je bil nastop prof. dr. Ljuba Bavcon s pravne fakultete v Ljubljani, ki se boji, da se bo Slovincem prav kmalu stozilo po »trdi roki«, ki bi zadržala »razpihovanje« kriminala.

Vodja visjega državnega tožilstva v Mariboru **Dusan Pozar** se ni strinjal z oceno, da so slovenska sodišca prepočasna, če pa ze so, je za takšno stanje odgovorna sedanja zakonodaja, ki se v razmerju med državo in storilcem kazniviga dejanja na zalost nagiba v korist slednjega. Zato je predlagal popravke oziroma noveliranje kazenskega prava. Ob tej priložnosti je v primeru težjih kaznivih dejanj predlagal uvedbo obveznega pripora, kar po njegovi oceni ne pomeni posega v človekove pravice, temveč skrajšanje dolgotrajnih postopkov in olajšanje tožilskega prava. Ob tej priložnosti je v primeru težjih kaznivih dejanj predlagal uvedbo obveznega pripora, kar po njegovi oceni ne pomeni posega v človekove pravice, temveč skrajšanje dolgotrajnih postopkov in olajšanje tožilskega prava. Ob tej priložnosti je v primeru težjih kaznivih dejanj predlagal uvedbo obveznega pripora, kar po njegovi oceni ne pomeni posega v človekove pravice, temveč skrajšanje dolgotrajnih postopkov in olajšanje tožilskega prava.

Nekdanji pravosodni minister **Miha Kozinc** pa se ni strinjal z nastopom Janeza Novaka. »Če se bo pravosodni sistem zapiral pred zunanjim svetom, težav ne bomo mogli reševati,« je menil in dodal, da je glede na

evropske standarde v Sloveniji sodnikov preveč. Menil je se, da se mora pravosodje samo uveljaviti in poskrbeti za svojo neodvisnost. **Marjan Bobić** z visjega tožilstva v Kopru pa je opozoril na problem politizacije imenovanja sodnikov. Menil je, da bi morala imenovanje na sodniška mesta izvajati stroka in ne parlament ter vlada.

Podpredsednik Notarske zbornice **Jože Dernovšek** pa je izpostavil probleme, s katerimi se srečujejo notari. Po njegovih besedah notari se vedno niso računalniško povezani s registrom gospodarskih družb, zemljiška knjiga deluje počasi, njihovo delo pa prevzemajo različne dru-

žbe z omejeno odgovornostjo, ki se registrirajo za pravno pomoč, v bistvu pa gre le za navadne izterjevalce dolgov. Pravosodna ministrica **Meta Zupancić** pa je na včerajšnjem sestanku pogresala debato o notranji organizaciji sodstva. Ob tem je okrcala sodstvo, ki ni sposobno poskrbeti za vodilne kadre na sodiščih. »Sodstvo se premalo ukvarja z reševanjem spisov in preveč samo s sabo,« je ocenila Zupancićeva. Ob tem je se apelirala na nov parlament, da čim prej sprejme noveli zakona o državnem tožilstvu in sodniški službi ter zakon o notariatu. **Vesna Vuković**

KOMENTAR

VESNA VUKOVIC

Pravni državi v bran

Predsednik vlade si je tik pred iztekom mandata in teden dni pred uradnim začetkom volilne kampanje naredil res medvedjo uslugo. Včeraj je na dve uri trajajoči pogovor, ki je ves čas potekal zgolj na nacistični ravni, povabil najvišje predstavnike sodne veje oblasti, s strani katerih je tokrat pred očmi javnosti pozl kar nekaj kritik. Na sestanek pa je pozabil povabiti predsednika državnega zbora, ki bi imel tokrat vsaj priložnost pojasniti, zakaj parlamentu v starih letih ni uspelo sprejeti zakonov, potrebnih za delovanje pravne države. Zavrnil je številne »pavsalne« očitke, da ne živimo v pravni državi ter da pravosodni sistem ne deluje, tako kot bi moral. Vendar pa mu je stroka zelo argumentirano odgovorila, da je tokrat v rahli zmoti. Vsi se strinjamo, da je nemogoče vzpostaviti državo in njene institucije čez noč, da so se pravila igre zamenjala ter da je bilo opravljeno veliko dela, zal pa je zgodba o uspehu nekaj, problemi v pravosodju pa drugo.

Skoraj ciničen pa je bil premierov govor, v katerem je med drugim izjavil, da se mu je po starih letih končno zdelo primerno, da skupaj s predstavniki pravosodja in njegovih institucij oceni dejansko stanje v pravosodju in ugotovi, kaj bi morala vlada in parlament storiti na tem področju v naslednjem mandatu. Pozablja namreč, da je državljani, ki so najbolj prizadeti zaradi zastoja postopkov, dovolj prikritih nasmeškov in lepih besed.

Da pa očitki ne bodo leteli le na vlado, njenega predsednika in državni zbor, moramo omeniti tudi izjavo pravosodne ministrice, ki je opozorila da mora sodstvo svoj položaj reševati predvsem samo. »Sodstvo se premalo ukvarja s spisi in preveč samo s sabo,« je menila ministrica, s katero se tokrat lahko celo strinjamo. Kdo je potemtakem odgovoren za nastali položaj, ki omogoča kriminalu, da se tudi v našo državo pritiho taji skozi zadnja vrata, in to brez vednosti policije, sodstva in seveda vlade. Se bo moralo državljanom res stoziti po »trdi roki«, ki je nekoč zategovala vse uzde? Ali moramo res se enkrat doživljati grobo kršenje človekovih pravic, zaradi česar lahko prav kmalu propade mlada država, ali kot pravi priznani slovenski pravni strokovnjak: »Nobena država se ni propadla zaradi kriminala, temveč zaradi kršenja človekovih pravic.«

SLOVENSKE PORODNIŠNICE / NOV PREVENTIVNI PROGRAM

Pozor na dojenčkovo lego med spanjem

Včeraj so začeli staršem razdeljevati posebno zloženko

LJUBLJANA - V slovenskih porodnišnicah se je včeraj začel preventivni program Preprečevanje nenadne in nepričakovane smrti dojenčka v postelji. Mamicam novorojenčkov so začeli razdeljevati v ta namen pripravljeno zloženko, ki v pisni in slikovni obliki obvesča starše o priporočeni legi otroka med spanjem. Z akcijo naj bi bili seznanjeni tudi vsi zdravstveni delavci otroško vzgojnih zdravstvenih ustanov.

Na Ginekološki kliniki Kliničnega centra v Ljubljani, kjer so včeraj predstavili akcijo, menijo, da bi moral za uspeh in za željeno spremembo stalis in navad staršev in zdravstvenih delavcev program teči vsaj dve leti. Nenaadna, nepričakovana smrt je, takoj za prirojenimi anomalijami, pogost vzrok smrti dojenčkov. V zadnjih letih pa so predvsem novozelandski in angleški zdravniki spoznali, da je nenadna

smrt povezana tudi z lego dojenčka med spanjem: pri tistih, ki so jih matere polagale na trebuh, je bila smrt pogostejša. Pred letom 1960 je vecina otrok spala na hrbtu, zaradi bojazni, da bi otrok med spanjem vdihnil zelodčno vsebino in se zadušil, pa so zatem svetovali lego na trebuhu. Kasnejše retrospektivne studije so pokazale, da se je hkrati z obračanjem otroka na trebuh dvigovala tudi incidenca nenadne smrti. Podatki za Slovenijo kažejo, da je postneonatal-

na smrtnost nizka - trije do stirje na tisoč rojenih, in da je manj nenadnih smrti dojenčkov kot v drugih državah - približno eden na tisoč rojstev. Sicer pa pri nas največ mamic, skoraj polovica, polaga otroka spat izmenično na en ali drugi bok, okoli 40 odstotkov pa samo na trebuh ali na trebuh in bok, na hrbet ali na hrbet in bok pa le deset odstotkov.

Oblikovanje in tisk zloženke so omogočili darovalci, akcijo je podprla Pediatrična sekcija Slovenskega zdravniškega društva, medtem ko menda ministrstvo za zdravstvo in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije zanjo nista pokazala zanimanja. (KaN)

MLADINSKI INFORMACIJSKI CENTER

Lažje vključevanje mladine v družbo

LJUBLJANA - Mladinski informacijski center na Mirju je pluralna in neprofitna organizacija, ki poskuša študentski mladini in srednješolcem pomagati tako pri odkrivanju samih sebe kot jim nuditi možnosti vključevanja v najrazličnejše dejavnosti.

Dejavnost centra, ki se napaja iz sredstev študentske organizacije in mestnega urada za mladino, obsega tri področja, in sicer informiranje, svetovanje in izobraževalne programe. Pripravljajo različne programe v želji, da bi znali čim bolje odgovoriti na raznovrstna povpraševanja mladih. Letos so pripravili sklop predavanj pod geslom Močna kakor smrt je ljubezen pod skupnim naslovom O zakonu in družini za mlade, ter več delavnic in klubov: delavnico molitve in življenja, usposabljanje za mednarodno sodelovanje, intenzivni

dnevnik, kluba skrivnost sreče in logoterapija, delavnico o medijih, sivalno delavnico in kuharski tečaj.

Pomembna dejavnost centra je tudi svetovalnica. Vodi jo prof. dr. Maks Tusak, ki se ze vrsto let ukvarja s podobnim svetovalnim delom na filozofski fakulteti. Informacijska dejavnost na področju izobraževanja, sociale, kulture in mednarodne mobilnosti mladih je v okviru centra prav tako dobro organizirana, saj lahko študenti in dijaki na enostaven način pridejo do najrazličnejših podatkov. Z informacijsko dejavnostjo Mic prevzema predvsem vlogo povezovalca med različnimi skupinami in družbo ter institucijami, posamezniki in družbo. Tako mladi dobijo večji pregled nad institucijami in se lažje vključijo v družbo. (N. R.)

KOMISIJA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO

Preoblikovanje nekaterih občin naj se pospeši

LJUBLJANA (STA) - Komisija DZ za lokalno samoupravo je včeraj sklenila, da bo državnemu zboru predlagala, naj v skladu s 40. členom zakona o postopku za ustanovitev občin in določitev njihovih območij vladi pošlje v oceno dva predloga za ustanovitev novih občin, in sicer Grad in Dobrovnik-Dobronak Koszeg.

Krajevna skupnost Grad se hoče odcepiti od sedanjih občin Kuzma, občina Lendava pa se želi razdeliti in predlaga ustanovitev nove občine Dobrovnik-Dobronak Koszeg. Vlada naj bi torej preucila, ali omenjena predloga izpolnjujeta vse z zakonom predpisane pogoje za ustanovitev občine, to oceno pošlje državnemu zboru, ki na tej podlagi na omenjenih območjih razpiše referendum za ustanovitev nove občine. Maticna komisija je strokovni službi vlade tudi naložila, naj pospeši pridobivanje mnenj občinskih svetov v zvezi z ostalimi predlogi za preoblikovanje občin.

O odpovedih kolektivnih pogodb

LJUBLJANA - Izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije je na včerajšnji seji obravnaval odločitev delodajalcev, da odpovedo splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo. Menil je, da gre za prenatrjeno odločitev, ki ni v duhu korektnega dogovarjanja socialnih partnerjev, zato se pridružuje protestu sindikatov, podpisnikov te pogodbe. Izvršni odbor je obravnaval tudi pobudo novinarških delodajalcev za revizijo kolektivne pogodbe za poklicne novinarje. Pobude ne sprejema, ker brez argumentov grobo posega v temeljne pravice novinarjev. (N. R.)

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom
Slovensko stalno gledališče: V petek, 11. oktobra, ob 20.30 bo na sporedu premiera A. Miller »Razbito steklo« - drama. Režija Dusan Mlakar.
SSG razpisuje abonma 1996/97: dosedanjí abonenti lahko obnovijo abonma do srede, 2. oktobra od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, telefon 632664. Vpisovanje novih abonentov od jutri, 3. oktobra dalje.
Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Jesenska simfonična sezona: vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih abonmajev pri blagajni gledališča v Dvorani Tripcovich. Urnik: 9-12, 16-19.
V petek, 4. oktobra, ob 20.30 (red A) premierski koncert orkestra in zbora gledališča

Verdi pod vodstvom Johna Neschlinga. Nastopil bo pianist Jean Louis Steuerman. Na sporedu Schumannova glasba. Ponovitev koncerta v nedeljo, 6. oktobra, ob 18. uri (red B).
Gledališče Rossetti
Gledališka sezona 1996/97
Od 4. do 13. oktobra premierska predstava Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine »Anima e corpo« z Vittorinom Cassmanom. Predstava v abonmaju: odrezek 1.
Gledališka sezona 1996/97: abonmaje lahko podpisete pri blagajni gledališča Rossetti (ob delavnikih: 8.30-13, 16-19.30), blagajna v Pasazi Protti (ob delavnikih: 8.30-12.30, 16-19), v solah, na univerzi in pri podjetjih.
Gledališče Cristallo - La Contrada
Pri blagajni gledališča ali v Pasazi Protti pri UTAT, pri podjetjih, združenjih, v solah lahko podpisete abonma.

KOROŠKA

VELIKOVEC

V Gradu bo jutri, 3. oktobra, ob 19.30 dia predavanje Maxa Santerja »30 mesecev na strehi sveta«.

TINJE

V Domu Sodalitas bo jutri, 3. oktobra predavanje:
»Jaz in moja samozavest«.

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

PORDENON

Od 12. do 19. oktobra bo na sporedu že 15. izvedba Dnevov nemega filma. Ob pestrem

programu bo tudi specializirani razstavno-prodajni sejem The first Pordenone film fair.

GLASBA

TRST

Trzasko koncertno društvo
sporoča, da se bo koncertna sezona 1996/97 pričela 11.11.96 in se zaključila 21.4.1997.
Starinarna de Zucco (Ul. F. Venezian 5)
V nedeljo, 6. oktobra, ob 17.30 koncert celistke Elise Frausin.

REPENTABOR

V Repentabski cerkvi bo v nedeljo, 6. oktobra, zadnji koncert stare in sodobne glasbe,

ki ga prireja Gallus Consort v sodelovanju z župnijo Repentabor, deželnim sedežem RAI, trzasko pokrajino in avtonomno deželo F-JK; ob 17.45 koncert Trobilnega kvinteta Glasbene sole iz Sezane (Uros Pavlovic, Marko Spetic, Pater Gregoric - trobenta, Ivo Basic in Simon Percic - pozavna) in ob 18. uri koncert Gallusa Consorta (Marco Podda - sopran, Peter Birner - cink, Vanja Pedronetto - violina, Dina Slama - orgle, Irena Pahor - viola da gamba).

RAZSTAVE

TRST

Miramarski park: V konjušnici je do 7.1.97 na ogled razstava »Praski zaklad«. Urnik: do 26.10. 9-19 in od 27.10. do 7.1.97 9-18.

Muzej Sartorio (Largo Papa Giovanni XXIII): Do 13.10. je na ogled razstava risb slikarja iz 17. stoletja Tiepola.

Galerija Bassanese: na ogled je razstava Alike Cavaliereja z naslovom »Pian Cordova, Romagnano Sesia 28078«.

Galerija Torbandena: na ogled je razstava v poklon Filippu De Pisisu, dela od leta 1926 do 1950.

Raziskava o ženski likovni umetnosti: od-

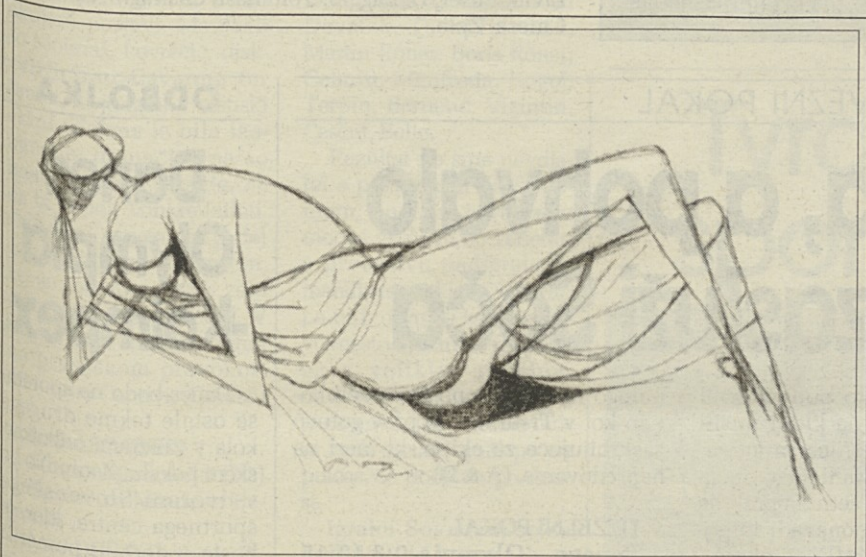
prtje razstave v soboto, 5. oktobra, ob 11. uri v Studentskem domu (Ul. F. Severo 150) in ob 18. uri v Trzaski knjigarni ter v nedeljo, 6. oktobra, ob 17.30 v Starinarni de Zucco v Ul. Felice Venezian.

TRŽIČ

»Sala antiche mura«: na ogled je razstava skulptur iz krusne sredice Emanuele Minchio.

PASSARIANO

Villa Manin: do 6. januarja 1996 bo na ogled razstava »Velicina neke dinastije, dediscina rodbin Manin in Dolfin«.

V galeriji Sagittaria v Pordenonu je na ogled sto risb Marcella Mascherinija. Razstava bo odprta do 24. novembra.

KOROŠKA

CELOVEC

Ritterhalle (Hermann Gmeiner Strasse): do 10.10. je na ogled razstava Vernichtungskrieg. Verbrechen der Wermacht 1941 bis 1945«.
Deželna galerija: do 20.10. je na ogled razstava ob 100-letnici rojstva Tine Modotti.

BELJAK

Muzej mesta Beljak: na ogled je razstava Skriti zakladi (mineralogija in zgodovinsko rudarstvo na Koroskem).

ŠPITAL OB DRAVI

Galerija v gradu Porcia: Do 6.10. razstavlja slovenski slikar in grafik Bogdan Borčić.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K+k center: Do 5.10. je na ogled razstava »Ponizevanje lepote« slikarja Salka Sariča in Vladimira Kolopiča v okviru Bosanskih kulturnih dnevov.

ROŽEK

Galerija Sikorinja: Do 13.10. je na ogled skupinska razstava umetnikov iz Slovenije »Generacija '82«.

TINJE

Dom prosvete Sodalitas: na ogled je razstava Zdravka Luketica iz Maribora.

GLEDALIŠČA

SNG DRAMA

Erjavčeva 1
Ljubljana

Vito Taufer: **BOLHA V USESU** ali **KAPLJA ČEZ ROB.**

Nedelja 6. oktober, ob 20. uri.

PREMIERA!

Mala drama

J. Osborne: **OZRI SE V GNEVU**

Petek, 4. oktobra, ob 20. uri.

D. Mamet: **OLEANNA**

Jutri, 3. oktobra, ob 20. uri,

za IZVEN in KONTO.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Čopova 14

T. Partljic: **STAJERC V LJUBLJANI**

Danes, 2. oktobra, ob 19.30,

za IZVEN in KONTO.

Sobota, 5. oktobra, ob 19.30,

za IZVEN in KONTO.

T. Partljic: **POLITIKA, BOLEZEN MOJA**

Jutri, 3. oktobra, ob 19.30,

za abonma RED B in IZVEN.

Petek, 4. oktobra, ob 19.30,

za abonma K in IZVEN.

Mala scena

Z. Dunham:

LJUBEZEN & SEKS & TERAPIJA

Petek, 4. oktobra, ob 22. uri,

za IZVEN in KONTO.

Sobota, 5. oktobra, ob 22. uri,

za IZVEN in KONTO.

Ponedelje, 7. oktobra, ob 21. uri,

za IZVEN in KONTO.

SLOVENSKO MLADINSKO

GLEDALIŠČE

Vilharjeva 11

Ljubljana

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

Jutri, 3. oktobra, ob 21. uri:

Branko Potocan & Fourklor:

SANJAM SPOMIN A SE NE SPOMINJAM SANJ.

Za izven in člane kluba.

Po gostovanju na mednarodnem festiva-

lu v Antwerpnu (Belgija) končno pred

domaćim občinstvom.

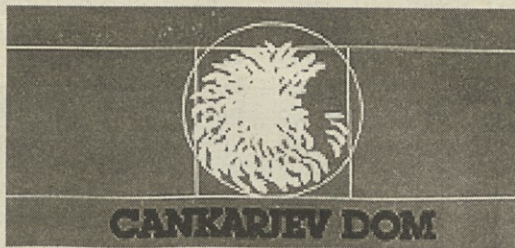
Prodaja in rezervacija vstopnic v prodaj-

ni galeriji SMG, Trg francoske revolucije

5, med 10. in 12. uro ter med 15.30 in

17.30, telefon 125 33 12.

CANKARJEV DOM

DANES

Ob 9.30 in 11.30:
GLASBENA MATINEJA

ZA MLADINO, ORKE-

STER SLOVENSKE FIL-

HARMONIJE.

Dirigent Nikolaj Zlicar;

solist Milan Kolbi, violina

(GD, zaključeno za GMS)

Ob 19.30: **ABONMA**

MALDI MLADIM.

Vilma Zalaznik, violina;

Barbara Zalaznik, violina.

Program: Sostakovic, W.

A. Mozart, Wieniawski,

Brahms, Ysaye, Schnittke.

FILM

Ob 20. uri (od ponedeljka,

7. oktobra, do sobote, 12.):

SANJE V ARIZONI

(Arizona Dream), 1992.

Režija Emir Kusturica

(zagotovljen simulatan

prevod v slovenščino, po-

dnapisi v francosčini).

GLEDALIŠČE

Jutri, 3. oktobra in torek,

29., ob 20 uri, v slovensci-

ni; in nedelja, 20. oktobra,

ob 18. uri, v angleščini:

Ursula Cetinski: **ALMA.**

Monodrama. Režija Ursu-

la Cetinski in Polona Ve-

trih; igra Polona Vetrh.

Produkcija Cankarjev

dom.

V nedeljo, 6. oktobra

ob 20. uri (gledalski in

plesni abonma):

GEORGES APERGHIS:

SEXTUOR,

glasbeno gledališče.

Glasba in režija Georges

Aperghis; besedilo Fran-

coise Regnault. Produkcija

ATEM (Atelier Theatre et

Musique).

RAZSTAVE

POZDRAVLJENI PRE-

DNAMCI!

Ljubljana od prazgodovi-

ne do srednjega veka.

Galerija CD in 30 zgodo-

vinskih lokacij

na področju našega me-

sta. Razstava bo na ogled

do 1. decembra.

V Mali galriji CD je do 6.

oktobra na ogled razsta-

va fotografij Zorana Vo-

grincica.

ABONMAJI

CANKARJEVEGA DOMA

Gledalisko-plesni abon-

ma - Okno v svet sodo-

bnega odrskega dogaja-

nja. Domače in tuje pro-

dukcije.

Do 4. oktobra.

Informacije po tel.: 061/17

67 350.

Blagajna je ob delavnikih
odprta od 11. do 13.30 in od 16. do 20. ure,
ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred začetkom prireditev.
Telefon: 061/222-815, faks: 215-015.
Razstave so ob delavnikih odprte od 10. do 19. ure,
ob nedeljah od 10. do 14. ure.
Obveščamo vas, da je v prodaji programska knjizica
CD za sezono 1996/97.

GLASBA

KLUB MKNŽ

Bazoviška 26,

Ilirska Bistrica

V petek, 4. oktobra, bodo

nastopili ramonesovski

punkerji iz Sabca v Srbiji:

GOBLINI.

KULTURNI DOM

NOVA GORICA

Ponedeljek, 7. oktobra

v veliki dvorani:

COLLEGIUM MUSICUM

CARINTHIA. Dirigent

Aleksej Kornienko; solista

Elena Denisova, violina;

Aleksej Kornienko, klavir.

Ponedeljek, 14. oktobra:

FILIPINSKI MADRIGALI-

STI.

Petek, 18. oktobra:

HITOVE MUZE NA GRA-

DU DOBROVO.

Solistka Tatjana Ognjano-

vič, klavir.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Krekov trg 2

Veliki oder

Milan Jesih: **ZVEZDA IN SRCE**

Sobota, 5. oktobra, ob 11. in 17. uri,

za IZVEN.

Kulturnica, Židovske steza 1

Zlatko Krilič: **JAJCE**

Jutri, 3. oktobra, ob 17. uri.

Sobota, 5. oktobra, ob in 16. uri.

SNG

OPERA IN BALET

Župančičeva 1, Ljubljana

R. K. Šcedrin: **ANA KARENINA**

(celovečerni balet)

24. oktobra, ob 20. uri.

PREMIERA!

KUD FRANCE PREŠEREN

Karunova 14, Trnovo, Ljubljana

Lutkovno gledališče TRI:

PETER KLEPEC.

Sobota, 5. oktobra, ob 17. uri.

Predstava je primerna za otroke od 4. le-
ta naprej. Traja 40 minut.

Danes, 2. oktobra bo v nekdanjem skla-
disu Metalke v Vizmarjih, Celovska c.
492
multimedialni performance
POSTAJA 25 Éme Kugler.
S Kongresnega trga je ob 20. uri
na prizorišče organiziran
abrobustni prevoz.

RAZSTAVE

POSLOVNI CENTER MERCATOR

Dunajska 107, Ljubljana

V galeriji je na ogled razstava skulptur

akademika Draga Trsarja.

(do 24. oktobra)

MODERNA GALERIJA

Tomšičeva 14, Lju-

bljana

V galeriji je na ogled

skupinskarazstava

umetnikov, ki so poda-

rili svoja dela za na-

stajajoči Muzej sodobne

umetnosti v Sarajevu.

KULTURNO-INFORMA-

CIJSKI CENTER

KRIZANKE

Trg francoske revolu-

cije 7, Ljubljana

SKUPNOST SRTARIH

MEST PIRAN - PTUJ -

SKOFJA LOKA. Razsta-

va bo na ogled do 19.

oktobra.

GALERIJA EQURNA

Gregorčičeva 3,

Ljubljana

V galeriji je na ogled

NOVICE

Pallacanestro Trieste odslej Genertel

TRST - Generaltel, družba grupe Generali, ki se ukvarja s telefonsko zavarovalniško dejavnostjo, je novi sponzor košarkarjev društva Pallacanestro Trieste v A1 ligi. Podrobnosti o pogodbi med sportnim društvom in Generaltel bodo se sporočili. Pallacanestro Trieste je sestavni del družbe Sistema Trieste, ki skrbi za finančno in organizacijsko rast tržaski košarkarskega in rokometnega prvoligaša.

Belgijec Museeuw dobil prvo etapo po Apuliji

ALBEROBELLO (BARI) - Belgijec Johan Museeuw je zmagovalc prve etape kolesarske dirke po Apuliji s ciljem v Alberobellu po 173 km vožnje. V spritu je bil hitrejši od Italijana Fabrizia Guidija in glavnine.

Moratti ne bo odstavil Hodgsona

APPIANO GENTILE - Interjev predsednik Massimo Moratti je demantiral pisanje sportnih dnevnikov, da nameraa odsloviti angleškega trenerja Roya Hodgsona. »Potrjujem zaupanje v trenerja in nisem razočaran nad dosedanjimi rezultati. So takšni, kakršne sem pričakoval«, je dejal Moratti.

Maradona ne želi več igrati v Argentini

BUENOS AIRES - Argentinski nogometaš Diego Armando Maradona je sporočil, da svoje kariere ne namerava nadaljevati v Argentini. Dodal je, da bo najverjetneje ponovno zaigral v Španiji ali Nizozemski. Pogodba med Maradono in argentinskim klubom Boca Juniors sicer se ni potekla, vendar Maradona ne trenira z moštvom že od avgusta. Medtem je odpotoval v Svico, kjer naj bi se v nekem zdravstvenem centru odvajal odvisnosti od mamil. Muhasti zvezdnik se je prav zaradi poživil vrnil v domovino. Na sodišču se bo branil obtožbe, da je po tekmi med Boca Juniors in Deportivom Espanol zamenjal vzorce z urinom, s čimer naj bi se izognil ponovni kazni zaradi uporabe prepovedanih poživil. Maradona je povedal: »Zal mi je, da moram to povedati, vendar v Argentini ne bom več igral.« Njegov komentar o pozivu sodišča pa je bil kratek: »Najel sem bataljon odvetnikov, ki me bodo rešili lažne obtožbe.«

Tysonov dolg

ALBANY - Svetovni boksarski prvak v težki kategoriji Mike Tyson mora nekdanjemu trenerju Kevinu Rooneyju placati 4, 4 milijona dolarjev odškodnine, je odločilo sodišče v Albanyju. Tyson je leta 1988 namreč prekinil pogodbo s trenerjem, ki je bila sklenjena za nedoločen čas. Rooney je bil s sklepom sodišča nezadovoljen, saj je zahteval kar 49 milijonov dolarjev odškodnine. Povsem sproščeno pa se je odzval Tyson, ki je v zadnjih starih dvobojih zaslužil 80 milijonov dolarjev. »Ce bi me Kevin prosil za štiri milijone dolarjev, bi mu jih dal,« je dejal boksarski sampion.

Leta 1997 tudi VN Avstrije, Nuerburgring vprašljiv

STUTTGART - Mednarodna avtomobilistična zveza (FIA) je objavila začasni koledar dirk svetovnega prvenstva formule 1 za sezono 1997. Največja novost v prihodnjem letu bo VN Avstrije na dirkališču A-1 Ring, ki bo na sporedu 21. septembra. Avstrija bo tako po desetletni prekinitvi ponovno gostila najboljše voznike na svetu. FIA bo koledar dirk za prihodnje leto dokončno potrdila na zasedanju 16. oktobra v Parizu.

Sezona se bo začela 9. marca na dirkališču v Melbourneu v Avstraliji, končala pa 19. oktobra z VN Evrope v španskem Jerezu ali portugalskem Estorilu. Finale formule 1 bo tako prvič po letu 1984 spet na evropskih tleh. Na koledar je uvrščenih 16 prizorišč, predvideni rezervi za 17. dirko pa sta nemški Nürburgring in indonezijski Sentul. Veliko težav bo prirediteljem povzročila nova digitalna televizijska tehnika, ki si jo je nesporni vladar formule 1 Bernie Ecclestone zamislil že za prihodnjo sezono. Izvedba njegove ideje namreč zahteva izredno natančno in težavno tehniko, zato bodo med dirkami nujno potrebni dvotedenski premori. FIA bo imela tako nemalo težav, da bo v zgosteni program dirk uvrstila se 17. prizorišče. Prav zato je vprašljiva dirka v Nürburgringu, kjer je bila v preteklih dveh letih uspešno izvedena VN Evrope.

Zacasni koledar dirk F1 v sezoni 1997: 9. marca: VN Avstralije (Melbourne); 30. marca: VN Brazilije (Sao Paulo/Interlagos); 13. aprila: VN Argentine (Buenos Aires); 27. aprila: VN San Marina (Imola); 11. maja: VN Monaka (Monte Carlo); 25. maja: VN Španije (Barcelona/Montmeló); 15. junija: VN Kanade (Montreal); 29. junija: VN Francije (Magny Cours); 13. julija: VN Velike Britanije (Silverstone); 27. julija: VN Nemčije (Hockenheim); 10. avgusta: VN Madžarske (Budimpesta); 24. avgusta: VN Belgije (Spa-Francorchamps); 7. septembra: VN Italije (Monza); 21. septembra: VN Avstrije (A1-Ring); 5. oktobra: VN Japonske (Suzuka); 19. oktobra: VN Evrope (Jerez/Spa ali Estoril/Port); rezervni prizorišči: Nürburgring (Nemčija) in Sentul (Indonezija)

KOŠARKA / EVROPSKA LIGA

Barcelona se boji Ljubljancanov

Španci mogoče brez liderja Karnisovasa
Italijanska moštva bodo igrala jutri

LJUBLJANA - Brez velikega »booma« in prevelike (nikakršne) pozornosti, je na ljubljansko letališče včeraj nekaj po polnočevu v Slovenijo dopotovala morda najmočnejša ekipa celotne evropske lige. Španci, ki so navajeni, da jih ob sprejemu motijo novinarji iz vseh vetrov, so tokrat presenečeni, vendar zadovoljni mirno odkorakali do avtobusa, ki jih je (na srečo) čakal... 30-članska delegacija spremljevalcev, novinarjev in košarkarjev je delovala nadvse resno in strahospoljivo. Vsi v enotnih oblačilih in »uniformirani« kot se za tako velik klub spodobi. Lansko leto se jim je naslov izmuznil, letos so odločeni stopiti se stopnično višje in dve lepi zmagi v uvodnih kolih sta dobra napoved za predstoječo sezono. Tudi v Ljubljano so košarkarji Barcelone prisli po točki. »Vem, da ne bo lahko, vendar sem prepričan o našem uspehu. Forma je kar dobra, upam, da bomo zaigrali tako kot znamo,« je povedal Rus v španskemu moštvu Andrei Fetissov, ki je letos v vrste španskega prvaka prišel iz Fortuna. »Olimpija je močno moštvo, to smo uspeli razbrati iz videnih posnetkov tekem. Tako kot vsa moštva evro-lige bo tudi nas nasprotnik poizkušal na vsak način zmagati pred svojim občinstvom. Pričakujem izredno zanimivo srečanje, ki se bo odločalo v sami končnici tekme. Najbolj se bojim strelskega tandema Hauptman - Henrie, ki je že proti Bayerju odlično zaigral,«

je bil malce previdnejši izkušeni strelec in španski reprezentant Xavi Fernandez. Okoli (ne) nastopanja prvega igralca Kataloncev Litvanca Karnisovasa, je bilo v tem času veliko govora in ugibanj. »Po treningu bo marsikaj jasno. Poskodb me sicer ovira, vendar se bomo odločili šele tik pred tekmo. Seveda bi rad nastopil, čeprav je naše moštvo tudi brez mene favorit srečanja,« je povedal zvezdnik moštva Arturas Karnisovas, okoli katerega se vrtil igra Barcelone.

V taboru Smelta Olimpije se zavedajo da je nasprotnik premagljiv, čeprav je realno tekmeč gotovo močnejši. »Finalist lanskega pokala pravakov je izredno močan kolektiv, z odličnim košarkarskim moštvom. Letos so se močnejši za nekaj odličnih igralcev, tako da je nasprotnik vsega spoštovanja vreden. Na vseh igralnih pozicijah so odlično pokriti. Predvsem moramo paziti na »Barcino« kontro, ki je najmočnejša v Evropi. Za razliko od Bayerja, ko sem uspešno prepovedal, bom sedaj varovancem naročil, da igrajo umirjeno in potrpežljivo, saj smo v primeru »divjanja« obsojeni na neuspeh. V naših vr-

stah je nekaj težav, saj je Miličeva roka se vedno malce otečena, pa tudi koleno Vladimera Stepana ni povsem zdravo. Kljub vsemu sem prepričan, da bodo omenjeni stisnili zobe in skušali presenetiti sicer favorizirano moštvo Barcelone. Paziti moramo, da ne prejmemo preveč košev, saj bo špansko moštvo v napadu se nevarnejše od nemškega, ki nam je vseeno dalo 70 točk. Španci so v skoku slabši, kar bi lahko bila naša priloznost, čeprav to še ne pomeni končnega uspeha. Upam, da bodo tudi gledalci prisli na svoj račun,« je pred težkim nocojsnjim srečanjem povedal prvi strateg Ljubljancanov Zmago Sagan. (Marko Juvan)

Pari 3. kroga evropske lige

SKUPINA A: Maccabi - Stefanel, CSKA - Ulker, Panionios - Limoges.

SKUPINA B: Cibona - Alba, Charleroi - Olympiakos, Estudiantes - Team System

SKUPINA C: Smelt Olimpija - Barcelona, Asvel - Panathinaikos, Bayer - Croatia

SKUPINA D: Parizan - Pau Orthez, Kinder Bologna - Sevilla, Efes Pilsen - Dinamo Moskva

Evropski košarkarski pokal: Mash zmagal v Tbilisiju

Skupina A: Kovinotehna Savinjska Polzela - Nobiles Wloclavek 80:70 (39:37)
Skupina B: BWC Maribor - Zaljigiris 77:75 (38:45)
Skupina H: Vita Tbilisi - Mash Verona 73:104 (31:60)

ODBOJKA / ZVEZNI POKAL

Zmagala Imsa, a pohvalo si predvsem zasluži Soča

Imsa - Soča 3:1 (15:8, 10:15, 15:5, 15:8)

Trajanje setov: 30', 26', 25', 19'
Imsa: A. Feri 7+11, Sulina 9+20, Matej Cernic 2+3, Cola 3+5, Beltrame 4+3, Manià 5+3, Florenin 0+0, Buzzinelli 0+0, Korsic 1+1, Radetti 0+1, Simon Cernic 1+1.

Soca: M. Feri, Petejan, Battisti, Brisco, Klede, Makuc, Cotić, Ursić, Mucic.

Servis: Imsa 3 asi / 29 napak; Soca 5/21. Napake: Imsa 12, Soca 24, Blok: Imsa 9, Soca 8.

Po gladki zmagi proti ekipi Pallavolo Trieste v prvem kolu so valovci verjetno že mislili, da bodo tudi ostale tekme zveznega pokala takozlahka v njihovem dometu. Odsotnost standardnega podajalca Rigonata, ki je zbolel ravno včeraj, in dejstvo, da so v dvoboju s Soco stali pred derbijem, bi pa morala Imsove igralce priklicati k se večji zbranosti kot ponavadi. Po zlahka zmaganim prvem setu, čeprav brez dobre igre, pa so plavordec precej popustili. Tudi trener Zamò

je verjetno nekoliko podcenjeval nasprotnika, saj je na klopi pustil počivati Mateja Cernica in ga zamenjal z Lorisom Maniàjem. Socani pa so v drugem setu zaigrali se bolj zagrizeno kot ponavadi in gostje so predvsem z odlično obrambo proti koncu seta nadoknadili zaostanek 10:8 in nepričakovano osvojili set. Tudi tretji set se za Imsa ni začel ravno najbolje. Na sredini seta pa so Socani začeli preveč gresiti v napadu in tako so kar sami predali set Imsi. Kot tretji je tudi četrti set bil izenačen do stanja 8:8, nato pa je pri Imsi začel delovati vsaj blok, ki je domačinom dovolil zmagati brez nadaljnjih skrbi.

Popolnoma lahko pohvalimo celo ekipe Soce, ki je s požrtvovalnostjo prikrila razliko v tehnični kakovosti med moštvoma. Kar se tice Imsa, kljub odsotnosti standardnega podajalca, je bila sinocnja predstava prav gotovo dosti slabša v primerjavi s prejšnjo, saj ni bilo videti nobenega napredka. Nasprotno, Zamojevi varovanci so zaigrali

mного bolj zmedeno in neučinkovito kot v Trstu, kar je prav gotovo zaskrbljujoče za ekipo, ki meri na napredovanje. (A & D)

DEŽELNI POKAL

Espego - Olympia 0:3 (2:15, 5:15, 4:15)

OLYMPIA: Janez, Simon in Andrej Trpin, Pintar, Dorni, Sfiligoj, Bensa, Seni, Maras in Hlede.

ESPEGO: Cernic, Braiano, Sergio, Plesnicar, Mucci, Lutman, Lukez, Frandolic, Nicotera, Jelen, Brisco, Poletto, Marcus.

Olympia je v srečanju za deželni pokal po pričakovanjih nadigrala združeno ekipo mladincev, ki je preveč neizkušena, da bi se lahko upirala tretjeligasem. Mostvi sta v ponedeljek zvečer odigrali tudi zaostalo tekmo iz prvega kola (manjkala sta sodnika. Olympia je manj gladko kot včeraj, prav tako zmagala s 3:0 (15:9, 15:1, 15:12)

Danes: Bor Fortrade - Prevenire (1. maj ob 20.30), Cassacco - Val (20.30), Altura - Sloga (na Alturi ob 20.00).

NOGOMET / AZZURRI

Sacchi ne bo spremenil svojih pogledov

Debut Tommasija in Pessotta?

FIRENCE - »Res je. Potrdil sem igralce, ki so nastopili na evropskem prvenstvu, ampak nisem nor. Preprosto temu kolektivu zelo zaupam, igralci so pametni in sposobni,« je na tiskovni konferenci po prvem treningu v okviru priprav na kvalifikacijski tekmi za svetovno prvenstvo leta 1998 proti Moldaviji (v soboto) in Gruziji (v sredo, 9. oktobra) uvodoma dejal zvezni selektor italijanske nogometne reprezentance Arrigo Sacchi. Dal je, skratka, razumeti, da svojih nazorov, kljub polomu v Angliji, ne bo spreminjal.

Proti Moldaviji in Gruziji Sacchi ne bo mogel poslati na igrišče najboljše postave, vendar o odsotnostih Albertinija in Simoneja, ki sta v dobri formi, noče govoriti. Trener upa, da se njegovi igralci proti manj kotiranim nasprotnikom ne bodo prilagajali filozofiji: največ z najmanjšim trudom. Ce bo tako, pravi Sacchi, na rezultat ne bodo vplivale ne odsotnosti ne slaba forma. Med igralci, ki bi jih lahko izločil iz začete enajsterice, je tokrat tudi Sacchijev ljubljenej Costacurta, skoraj gotovo pa bosta v moštvu debitirala Tommasi (Roma) in Pessotto (Juventus). Vse kaže tudi, da se bo italijanski selektor v manjši meri posluževal offside zanke. »Nova pravila zahtevajo se popolneje izvajanje te taktike, reprezentantje pa premalo trenirajo skupaj, da bi lahko zaigrali taktično brezhbično, zato se bo treba prilagajati različnim situacijam,« pravi trener, ki je sporočil, da bo proti Gruziji poslal na igrišče precej drugačno postavo kot proti Moldaviji.

Kakorkoli že, največje vprašanje je se naprej, ali navijaci sploh se zaupajo Sacchiju in njegovi skupini. Po kritikah z EP je zavladalo zatišje, a selektor se dobro zaveda, da bi že slaba nastopa proti Moldaviji in Gruziji ponovno razburila duhove.

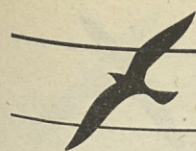
Sacchi je v reprezentanco povabil naslednjih 19 igralcev: Toldo, Bucci, Costacurta, Nesta, Pessotto, Panucci, Maldini, Ferrara, Carboni, Di Matteo, Conte, Di Livio, Fuser, D. Baggio, Tommasi, Casiraghi, Ravanelli, Chiesa, Zola.

ODBOJKA

Danes Olympia-Koimpex

Danes bodo na sporedu se ostale tekme drugega kola v zveznem odbojarskem pokalu. Zanimivo bo v dvorani Slovenskega sportnega centra, kjer se bosta v derbiju pomerili ženski sesterki Olympia in združene ekipe Koimpex. Srečanje se bo pričelo ob 20. uri. Preteklo nedeljo je Koimpex na Turnirju prijateljstva v organizaciji UISP-a gladko premagal Goricanke, ki pa bodo verjetno pred domačimi gledalci in v svoji dvorani za Tržacanke trsi oreh.

Danes bo svoj drugi nastop opravila tudi moska vrsta Koimpexa, ki bo ob 20. uri v telovadnici sole Suvich igrala proti trzaskemu Pallavolo Trieste. V prvem kolu je Koimpex po petih setih premagal Soco, Pallavolo pa je izgubil s 3:0 proti Valu.

MARATON PRIJATELJSTVA

Lonjerci
najštevilnejšiNa prireditvi Adrie in Roga
sodelovalo 200 kolesarjev

Preteklo nedeljo se je do Lonjerja popeljal dvesto ljubiteljskih kolesarjev iz Slovenije in Italije, ki so iz Vica pri Ljubljani odpotovali ob 9.30, v Lonjer pa prikolesarili po starih urah voznje. Maraton prijateljstva, ki je seveda bil netekmovalnega značaja in je potekal ze devetih zapored, je sad prijateljskega sodelovanja med ljubljanskim kolesarskim društvom Rog, ki ga vodi Zvone Zanoskar in lonjerskim klubom Adria. Brezhibni organizaciji te mednarodne športne prireditve sta pripomogla predvsem trud in poztvovnost, ki ga je vložil marsikateri vascan in prijatelj kolesarskega kluba

Adria, saj je za gostoljubljen sprejem utrujenih kolesarjev in varnost kolone na cesti, bilo potrebnih veliko skupnih energij. Na cilj v Lonjer je maratonce pričakala s koračnico skupina Long Slung, ki je nadalje spremljala postanek maratoncev pod streho rastočega športno-kulturnega centra v Lonjerju, ki se z dneva v dan veča. Najštevilnejšo skupino so sestavljali ravno domaćini, to se pravi Adriji maratonci, ki so zato bili tudi nagrajeni. Posebne nagrade pa so se prejele tudi najstarejši, najmlajši kolesar in edina kolesarka, ki se je maratona udeležila. (jpc)

KOŠARKA / VOLITVE

Sergio Taučer
med izvoljenimi
v nov odbor FIP

Predsednik je Fausto Deganutti

Volitve za obnovo deželnega odbora italijanske košarkarske zveze (FIP) so se v ponedeljek zvečer končale s premocno zmago furlanskega kandidata Fausta Deganutti, ki je prejel dvakrat več glasov od njegovega konkurenta Trzacana Garana. Slovenci tudi v tej mkandadni dobi ne bomo brez svojega predstavnika. Na Deganutti je kandidatni listi za odborniška mesta se je namreč uveljavil naš znani košarkarski delavec Sergio Taučer (na sliki), ki bo tako v novem odboru nasledil Edija Krausa.

Deganutti je v njegovo listo so skoraj soglasno podprla pordenonska in videmska društva, delgorskih in tržaških, med katerimi tudi vsa sloven-

ska. Od naših društev so se volitev udeležili Jadran, Bor, Kontovel, Cici-bona in Dom. Nasa društva si od novega odbora pričakujejo, da bo preveltril FIP in vnesel v njegovo delovanje novo dinamiko.

NAMIZNI TENIS / V ŽENSKI A LIGI

Kras Generali že
ubral pravo potV boj za play off se lahko kvečjemu vmeša
Coccaglio - Tramin nevaren za Kras Corium

V ekipnih državnih namiznoteniskih prvenstvih je v A1 ženski ligi zmaga Krasa Generali na sobotni domači tekmi proti nasprotnicam iz Novare pomemben dosežek na poti k skupini starih, ki se bodo v končnici prvenstva v play offu potegovali za mesto pod vrhom. Sam naslov je že »oddan« oziroma bo skoraj gotovo potrjen Castellani, aktualnemu prvaku, ki razpolaga z najboljšimi pingpongasicami Italije. Po drugem krogu se je že oblikovala play off skupina, v katero pa lahko poseže morda se mesinski Al.Ar. Castellana.

Izidi 2. kroga ženske A1 lige: Castellana-Fiamma Archimede Messina 5:0, Coccaglio -Fiamma Al.Ar. Messina 5:3, San Giacomo Siracusa-Fiamma Gesso Messina 5:0, Kras Generali-Regaldi Novara 5:2.

Vrstni red: Castellana, Kras Generali, Coccaglio in Siracusa 4, Fiamma Al.Ar., Archimede, Gesso in Regaldi Novara 0.

Tudi v B ligi se je za obe ženske Krasovi postavili drugi krog iztekel po

predvidevanjih. Za Kras Corium z visoko zmago in s porazom Krasa Activa pri Traminu. Bocenska postava bo hud rival tudi postavi A za napredovanje, s katerim se Kras Corium spogleduje v skupini B tega prvenstva.

Izidi 2. kroga ženske B lige: Villaduro Modena-Cocaglio 2:3, Kras A Corium-Primavera Buttapietra 5:0, San Marco Verona-Etruria Arezzo 2:3, Sportverein Tramin-Kras B Corium 4:1.

Vrstni red: Kras A Corium, Sportverein Tramin in Cocaglio 4, Villaduro Modena in Etruria Arezzo 2, San Marco Verona, Kras B Activa in Primavera Buttapietra 0.

Prvenstva v državnih ligah se bodo nadaljevala 12. in 13. oktobra, ko bo v igro vstopila se četrti Krasova ekipa v ženski C1 ligi. Ta konec tedna pa je po koledarju namenjen individualnim turnirjem. Šest Krasovih igralcev bo nastopilo v Camerinu za kvalifikacije na top 12, četrtokategorniki pa v Padovi. (J.J.)

NOGOMET / MLADINSKA PRVENSTVA

Mladinci Primorja presenetili,
naraščajniki Mladosti bi lahko zmagali

MLADINCI
Muggia - Primorje 0:1 (0:0)

Strelec: v 80 min. Kuk
PRIMORJE: Burri, Bukavec, Turk, Milković, Iozza, Bianco, Ban, Kuk, Desimon, Franzon, Miliani, Hrovtn.
V prvi letosnji tekmi so mladinci Primorja presenetljivo zmagali v Miljah proti domaći Muggi. Treba pa je povedati, da Muggia ni več tako solidna ekipa, kot lanska, ki je na pokrajinskem prvenstvu zaključila sezono na drugem mestu. Rdece-rumeni pa so se predstavili v gosteh v zelo oknjeni postavi. Manjkali so Moimas, Lovrecić, diskvalificiran Cavanna ter Braini, ki je igral v članski ekipi. Tekma je bila izenačena, domaćini pa so imeli vseskozi pobudo, ne da bi uspeli konkretizirati. Odločilni zadetek je padel deset minut pred koncem, ko je »bomber« Kuk zelo lepo izvedel prosti strel. V soboto bodo mladinci igrali na proseskem pravokotniku proti Caprivi. (Gorazd)

NARASCAJNIKI

Mossa - Mladost 3:3 (2:3)
Strelec za Mladost: Bagon (3)

MLADOST: Devetak, Piras, Moro, Figelj, Tomsic (Simcic), Assi, Radinja, Bagon, Ferletic, Pausic, Mauri.

Mladost je zamudila dobro priloznost, da bi premagala sicer enakovrednega nasprotnika. V prvem polcasu je namrec ze po petnajstih minutah vodila z 2:0. Zal pa je Mossa kmalu zatem po dveh napakah obrambe gostov najprej zmanjsala zaostanek, nato pa izenacila. Dobro razpolozenost v napadu je Mladost se enkrat pokazala tik pred iztekom prvega dela, ko je Manuel Bagon po dolgi podaji Aljose Pausica z lepim strelom se tretji premagal domacega vratarja.

Mladost je v prvih desetih minutah drugega polčasa skušala povečati vodstvo, vendar je v obrambi spet zagrešila napako in Mossa je izenacila. Odlejš so gostitelji prevzeli pobudo in obramba Mladosti se je morala precej truditi, da ni klonila, v zadnji minuti pa je sodnik razveljavil zadetek Mosse, ker je avtor strela igral z roko. (A.P.)

ZACETNIKI

Sovodnje - Lucinico 7:1 (4:0)

Strelec za Sovodnje: Terpin (11-m)

SOVODNJE: Francescotto, Galiussi, Spacapan, Ivan Devetak, Tadej Devetak, Martin Roner, Boris Roner, Cefarin, Manfreda, Kogoj, Terpin, Bernetic, Vizintin, Cescut, Bello.

Rezultat ne sme navdajati s prevelikim pesimozmom. Lucinico je res zelo močna ekipa in bo verjetno v prvenstvu nadigrala se marsikatero ekipo, verjetno pa tudi osvojila končno prvo mesto. Lucinico razpolaga z velikim številom enakovrednih menjav, kar je ob novih pravilih, da mora vsak igralec igrati po en polčas, še dodatna prednost.

Igralci Sovodnje so se vsekakor od konca tekme poztvovno borili in tokrat je bilo to tudi največ, kar se je od njih pričakovalo.

CICIBANI

Sovodnje - Audax Sant'Anna B 3:3 (2:0)

Strelec: Princic, Manuel Petejan, Mauro Petejan.

SOVODNJE: Kuštrin, Vizintin, Manuel Petejan, Figelj, Milocco, Mauro Petejan, Princic, Zotti, Zanfangnin, Batistic, Bin.

V prvem polcasu so gostitelji igrali zelo dobro in zasluženovo vodili. V začetku drugega dela so po nerodnem prejeli ogl in to jih je zmedlo, da so gostje prevzeli pobudo in celo povedli s 3:2, pet minut pred koncem pa so Sovodnje k sreči

izenacile. Rezultat je pravičen, oči za nastop Sovodnje pa: zadovoljivo.

Juventina - Azzurra 0:1 (0:0)

JUVENTINA: Princic (Sanzin), Carnielli, Skarabot, Kogoj, Piccolo, Batistuta, Pellegrino, Di Palma, Bizjak.

Juventina je igrala boljše od zmagovalca in to je navsezadnje tudi bolj važno od rezultata. Gostitelji so pokazali zelo obetaven nogomet, očitamo jim lahko samo to, da so bili premalo natančni pri streljih na vrata. Pa se zanimivost: v ekipi je debitirala deklica Samantha Di Palma.

7. Turnirjev šahovski memorial

Šahovski društvo Iskra Aet Tolmin bo pod pokroviteljstvom športne zveze Tolmin, v spomin na Joska Tornija, soustanovitelja šahovskega društva Tolmin ter pobudnika in organizatorja številnih mednarodnih šahovskih srečanj na Primorskem, organiziralo 7. Turnirjev memorialni šahovski turnir posameznikov. Turnir bo v nedeljo, 6. oktobra 1996 s pričetkom ob 9.30 uri v prostorih hotela Krn v Tolminu. Organizatorji vabijo vse ljubitelje saha, da se prijavijo na dan tekmovanja, 15 minut pred pričetkom turnirja. Turnir bo odigran po švicarskem sistemu 9. kol, s tempom 2 krat 15 minut casa za celotno partijo. Vsak tekmovalec naj prinese na turnir po eno šahovsko uro. Turnirjev memorialni šahovski turnir v Tolminu pomeni tudi uvod v jesensko tekmovalno sezono primorskih sahstov. (Silvo Kovac)

Pistolesi bo predaval v Trstu

Znani teniski igralec Claudio Pistolesi (svetovni mladinski prvak, državni prvak in 50. na svetovni ATP lestvici) in direktor teniskega centra v Brescii Renato Vavassori bosta 2. in 3. novembra v športnem centru na Kolonji v Trstu predavala ljubiteljem tenisa na temo »Tenis leta 2000 od krozkov do ATP turnirjev. Seminar organizira Unione italiana sport per tutti.

Tvrdba Adriaker
sponzor Primorja

V društvenih prostorih SD Primorje na Proseku, ki jih je za priloznost »mojstrsko« opremil Dario Sardoc, je bila uradna predstavitev sponzorja članske ekipe, ki letos nastopa v nogometni promocijski ligi, to je tvrde Adriaker.

Po uvodnem pozdravu, ki ga je imel predsednik SD Primorje Dario Kante za predstavnike novega sponzorja, odbornike in igralce članskega mostva, je spregovoril lastnik tvrde Zdravko Kosuta. Ekipi, ki bo odslej nosila dres z napisom Adriaker (tudi novi dresi so bili izobešeni na ponedeljki predstavitvi), je zadel obilo sreče in uspeha v prvenstvu. Novo sponzorstvo pa naj bi bila spodbuda za doseg se boljnih rezultatov. Po uradnem delu predstavitve so se prisotni zaustavili na prigrizku, ki so ga pripravili odborniki društva, in pokramljali o pravkar začetni sezoni in o napornem prvenstvu, ki jih se caka.

Obvestila

SZ BOR

obvesca vse lastne clane, da bo redni letni Občni zbor v ponedeljek, 7. oktobra, s pričetkom ob 20.30 na Stadionu 1. maja.

SHINKAI KARATE KLUB

obvesca clane in zainteresirane, da se treningi vrsijo ob ponedeljkih in cetrtkih, ob 18. uri za otroke in ob 19.30 za odrasle. Informacije in vpisovanja v telovadnici ali po tel. 327342 ali 220199.

SD MLADINA - Baletni odsek

obvesca, da začne s treningi danes, 2. oktobra, ob 16. uri v prostorih OS A. Sirk v Krizu. Za informacije telefonirati med 15. in 16. uro na št. 220222.

SZ BOR - Zenska in moska rekreacija

SZ Bor obvesca, da sprejema vpisovanja za žensko in mosko rekreacijo: nastarejša skupina (KRUT) - ponedeljek in cetrtke zjutraj; mlajša skupina - ponedeljek in sreda popoldne; moska skupina - sreda popoldne; trim skupina - cetrtke zvečer. Za dodatne informacije in vpisovanja tel. na št. 51377.

BOR - namiznoteniski odsek

obvesca, da se pričinja namiznoteniski tecaj. Informacije in vpisovanja na tel. 566466 od 13. do 15. ure.

TPK SIRENA - JADRALNA SOLA

obvesca, jadralsce in tecajnike, da bodo treningi na sedezu kluba ob cetrtkih in sobotah popoldne ter v nedeljo zjutraj.

SK KRAS-odsek za rekreacijo

obvesca, da se je pricela telovadba za odrasle in sicer: mlajša skupina torek in cetrtke od 21. do 22.30; starejša skupina torek in cetrtke od 8.30 do 9.30. Vpisovanje na vadbeni uri ali pa po telefonu št. 229477 ob ponedeljkih od 17. do 19. ure.

SK KRAS - odsek za otroško telovadbo

obvesca, da bo otroška telovadba potekala ob petkih v športno-kulturnem centru v Zgoniku in sicer: vrtec od 16.30 do 17.30 in osnovna sola od 17.30 do 18.30. Vpisovanje na prvi vadbeni uri, ki bo v petek, 4. oktobra, ob 16.30 (za vse) ali po telefonu na št. 229477 - 229528 od 19. do 20. ure.

SD BREG - kosarkarska sekcija

sporoča, da so se pričeli treningi s sledecim urnikom: propaganda letnik 84/85 ob torkih, sredah in petkih od 15. do 16.30; minibasket letniki 86, 87, 88, 89 in 90 ob torkih in petkih od 16.30 do 18. ure. Vaditelja David Pregarc in Pierpaolo Brazzani. Vse informacije tel. št. 228334.

SD KONTOVEL

obvesca, da se bo OTROSKA TELOVADBA za deklice in dečke 2. in 3. letnika vrtca in 1. razreda osnovne sole zacela danes, 2. oktobra. Vadba bo od sredah in petkih od 16. do 17. ure v telovadnici na Kontovelu.

MILJE - rekreacija

Društvo Slovencev miljske občine obvesca, da bo v sredo, 9. oktobra ponovno zacela telovadba v mali telovadnici italijanske srednje sole v Miljah. Vrsila se bo vsako sredo od 17. do 18. ure. Vabljeni. Informacije daje Vesna na tel. št. 271862 v opoldanskem casu.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Ponudila se vam bo priložnost za obračun z neko staro tečno zadevo, vendar obstaja velika verjetnost, da jo boste zaradi samopodcenjevanja znova zapravili.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Partner vas bo z nekaj izbranimi besedami postavil na trdna tla. Čeprav mu boste vseskozi nasprotovali, si boste v sebi vendarle priznali, da ima tokrat več kot prav.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Ponudila se vam bo čudovita priložnost za napredovanje, a ker bo povezana s povečano odgovornostjo, boste omahovali. Se zmeraj je dovolj časa, da obnovite vero vase.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Tisčala vas bo finančna oseka, zato se boste začeli pripravljati na nov delovni podvig. Razmislite prej, za kaj potrebujete denar. Če za uresničitev želja, razmislite se enkrat.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Brezglavo se boste lotili novega delovnega izziva, samo da bi nadrejenim dokazali, da je skrajni čas za vzpon. A ker je zgoraj gneča, boste morali počakati, da nekdo pade.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Partner si bo želel pozornosti in bližine, vaša glava pa se bo ubadala z nečim povsem drugim. Namesto odsotnih odzivov se mu raje izpovejte, pa boste želi dvakrat.

TEHNICA 23. 9. - 22. 10.: Sodelavci, ki v vas vidijo sposobnega voditelja, vas bodo postavili na celo akcije, s katero naj bi dosegli boljše delovne razmere. Revolucija naj bo karseda tiha.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Čili boste in radoživi, zato vas bo marsikdo povprašal po receptu. Ne nasedajte domisljosti; ne izmisljajte si čudežev, preden vzroka ne ugotovite sami.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Pritiskali vas bodo roki, vi pa boste se kar naprej odlašali. Odlasajte do poslednje minute, kajti z vodo v grlu so vaše sposobnosti vselej na vrhuncu.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Izzvali bodo vašo potrpežljivost, vi pa se boste odzvali z nepričakovanim molkom ter jim nastavili ogledalo. Ko se bodo spoznali, boste nepričakovano odprli usta.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: S partnerjem bosta v iskrenem pogovoru rešila težavo, ki se ji doslej nista čutila kos; ne zato, ker se bosta pogovarjala, ampak zato, ker se ne bosta izgovarjala.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Če razmišljate, kako priti do denarja, se spomnite na nekoga, ki vam je že lep čas dolžen. Obljubite mu novo posojilo, pa vam bo brž izpraskal cekinčke.

BENJAMIN

Odstrta skrivnost
naše prihodnosti

Videc odgovarja na vprašanja bralcev

Zmedenka

Ceprav se veliko ukvarjam s seboj, sem se odločila, da ti vseeno postavim nekaj vprašanj. Velikokrat se mi dogaja nenavadne stvari, ki jih ne kako poznam. Ni me strah. Se bodo poglobile ali bodo izginile? Zanima me tudi ljubezen, saj je to najpomembnejša stvar v življenju. Zelo mi je všeč fant, ki je trenutno daleč stran, vendar se bo vrnil. Kaj čuti do mene? Kaj se nama obeta? Kako mi kaže v soli in v kasnejšem studiju? Bo tak, kot si ga želim? Kako bo z zdravjem staršev ter sestrinim in mojim?

Benjamin: Malone vsem pogumnežem, ki se iskreno in radikalno podajajo v takojmenovane notranje svetove, se od časa do časa dogajajo čudne reči. Ko obrambna lupina, s katero se scitimo pred grozicami in obenem čudovitimi silami podzvesti, začne pokati, nas zna presenetiti marsikaj, kar je razumu in vsakdanjim čustvom tuje: nenavadne percepcije, globoko zakopani spomini na rano otroštvo in baje celo na prejšnja življenja, burna občutja, ki so včasih mučna, včasih pa prav prijetna, prebliski brezdvomne lucidnosti, neredko pa tudi kako paranormalno doživljanje. Pravisi, da te tovrstnih doživljanj ni strah - torej je vse v redu, če se ti le zdi, da te ne vzamejo proti tvoji volji, ko te že enkrat preplavi. Jdor nespametno (in zgolj s tehničnimi prijemi) brska po svoji notranjosti, se mu namreč kaj hitro zgodi, da ga nova občutja preplavijo v tolikšni meri, da ne izgubi le običajnega razuma, ampak, kar je se huje, tudi občutje, da je »gospodar« svojega bivanja; skratka, v njem se zgodi svoje-

vrsten razcep, ki ga lahko posteno vrže s tira in ogrozi njegovo integriteto. Če so takojmenovana transcendentalna stanja izraz notranje harmonije, se kaj takega ne more zgoditi, kajti tedaj je stopnja notranje integritete tolikšna, da se človeku (ki takrat pravzaprav sploh ni več človek, kakor si ga predstavljamo v okvirih običajnega pojmovanja) zdi, kot da je nekakšna voljna puščica neke višje volje, oplemenitena z nadvse lucidnim umom, ki mu je vseskozi neposredno jasno, kaj se dogaja. Morda bodo tvoja nenavadna doživljanja (škoda, da mi jih nisi podrobneje opisala) v prihodnje nekoliko redkejša in sibkejša, saj bos, kolikor vidim, svojo pot vse bolj vodila z umsko svetilko in vse manj s tehnikami, ki ti omogočijo kratek skok v višave in te takoj nato spustijo spet na

tla. Zdaj pa se na kratko o tvojih ostalih vprašanjih. S fantom, ki ga omenjas, bosta kvečjemu dobra prijatelja, čeprav si bosta želela bolj vročih vezi in jih bosta morda želela tudi uresničiti. Tebi je pisana veliko višja oblika ljubezni, kot jo je mogoče doživeti ob fantu, ki so mu svetovi, ki zanimajo tebe, deveta vas. Moski, ki se bo upal podati s teboj v tovrstne višave, bo v tvoje življenje prisel kot strela z jasnega. V soli bos uspešna, se zlasti v tisti, ki jo imenujemo življenje. Tvoje zdravje in zdravje tvojih bližnjih pa je odvisno zlasti od tega, kaj dajete v usta in v kolikšni meri se trudite, da bi zmanjšali vsakdanje napetosti. Več boste storili v tej smeri, boljše bo. Želim ti veliko uspehov na tvoji čudoviti življenjski poti!

Rubrika Benjamin je namenjena vsem, ki poleg prijateljskih nasvetov želite izvedeti še kaj o svoji prihodnosti. Videc Benjamin se pri posvečanju dopisovalcem ne opira na varljive rekvizite, kot so karte, kristali ali astrološki izračuni; zanaša se izključno na svojo modrost in telepatsko prepletenost z vašo usodo.

Razpisite se o svojih težavah, zastavite vprašanja in pismo z geslom pošljite na uredništvo Republike, Vojkova 78, 1000 Ljubljana (s pripisom ZA BENJAMINA). Podatki, po katerih bi vas lahko kdo prepoznal, bodo izločeni. Če ne želite čakati na odgovor v Republiki ali želite obsirnejši in cimhitrejši odgovor, vam lahko videc Benjamin ODGOVORI TUDI NA DOM. V tem primeru ne navajajte gesla; napišite zgolj svoj naslov.

Modre misli
o tatovih

Male tatove obesamo, pred velikimi se odkrivamo.

Ukradena čebela ne bo ostala.

Samo tatici so tatje - je rekel vojak; gospod kapetan, vi niste tat.

Preživelo je le pet
angleških osmerčkov

Angležinja Mandy Allwood (na sliki), ki je pričakovala osmerčke, je v ponedeljek v Londonu rodila pet otrok, trije pa so med porodom umrli. (Fot: Reuter)

Zdravilo proti aidsu
le predvolilna laž

BEOGRAD (STA) - Sindikat zdravnikov in farmacevtov Srbije je zaradi »senzacionalne vesti«, da je ZR Jugoslavija na pragu odkritja zdravila proti aidsu, napovedal, da bo tožil srbsko ministrstvo za zdravstvo in srbsko zdravniško društvo. Po mnenju sindikata gre za zavestno kršitev zakona in poskus zavajanja javnosti pred volitvami.

Sindikat zdravnikov se v sporocilu za javnost sprasuje, zakaj je namestnik srbskega ministra za zdravstvo to novico - če je sploh resnična - »obelodanil« na tribuni mladih socialistov, ne pa na kakšnem znanstvenem srečanju, na medicinski fakulteti ali katerikoli drugi znanstveni ustanovi. »Senzacionalno zdravilo« naj bi bilo sicer metoda terapije, ki bi utegnila pomagati obolelim za aidsom in jim morebiti podaljšati življenje.

Sindikat zdravnikov in farmacevtov Srbije bo o tej zadevi, kot je zapisal Dnevni telegraf, seznanil tudi Svetovno zdravstveno organizacijo.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	SMRTNOST, UMRLJIVOST	HRIBOVITA POKRAJINA V GRČIJI	BELG. ZDRAVNIK (ALBERT)	GRSKA CRKA	UNIVERZA V LOS ANGELESU	POLJSKI DELAVEC, DNINAR	RADIJSKA SPIKERKA KOROSEC	VEČJA PTICA PEVKA	NAJVEČJE MESTO V OHIU, ZDA	HELJU	JAPON. PIANISTKA (MITSUKU)	SESTAVIL: MARKO DRESECEK	MAKEDON. ESEJIST ČASULE	KLIC, POZIV	AMER. KITARI PODOBNO GLASBILO	EVROPSKA VESOLJSKA AGENCIJA	RADON	LASTNOST NIZKOT- NEGA CLOVEKA	ITAL. PISATELJ (UMBERTO)	POČELO TAOIZMA
INKOVSKO MESTO V PERUJU												TRTA Z VEČJIMI T. RDEČIMI GROZDI								
OSEBA, KI JAVNO RAZGLASA												PAS, TRAK (STAR.) EDVARD KOCBEK								
EGIPČANSKI BOG SONCA				REKA LOARA STANJE BREZ VOJNE					PEVKA BLAGNE PALICA Z CISC. PLUGA								ZIVALSKI VRT SVED. SMUČ. SREDIŠČE			
NEKD. AM. PREDSEDNIK (HARRY)							GORSKA RASTLINA Z RUMEN. CVETI									ANATOLIJ KARPOV PROMETJU			CEVLJAR (SLABS.)	BEOTJEC
GOROVJE V JUŽNI AMERIKI					TRST	SLOV. PESNIK FLISAR	KAN. SMUČ (KEN) LADIJSKA NAPRAVA					MANEKENKA CAMPBEL	FUNKCIJA DOBLJENA Z ODVAJAN- JEM	PLEMICEV SLUŽABNIK VERSKA LOČINA						
ODISEJEV OČE V GRSKI MITOL.							SAVANSKA POKRAJINA POGOSTO Z. IME								PODZEMNA ZELEZNICA NOBELIJ					
NICK NOLTE			DESNI PRITOK VISLE NA POLJSKEM	NESVO- BODNIK ENAKA VOKALA					MESTO V JEMNU MEHURČEK V USTIH							REDEK NEBESNI POJAV	REKA V ANGLIJI TUJE Z. IME			
DEPARTMA V S. FRANCIJI					VRSTA KOMPOTA LOJZE OBLAK															ROBERT ALTMAN
DANSKO IME ZA ZELANDIJO									ZAVOJ, ZAVITEK						OSEBA, KI RISE					
KITAJ. UTEZNA MERA				REKA V SREDNJI EVROPI					CESTNI OVINEK						NEKD. SMUČARKA ZAJC					

KATRA
RIDA
ODRA
TAN
RISAR
OMOT.
SIAPLAND.
POT.
ANANASOV KOM.
JOSE.
NEN.
ADEN.
SVOJAK
NN.
METRO.
ILANOS.
LAKERTES.
OPRODA.
READ.
ANDI.
AK.
AVRKEIJ.
TRUMAN.
ZOO.
HELENA.
LOIRE.
RAA.
OPRASNICA.
OKICEVALEB.
KABERNET.
NACHU PICCHU.
VODORAVNO:
RESITEV:

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Kotiček: Bip-Bop

20.30 TV dnevnik

RAI 1

6.30 Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja poletna Unomat-tina (vodita Melba Ruffo, Amedeo Gorio), vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik

9.55 Film: Uomini senza paura (dram., ZDA '52, i. James Mason, G. Lockhart)

11.30 Dnevnik

11.35 Nan.: Corsie in allegria (i. Kip Gilman, S. Hodge, Arnetia Walker)

12.25 Vreme in dnevnik

12.35 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)

13.30 Dnevnik, 13.55 gospodarstvo

14.05 Film: Giovani mariti (kom., It. '58, i. G. Blain, A. Lualdi, F. Interlenghi)

15.45 Mladinski variete Solletico (vodita E. Ferracini, Mauro Serio), risanke

17.35 Nan.: Le simpatie canaglie

18.00 Dnevnik

18.10 Aktualna odd.: Italia sera (vodit Luca Giurato)

18.50 Variete: Luna Park

19.35 Vreme, dnevnik in sport

20.35 Film: Le torri della zingara

22.50 Film: Pretty Woman (kom., ZDA '90, i. Richard Gere, J. Roberts)

22.55 Dnevnik

0.00 Variete: Passerella di luna

0.30 Dnevnik, zapisnik, horoskop, nočni razgovori in vremenska napoved

0.40 Aktualno: Carosello, 0.40 Media/Mente

1.00 Sottovoce - Potihoma - Nočni pogovori

1.15 Film: Il caso Mattei (dram., It. '72)

RAI 2

7.00 V kraljestvu narave, nato variete za najmlajše

9.30 Film: La verità... quasi nuda (krim., VB '57, i. P. Sellers, P. Mount)

11.00 Rubrika o zdravstvu Tg2 33, 11.15 dnevnik

11.25 Variete: I fatti vostri

13.00 Dnevnik, 13.30 Navade in družba

14.00 Nan.: Komisar Kress

15.00 Nad.: Quando si ama, 15.30 Santa Barbara

16.15 17.15 Dnevnik

16.20 Variete: E l'Italia racconta - Italija pripoveduje

17.50 Oddaja o izletih in potovanjih Sereno variabile

18.05 Sport in dnevnik

18.35 Nan.: Un caso per due

19.45 Variete: Go-Cart, risanke

20.30 Večerni dnevnik

20.50 Nan.: Maresciallo Rocca (i. Gigi Proietti, Stefania Sandrelli, 2. del)

22.35 Aktualna odd.: Acrostici e sorbini: giochi di parole a Gradara - Akrostihi in besedne igre

23.30 Dnevnik in vreme

0.10 Danes v parlamentu

0.20 Sport

0.30 Variete: Tenera è la notte

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik. Drobci

9.10 Film: Avvocato di me stesso (kom., ZDA '52)

10.30 Videosapere: Domaca te-lovadnica, Hic sunt leones, Potovanje po Italiji, Umetnost, itd.

12.00 Dnevnik

12.15 Nan.: In famiglia e con gli amici

13.05 Variete: Comunque chic

13.15 Dok.: Leonardo, 13.25 Crescere attore

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.50 Znanstveni dnevnik, 15.00 Eurozoom

15.10 Nan.: I mostri

15.15 Sportno popoldne

17.00 Oddaja o znanosti in naravi: Geo & Geo (vodit Li-cia Colò)

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Variete: Drobci

20.30 Aktualno: Mi manda Lubrano

22.30 Dnevnik, dezelne vesti

22.55 Dok.: Numero Zero

23.55 Viaggiatori nelle tenebre

0.30 Dnevnik, pregled tiska

1.10 Variete: Fuori orario

RETE 4

6.40 Nan.: Hiša v prerijski

7.30 TV film: Un padre per Adam (dram., ZDA '93)

9.00 Nad.: Un volto, due donne, 10.00 Zingara, 10.30 Aroma de café, 11.45 Cuore selvaggio, vmes (11.30) dnevnik

12.25 Variete: La ruota della fortuna

13.30 Dnevnik

14.00 Nan.: Casa dolce casa

14.30 Nad.: Sentieri

15.35 Film: Il cielo può attendere (fant. ZDA '43)

17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanichelli)

18.55 Dnevnik in vreme

19.30 Variete: Game Boat

20.40 Nan.: Melrose Place (i. H. Locklear, P. King)

22.45 Film: Attrazione fatale (dram., ZDA '87, i. M. Douglas, Glenn Close)

1.00 Pregled tiska

1.10 Film: Il trionfo di Ercole

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vremenska napoved

8.45 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)

11.30 Aktualna odd.: Forum - Sodisce (vodita Rita Dalla Chiesa, S. Licheri)

13.00 Dnevnik TG 5

13.25 Aktualno: Sgarbi quotidiani

13.40 Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, J. McCook)

14.10 Aktualne teme: Uomini e donne

15.30 Nan.: Sisters (i. Sela Ward, Swosie Kurtz)

16.00 Otroški variete Bim Bum Bam in risanke

17.25 Nan.: Investigatori invisibili (i. C. Sacchetti)

18.00 Aktualna kronika: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (vodi C. Parodi)

18.45 Variete: Tira e molla (vodi Paolo Bonolis)

20.00 Dnevnik

20.25 Variete: Striscia la notizia

20.40 Film: Beethoven (kom., ZDA '92, i. C. grodin, Bonnie Hurt, N. Tom)

22.30 Dnevnik

23.09 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) dnevnik

1.30 Sgarbi quotidiani

1.45 Striscia la notizia

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes Ciao ciao mattina

9.15 Nan.: Družina Hogan, 9.45 Očetovi prijatelji, 10.20 A-Team, 11.30 MacGyver

12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio

13.00 Otroški variete Ciao Ciao Parade, risanke

14.25 Varieteja: Niente panico, 14.30 Colpo di fulmine

15.00 Nan.: Primi baci, 15.30 Sweet Valley High

16.00 Variete: Planet

16.15 Nan.: Bayside Schoo (i. M. Lopez, M.P. Gosselaar), 16.45 Beverly Hills, 90210, 17.55 Helen in njeni prijatelji (i. H. Roller, P. Puydebert)

18.30 Odprti studio in vreme, 18.55 Sport studio

19.00 Nan.: Baywatch, 20.00 Willy, il principe di Bel Air (i. W. Smith)

20.30 Film: P.D. il giorno della riscossa (pust., ZDA '95, i. L. Lamas, C. Sarandon)

22.30 Film: The Program (dram., ZDA '92, i. James Caan, C. Sheffer)

23.30 Aktualno: Fatti e misfatti

0.40 Italija 1 sport

1.50 Nan.: O' Hara

TELE 4

13.30 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi

15.45 Nad.: Amore gitano

16.55 Glasdbena oddaja

17.15 Film: Solo chi cade può risorgere (krim., ZDA '47, i. H. Bogart)

20.30 Nan.: Great Detective

21.30 Nogomet lige C2: Triestina-Forlì

23.30 Zoom

23.50 Filmske novosti

MONTECARLO

13.00 20.00, 22.30, 1.30 Dnevnik, 13.30 Sport

13.15 Variete

14.00 Nad.: Acapulco Bay

17.00 Variete: Ko bi bil Sherlock Holmes

19.55 Variete: Sei forte!

20.30 Variete: Il grande gioco del Mercante in fiera

22.45 Film: Nick e Gino

Slovenija 1

9.10 Karaoke, razvedrilna oddaja tv Koper-Capodistria

10.15 Allis napisano z -is, 6., zadnji del nadaljevanke

10.40 Roka rocka

11.35 National geographic, 12. del amer. dok. oddaje

12.25 Nasa pesem '95

13.00 Porocila

13.05 Kolo sreče, pon.

13.35 Zgodbe iz školjke

15.00 Omizje

16.20 Ljudje in zemlja

17.10 Otroški program: Male sive celice

18.00 Po Sloveniji

18.30 Umetniki za svet

18.50 Kolo sreče, tv igrice

19.30 TV Dnevnik 2

19.50 Sport

20.00 V zarišču

20.30 Film tedna: Nevredni ljubezni, norveški film

22.30 TV Dnevnik 3

22.50 Sport

23.00 Sovo:

Red in zakonitost, 12. del ameriske nanizanke

23.45 Skrajnosti, pon. 4. dela

Slovenija 2

10.45 Okrogla miza: O potresih

11.15 V zarišču

11.40 Obiski

12.40 Somrak stoletja - Bukaresta - pohabljeni spomini

13.40 Stanovanjska stiska, nemski film

15.00 Homo turisticus, oddaja o turizmu

15.35 Skrivnostna znamenja, 1. del angl. nadaljevanke

16.30 Sovo:

Splošne poizvedbe, 5. del francoske nanizanke

18.00 Japonska, 5. del japonske dokumentarne oddaje

18.30 Kvalifikacije za SP v rokometu, Slovenija - Avstrija, prenos

20.00 3. krog evropske lige v kosarki, Smelt Olimpija - Barcelona, prenos

21.30 Kosarka za Koracev pokal, Rogaska Donat Mg - Olimp, posnetek 2. polcasa

22.10 Made in Slovenija

23.00 Festival znanosti, kronika

23.10 Slavnostni koncert ob 5-letnici samostojnosti Republike Slovenije, posnetek iz Zeneve

Koper

15.00 Euronews

16.30 Pogovorimo se o...

17.00 Slovenski magazin

17.30 Vesolje je...

18.00 Program v slovenskem jeziku

18.45 Primorska kronika

19.00 Vsedanes

TV dnevnik

19.30 Baba Malu, risanke

20.10 Kosarka - evropska liga, Smelt Olimpija - Barcelona, prenos

22.00 Vsedanes

Vreme

22.15 Kvalifikacije za SP v rokometu: Slovenija - Avstrija, posnetek

23.25 Vsedanes

TV dnevnik

Hrvaška 1

7.15 TV koledar

7.30 Santa Barbara, 1353. del ameriske nadaljevanke

8.15 Dobro jutro

10.00 Porocila

10.05 Izobraževalni program

10.35 Gostje v studiu

10.45 Antologija hrvaske drame

11.00 Likovna literatura

11.30 Duhec Kasper, 3. del nanizanke

12.00 Porocila

12.20 Ljubezenske vezi, 29. del španske nadaljevanke

13.05 Dvigni sidro, ameriski barvni film, 1945

14.10 Risanka

14.50 Izobraževalni program

16.30 Porocila

16.40 Nevarne igre, 3. del nanizanke

17.30 Kolo sreče

18.05 So to neki drugi ljudje?, dokumentarna oddaja

18.35 Danes v savoru

19.05 Loto

19.10 Hrvaska spominska knjiga

19.30 Dnevnik

20.05 Poslovni klub

20.40 Ekran brez okvirja

21.45 Seinfeld, 14. del ameriske humoristicne nanizanke

22.20 Velika dela v svetovnih muzejih

22.30 Dnevnik

22.50 Tekmeci Sherlocka Holmes, 23. del angleske nanizanke

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Radio plus; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 DIO; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noc, otroci; 20.00 Glasbeni utrip; 21.05 Zborovska glasba po želji; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nočturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.30 Zvezdni pregled; 8.50 Koledar prireditve; 9.15 Malčki o; 9.35 Popevki tedna; 9.45 Kje vas čevlji žu- li; 11.00 Moped show; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Drobčinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Popevki tedna; 16.20 Modne novosti; 18.00 Vroči stol; 19.30 Glasb. večer z J. Webrom, rock.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Porocila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne

molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Ob klavirju; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasbeni utrip; 17.00 Posnetki festivalov; 20.00 Radioteka; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.15 Na rešetu; 8.45 Delo; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Informacije; 9.45 Odgovor na Rešeto; 10.40 Power play; 11.15 Aktualnosti; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.00 Power play; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Zbavno glasb. odd. z gostom; 19.30 Šport; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke; 0.00 Nočni pr.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Sigla single; 10.33 Souvenir d' Italy; 11.00 Modri val; 13.00 L' una blu; 13.40 Bella bellissima; 13.55 Pentole e coperchi; 14.20 Locandina;

14.33 Sigla single; 14.50 100%; 15.015 Fono-rizzante; 18.15 O manjšinah; 18.45 Maschere nude (L. Pirandello); 19.30 Šport.

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Obzornik; 9.10 Odprta knjiga; Pogovori s Kosinskim (I. Škamperle, r. M. So-si); 9.40 Radijsko pismo iz; 10.30 Intermez-zo; 11.45 Razprava v živo; 12.40 Cecilijanka 95; 13.20 Orkestri; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 13.40 Valčki in polke; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti: Na go-riskem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Literarne podobe: Fantastika v delu Srečka Kosovela; 18.30 Slovenska lahka glasba; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna porocila; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila; 10.00 Matineja; 16.10 DJ F. Del Monte - Mix time; 19.00 Glasba po željah; 21.15 Samo za vas; 22.15 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.10-9.00 Domača glasbena mavrica; 21.04-22.00 Glasbena oddaja.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

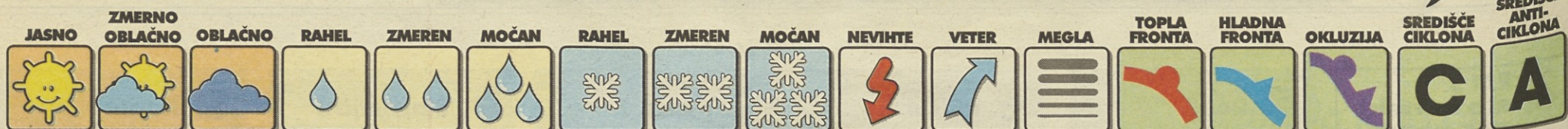
Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih poviške 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
zira račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje nizkega zračnega pritiska. Alpe in severno Sredozemlje je zajel frontalni val, ki se počasi pomika proti vzhodu. Z jugozahodnimi vetrovi priteka nad naše kraje se razmeroma tople in bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 07.02 in zšlo ob 18.40. Dan bo dolg 11 ur in 38 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 22.20 in zšla ob 12.36.

KLIMOVANJE

Danes: ob 1.07 najvišje 18 cm, ob 6.22 najnižje -13 cm, ob 12.27 najvišje 32 cm, ob 19.28 najnižje -33 cm.

Jutri: ob 2.04 najvišje 10 cm, ob 6.42 najnižje -3 cm, ob 12.46 najvišje 23 cm, ob 20.24 najnižje -25 cm.

BIOPROGNOZA

Vreme bo na splošno počutje in razpoloženje vremensko občutljivih ljudi vplivalo obremenilno, moteno bo tudi spanje.

Podatke posreduje Hidrometeorološki zavod RS

TEMPERATURE REK

POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	11,6	Gradascica Dvor	10,1
Sava Radovljica	9,8	Savinja Veliko Sirje	15,4
Sava Sentjakob	-	Paka Sostanj	-
Sava Hrastrnik	12,5	Soca Solkan	11,7
Sora Suha	11,4	Idrija Podrečje	10,4
Ljubljana Moste	12,2	Vipava Dolenje	9,6

TEMPERATURE MORJA

Portorož	°C
19,0	
Porec	20,0
Rovinj	21,0
Zadar	19,0
Komiza	20,0
Hvar	21,0

TEMPERATURE V GORAH

500 m	°C
16	
1000 m	12
1500 m	8
2000 m	5
2500 m	3
2864 m	0

DANES

Slovenija: Danes bo v zahodnih in osrednjih krajih pretežno oblačno, občasno bodo padavine. V severovzhodnih krajih bo sprva še sončno, čez dan pa spremenljivo oblačno. Ob močnejšem pihanju jugo, jutranje temperature bodo od 10 do 15, dnevne pa od 16 do 22 stopinj C. Sosednje pokrajine: V Madžarskem in v vzhodni Avstriji bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo.

JUTRI

Slovenija: V četrti bo sprva oblačno, padavine bodo čez dan oslabele. V severovzhodnih krajih bo večina suha. Na Primorskem bo pihala burja. V petek bo delno jasno in suho.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Zaradi otoplitve alpski ledeniki grozijo dolinam

ZENEVA - Dva švicarska ledenika bi lahko v prihodnjih letih zgrmela v dolino s katastrofalnimi posledicami. To ugotavlja študija prestižne žiriske politehnike sole, ki je alarmantne govorice znanstveno potrdila s skrbnimi meritvami in analizami. Po alarmu, ki so ga sprožili sredi letošnjega septembra zaradi vse večje nestabilnosti ledenika Allalin, s katerega se je že leta 1965 sprožil milijon kubičnih metrov ledu, ki je ubil 88 delavcev nekega barakastega naselja, se sedaj nekaj podobnega dogaja z bolj znamenitim Eigerjevim ledenikom. Ta ledenik se nahaja v masivu Jungraf, ki ga letno obišče vsaj 500 tisoč turistov, tako da so katastrofalne napovedi povzročile pravi preplah.

Profesor Funk, ki je odgovoren za raziskovalno delo pri žiriski politehnični soli, je izračunal, da se bo v roku dvanajstih let temperatura v Alpah v povprečju zvišala od 2 do 4 stopinje Celzija. Seveda, če se bo nadaljeval dosedanj trend naraščanja temperature. V takih toplejših razmerah ledenika Allalin in Eiger »ne bosta več vzdržala«, je navedel profesor Funk.

Eigerjev ledenik kot tudi ostali alpski ledeniki so v zadnjih letih precej nazadovale zaradi otoplitve podnebja. Njihovo umikanje pa ni do sedaj povzročilo večjih skrbi. Do katastrofe pa bo po Funkovih besedah prišlo, ko se bo temperatura zvišala do take mere, da se bo povečala drsna hitrost in bodo ledeniki začeli polzeti proti dolinam.

Septembrski preplah zaradi ledenika Allalin pa je skoraj zanečarljiv s preplahom zaradi Eigerjevega ledenika. Allalin je namreč majhen ledenik in se nahaja nad težko dostopno in redko naseljeno dolino v Zahodnih Alpah na meji z Italijo. Eiger pa ogroža obsežno turistično območje, na katerem so turistični kraji kot Grindelwald in Wengen, v masivu Jungfrau pa se nahaja tudi najvišja turistična zobata železnica v Evropi.

Ze nekaj časa je Eigerjev ledenik pod strogim nadzorstvom, ker se občasno z njegovega čela rusijo ogromni skladi ledu. Ledenik slikajo z različnih kotov skoraj vsak dan, skrbno opazujejo nazadovanje ledeniškega čela in merijo temperaturo. Vse podatke pošiljajo v Zürich, kjer jih računalniško obdelajo. Znanstveniki upajo, da jim bo uspelo napovedati nadaljnji razvoj, tako da bodo lahko pravočasno sprožili preplah in preprečili najhujše.

Na Brännstein v Bavarskih Alpah se lahko podamo brez zimske opreme

Ljudje ne pomnijo, da bi se lahko v teh dneh podali na vrh bavarskega Brännsteina (1634 m) brez zimske opreme (AP)

V imenu »verske svobode« v zaporih vrhunski zrezki in vino ob bučni glasbi

WASHINGTON - V imenu verske svobode lahko zapornik enkrat na teden naroči zrezek Chateaubriand in francosko vino, drugi zahtevajo, naj jih ne motijo med spolnim samozadovoljevanjem, tretji pa zahtevajo, naj jim dovolijo bučno reggae glasbo, ker koristi duhovnim vajam.

To je v grobih obrisih stanje, ki ga je v intervjuju za USA Today navedla Betty Montgomery, generalna pravdnica zvezne države Ohio. Z intervjujem se je Montgomeryeva obregnila ob Clintonov

zakon »Freedom Restoration Act«, ki dovoljuje zapornikom, da se uprejo zaporniskemu hišnemu redu, ki je v nasprotju z njihovimi verskimi načeli. Državna pravdnica ne nasprotuje verski svobodi, a nepredvidenim skrajnostim, ki jih je sprožil Clintonov zakon. V zaporih po Ohiju ni več miru odkar židovski in muslimanski zaporniki zahtevajo versko neoporečno hrano, rastafariani pa vztrajajo, da jim dovolijo dolge laze do pasu. Po zaporniskih pravilih morajo biti vsi zaporniki na

kratko ostrizeni, ker bi lahko v dolgih lasih skrivali mamila in se kaj drugega. Zaporniki so torej zaradi »kratenja verske svobode« sprožili že kakih 200 tozb.

Vse se je začelo leta 1990, ko je ameriško vrhovno sodišče zapornikom neke verske sekte prepovedalo obredno uživanje halucinogenih gob. Sekta je ob pomoči drugih sekt in verstev odločno protestirala, tako da je Bill Clinton obljubil, da bo po izvolitvi poskrbel za versko svobodo v ameriških zaporih.

Toskansko vino porazilo francoska

PARIZ - Toskansko vino Sassicaia (letina 1985) je porazilo dva prestižna bordska vina (Pauillac, Chateau Pichon Longueville Comtesse de Lalande in Chateau Cheval Blanc) na neki »slepi« degustaciji enologov luksimburskega Wine Food Data in francoskega Savour kluba.

Romunija omilila zakon

BUKARESTA - Romunski parlament je nekoliko omilil 10. septembra sprejeti zakon o kazenskem pregonu homoseksualcev. Se vedno bodo na pet let zapora kaznovali homoseksualce zaradi njihovega razmerja v javnosti, odpravili pa so triletno zaporno kazen za homoseksualne odnose v zasebnem življenju.

Okamenina orjaške želve

RAPID CITY (JUŽNA DAKOTA) - V Južni Dakoti so našli v ilovnatih skladih pri mestu Pierre okamenelo okostje orjaške predpotopne želve archelon. Oklep je bil širok skoraj štiri metre, želva je bila od prednje do zadnje plavuti dolga do šest metrov, tehtala pa je dvakrat več kot največje današnje morske želve. Archelon so ziveli pred 70 milijoni let, ko je Južna Dakota set prikrivalo morje. Ostanke želv so v Južni Dakoti našli že pred leti, tokrat pa so prvič odkrili popolno okostje in oklep.